

Inhoud

Mededelingen college en Politiek vragenuur.....	2
Vaststellen visie Martini Trade Park (raadsvoorstel 26-8-2020).....	12
Coronamaatregelen en steun voor horeca Agenderingsverzoek van SP, PvdA, VVD, 100\$, St.P. en St&st.....	30
Vaststellen lokaal programmaplan Nationaal Programma Groningen 2020 (raadsvoorstel 1-9- 2020).....	58

Mededelingen college en Politiek vragenuur

Voorzitter: B.N. Benjamins (D66)

Aanwezig: de dames K. de Wrede (Partij voor de Dieren), Y.P. Menger (100% Groningen) en de heren W.H. Koks (SP), J. Boter (VVD), R. Bolle (CDA), A.J.M. van Kesteren (PVV)

Griffie: P.A. Kommerij

00:08:33

Voorzitter: Goedemiddag bij het politiek vragenuur van woensdag zestien september. Allereerst een mededeling dat wethouder Jongeman hier afwezig is, omdat zij momenteel uit voorzorg vanuit huis werkt omdat zij in contact is geweest met iemand die corona heeft. Ze heeft inmiddels zelf een test negatief afgelegd, maar moet volgens de richtlijnen nog een aantal dagen thuisblijven. Dus dat moet ik u nog even mededelen. De vragen die haar portefeuille betreffen, zullen door wethouder Chakor worden beantwoord. Zijn er mededelingen vanuit het College? Burgemeester? Wethouder Chakor? Wethouder Van der Schaaf, een mededeling? Nee? Goed. Dan gaan we naar het vragenuur. Net als op de andere momenten dat wij het politiek vragenuur houden, verzoek ik u toch de inleiding achterwege te laten en alleen de vragen te stellen. De vragen en de inleidingen hangen namelijk gewoon in ons gemeentelijk systeem, dus kunnen altijd worden nagezocht, nagekeken. We beginnen met vragen van 100% Groningen. Mevrouw Menger, over steekincidenten. Gaat uw gang.

00:17:17

Mevrouw Menger: Ja dank u wel, Voorzitter. In de inleiding geven wij wel aan dat wij ons zorgen maken. De vragen die betrekking hebben tot die zorgen, de eerste vraag: onderkent het College de zorgwekkende problematiek en heeft dit prioriteit? De tweede vraag zou ik iets wat willen bijstellen en nuanceren. De vraag die wij gesteld hebben: is het College bereid om eventueel een messenverbod in te stellen? Na navraag zijn we erachter gekomen dat dat juridisch heel moeilijk ligt. Dan zouden we hem willen bijstellen in de vraag: is het College bereid op te roepen tot een verbod naar winkeliers voor messenverkoop, of althans dat stop te zetten? In navolging van andere burgemeesters die hier al een kartrekkersrol in hebben gespeeld. De derde vraag is: wat is het wegingskader wat het College hanteert alvorens over te gaan tot eventueel een besluit tot het stopzetten of oproep van de messenverkoop onder minderjarigen? Dank u wel, Voorzitter.

00:18:27

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Menger. Voor beantwoording gaan we naar de burgemeester. Burgemeester Schuiling.

00:18:32

De heer Schuiling: De eerste vraag was of we zicht hebben op de problematiek. Het antwoord daarop luidt: "Ja". We maken ons daar ook zorgen over. Betekent ook dat de inzet van de politie daarop gericht is. Ik kan nu nog niet vooruitlopen op de uitkomsten van het onderzoek daarover, maar het is wel zo dat het onze aandacht heeft en meer dan dat. Totdat we een betere informatie hebben, kan ik daar verder niet op vooruitlopen. Wat we

wel als College gedaan hebben, in navolging van een collega van Zaanstad, dus ook bij ons de oproep gedaan aan een aantal zaken om de verkoop van messen aan minderjarigen in de gaten te houden en terug te dringen, dan wel in het geheel uit te sluiten. Het wegingskader, dat is de derde vraag die u heeft, wordt eigenlijk bepaald door de wet op de wapens en munitie. Daarin staat bij uitsluiting, wie belast is met de handhaving rondom deze wapens. Er is op dit moment een werkgroep aan de gang, bestaande uit een aantal gemeenten, het Ministerie van Justitie en Veiligheid, Openbaar Ministerie en de politie, om te kijken of de regels helemaal passen bij de actuele situatie en wat eraan moet worden gedaan en kan worden gedaan. Dat gaat dan weer bepalen welk instrumentarium gemeenten hebben, om hiermee om te gaan. Maar op dit moment en bij uitsluiting is het de wet wapens en munitie. Ik kan dat ook in het Latijn uitdrukken, maar dan lijkt het net alsof ik een zeker kamerlid aan het nadoen ben. Dat doe ik dus maar niet. Maar daar is een Latijnse term voor -zo oud is het al- dat de hogere wet voor de lagere regels gaat. Dank u zeer.

00:20:34

Voorzitter: Dank u wel, burgemeester. Zijn daarmee uw vragen afdoende beantwoord, mevrouw Menger? Dat is het geval. Dan gaan we naar de vragen van de SP die door de heer Dijk zouden worden gesteld, maar daar is nu met de heer Koks voor in de plaats.

00:20:50

Voorzitter: Ja dank u wel, Voorzitter. Wij maken ons geen zorgen maar we maken ons boos over de versterkingsoperatie zoals die niet loopt in Woltersum, bij vier woningen daar. Onze eerste vraag is: of het College de verantwoordelijkheid neemt voor een goede uitkomst voor de bewoners aan de Kollerijweg, in Woltersum dus. Zo ja, hoe? Welke rol vervult het College tot nu toe? Welke bent u van plan verder te gaan doen daar? De tweede vraag is: kunt u ook zeggen of er een oplossing komt voor de bewoners van die huizen? Zo ja, wanneer? Dringt u erbij het Instituut Mijnbouwschade Groningen, de Nationaal Coördinator Groningen en de Minister Ollongren aan op een snelle oplossing? En zo ja, wanneer zal die er dan komen? Dan vraag nummertje drie: wanneer uit dit College van B&W op een duidelijke manier haar onvrede over de manier waarop de versterking in de gemeente Groningen verloopt? Is er een manier waarop u de druk op het instituut Mijnbouwschade Groningen, de Nationaal Coördinator en de Minister kunt verhogen? Zo ja, wanneer gaat u dit doen? En als u dat niet gaat doen, waarom niet?

00:22:13

Voorzitter: U hebt een vraag van de heer Bolle hierover.

00:22:15

De heer Bolle: Ja ik vroeg me af, Voorzitter, of de SP vindt dat het College haar onvrede over de versterking niet duidelijk genoeg maakt?

00:22:23

Voorzitter: De heer Koks.

00:22:25

De heer Koks: In ieder geval niet zo duidelijk dat het leidt tot effect. Namelijk dat die hele operatie eindelijk eens een keertje vlot getrokken wordt. Zo duidelijk is het dus in ieder geval niet.

00:22:37

De heer Bolle: Ja Voorzitter, ik had het idee dat de onvrede heel erg duidelijk is, maar dat het resultaat inderdaad nog uitblijft. De heer Koks denkt als het College nog harder zegt dat het niet goed gaat, dat het resultaat ook dichterbij komt. Dat hoop ik, want dan zou het College het moeten doen. Maar dat gaan we dan zien.

00:22:57

De heer Koks: Ja, dat horen we graag van het College.

00:23:01

Voorzitter: Tot zover de vragen, heer Koks. Dan gaan we naar de wethouder Van der Schaaf voor beantwoording van deze vragen.

00:23:06

De heer van der Schaaf: Ja dank u wel, Voorzitter. Op de eerste vraag van de heer Koks kan ik zeggen dat wij uiteraard verantwoordelijk zijn en ons voelen voor de veiligheid en welbevinden van al onze inwoners. Dus ook voor de bewoners aan de Kollerijweg in Woltersum. Ik kan u ook vertellen dat wij de afgelopen jaren maar ook afgelopen zomer, toen de berichten naar buiten kwamen, we ook weer intensief contact hebben gehad met deze bewoners, zowel op ambtelijk niveau als ook een aantal keren op bestuurlijk niveau. Zowel in mijn persoon als de burgemeester. Het is wel zo -dat zeg ik even- dat er nog steeds, en dat verklaart voor een deel ook waarom dingen niet altijd goed gaan, verschillende verantwoordelijkheden zijn. De NCG is verantwoordelijk voor de versterking. Schadeafhandeling zit dan weer bij een andere partij. Maar wij zetten ons in voor al onze bewoners, ook voor deze bewoners. Door de NCG, zowel op directieniveau als op uitvoerend niveau als ook op bestuurlijk niveau, aan te spreken op verantwoordelijkheid stellen en adequate versterking. Ik moet ook zeggen, wij zien daarvan -ondanks dat het nog lang niet goed genoeg gaat- wel de effecten. We hebben bijvoorbeeld in Woltersum of in het geval van de Kollerijweg gezien, de versterkingsadviezen alsnog augustus 2020 zijn opgeleverd. We zien nu inderdaad dat op een aantal punten die versterkingsadviezen niet helemaal adequaat zijn, maar we hebben van de NCG begrepen -en ook op ons aangegeven- dat die opnieuw worden gevalideerd, zoals dat heet. En dat de eerste gesprekken met de bewoners al deze week zouden gaan plaatsvinden. Kortom, wij blijven verbetering van de samenwerking nastreven door een strakkere sturing op de afspraken die ook in onze lokale plan van aanpak door u zijn gemaakt. Dan de vraag: komt er dan een oplossing voor de bewoners? Ja, onze inzet is dat die er zeker komt. Deze is uiteindelijk gelegen in een daadwerkelijke versterking uiteraard van de woningen. Geldt overigens niet alleen voor deze vier inwoners of deze vieren huizen, maar natuurlijk voor alle bewoners in het gebied, om te kijken waar er versterking nodig is en dat het goed en adequaat gebeurt. Maar dat is, zoals iedereen weet, een omvangrijke en een complexe operatie. We zullen dat stap voor stap moeten doen. Het is nu, in het geval van de Kollerijweg, echt van belang dat die versterkingsadviezen definitief gemaakt worden. Gaan we dus deze week ook doen. Dat biedt ook voor de bewoners de basis, om in overleg met de NCG, een aannemer te selecteren en ook daadwerkelijk tot die uitvoeringen in te gaan. Maar u kunt ervan verzekerd zijn, nogmaals, dat wij op alle niveaus van de werkvloer tot aan de Minister aandringen op snelle oplossingen. Dan even uw laatste vraag, de heer Bolle ging daar ook al op in: doet het College dan voldoende om dat ongenoegen daarover te uiten en zichtbaar te

maken? De heer Koks zegt: "Eigenlijk merk ik daar te weinig van". De heer Bolle had het idee: "Daar merk ik genoeg van, maar het levert nog niet genoeg op". Ja, ik kan me er wel bij aansluiten. Ik heb het idee dat wij, zowel de burgemeester maar ook ik en ook andere leden van het College en ook andere Colleges van het aardbevingsgebied, ook met Tweede Kamerleden, meer dan duidelijk maken wat er allemaal fout gaat. Dat doen we ook op allerlei manieren. Dat doen we zichtbaar in de pers, als het nodig is. We noemen dat op het moment dat we naast onze bewoners staan en we doen het ook aan tafel met de Ministers. Tegelijkertijd moeten we ons goed realiseren – en daar ben ik het toch wel met de heer Bolle eens – dat alleen maar roepen dat het fout is en nog verder de druk uitvoeren, want dat doen we met z'n allen al jaren, ja op een gegeven moment als dat als niks meer oplevert, moet je ook naar andere wegen zoeken. Wij constateren op dit moment dat alle betrokken partijen, geldt ook voor de NCG, buitengewoon gemotiveerd zijn -ondanks dat er van alles nog fout gaat, ik ben de eerste om dat te erkennen- om die versterkingsoperatie te verbeteren en te versnellen. Dan is het vanuit onze overtuiging niet zozeer nodig om de druk nog verder op te voeren, als het al zou kunnen. Maar vooral de samenwerking te versterken. Juist naar onze inwoners, is het echt noodzakelijk dat overheden, of het nu de gemeente is, de NCG of andere partijen, goed samenwerken en als eenheid zo veel mogelijk opereren. Daar moeten we achter de schermen heel hard aan werken. Daar spreken we de Minister op aan. Daar spreken we onze ambtenaren, medewerkers van NCG op aan. Maar dat is ons doel. U kunt erop blijven rekenen uiteraard, dat wij ons daarvoor blijven inzetten. Aan de Kollerijweg in Woltersum, maar ook op alle andere plekken in onze gemeente.

00:27:12

Voorzitter: De heer Koks.

00:27:14

De heer Koks: Twee vervolgvragen. Op de eerste plaats: er zijn dus wat recente ontwikkelingen rondom deze woningen. Ik zal niet zeggen dat door onze vragenstellerij is gekomen, maar ik neem aan dat bewoners van die huizen daar heel nauw van op de hoogte gesteld worden en ook dat ze weten dat er perspectief is. Dat die bijstelling van die adviezen aanstaande is.

00:27:40

De heer van der Schaaf: Ja hoor. Alles wat ik hier vertel, is ook door de NCG -tenminste daar gaan we vanuit- met die bewoners gecommuniceerd.

00:27:46

De heer Koks: Oké, dat is één. Op de tweede plaats, u zegt: "Op een gegeven moment zit er een grens wat je met drukverhoging kunt bereiken. Als dat zijn grens bereikt heeft, moet je kijken naar andere wegen". Kunt u mij vertellen wat die wegen zijn die het College dan voor ogen heeft of al aan het bewandelen is om dan effectiever de zaak daar in zijn algemeenheid vlot te trekken?

00:28:11

De heer van der Schaaf: Wat we heel concreet gedaan hebben de afgelopen weken -ging niet alleen over Woltersum maar ook over Ten Post- we hebben een vrij indringend gesprek gehad, dat is ook een vorm van druk maar gericht op wat we weten van de samenwerking, met de NCG zelf en ook op bestuurlijk niveau om duidelijk te maken dat een aantal dingen

echt beter moeten. Dat hebben we vervolgens ook vertaald op operationeel niveau in een aantal concrete werkafspraken. Waarbij we ook informatievoorziening tussen de verschillende onderdelen, de NCG en gemeente, verbeteren. Wij zien er op bestuurlijk niveau toe, door in contact te gaan met de bewoners, dat we de verhalen ook één op één horen. Dat we niet alleen maar gefilterde verhalen hoor, maar zelf zien wat daar gebeurt. En dan nog is het niet in één keer goed. Die illusie maken wij ons niet. Maar dit is de enige manier waarop wij in combinatie van druk en het verbeteren van samenwerking, langzaam maar zeker de boel kunnen verbeteren. Dus u kunt er van op aan dat wij zowel op operationeel niveau, projectleidersniveau, op bestuurlijk niveau, er bovenop zitten.

00:29:10

Voorzitter: Nog een laatste vraag, de heer Koks.

00:29:11

De heer Koks: Ja, laatste vraag. De erkenning bij het NCG van dat het beter moet, die heeft u ook?

00:29:20

De heer van der Schaaf: Eén op één. Dit ging dan niet over Woltersum, maar vorige week zijn zowel de burgemeester als ik, aanwezig geweest bij gesprekken tussen de NCG, de directeur NCG, zijn projectleider en een aantal bewoners in Ten Post. Daar heeft de NCG als geen ander duidelijk gemaakt, dat zij als geen ander zien wat er fout gaat. Het is dus ook geen onwil. In ieder geval niet bij de medewerkers en de NCG zelf. Geen onwil om tot een oplossing te komen, maar het is voor een deel onvermogen. Niet van die mensen zelf, maar in de manier waarop we het hebben georganiseerd. Dus daar spreken we over met de Minister om dat te verbeteren. Mensen moeten ook in staat zijn, ook de medewerkers van NCG, om hun werk goed te doen. Het is zeker geen onwil. Wij zijn ervan overtuigd dat die stapjes werken of stappen werken. NCG is er als geen ander van bewust, net als wij, dat de prestatie die de overheid op dit moment levert op dit punt, nog onder de maat is.

00:30:11

Voorzitter: Dank u wel, de heer Van der Schaaf. Dan gaan we naar de vragen die gesteld zijn door de fractie van de VVD, door de heer Boter. Die zijn op te knippen in drie delen: te beginnen met afval, daarna huur sportvelden tijdens corona en COVID-19 testen. Ik stel voor dat u ook in die drie delen dat opknijpt, zodat we de beantwoording ook op de juiste vragen kunnen plaatsen.

00:30:32

De heer Boter: Dus ik stel eerst de eerste vraag, wacht het antwoord af en dan gaan we verder?

00:30:35

Voorzitter: Nee, u mag de vragen over afval allemaal stellen, wat mij betreft. Maar de kopjes laten we zo intact. Dus op afval komt een beantwoording. Op de huur.

00:30:44

De heer Boter: Prima.

00:30:45

Voorzitter: Ja?

00:30:45

De heer Boter: Dan begin ik bij afval. De eerste twee vragen gaan over, naar aanleiding van het besluit, hoe inwoners van de gemeente Haren geïnformeerd worden over de verandering die er is aanstaande één januari 2021, ten aanzien van de DifTar systematiek die niet zal gelden in het inzamelen van plastic. Bij vraag drie heb ik per abuis een voetbalclub uit Venlo genoemd in plaats van mijn eigen club -en dat is ook niet mijn favoriete voetbalclub- maar dat is gewoon in de Euroborg. Daar gaat het over: hoe de planning op de LTA komt ten aanzien van de Motie van de Partij voor de Dieren?

00:31:18

Voorzitter: U hebt een vraag van de heer Bolle.

00:31:20

De heer Bolle: Ja. Was het niet handiger geweest als de VVD een planning had gewild? Dat ze dan misschien tijdens een schorsing die Motie hadden aangepast, zodat ze zelf er een planning bij hadden kunnen leveren?

00:31:35

De heer Boter: U haalt me de woorden uit de mond, maar dan moet u maar even gaan terugkijken. Dan vindt u dat antwoord daarop terug. Dat stond er op zich wel in, maar we moesten dat even aanpassen. Dat is allemaal gebeurd. Dus nu vraag ik om deze planning en daar hebben wij wel enig belang bij, ondanks de opmerking van de heer Bolle. Dan de huur van de sportvelden: in de periode maart tot juni zou er een creditering plaatsvinden van de huur van de sportvelden omdat die niet gebruikt zijn door corona. Nu krijgen wij wat vragen van sportclubs: "Wanneer komt die creditering dan wel?". Er is wat discussie ontstaan over de creditering. Dus graag een antwoord van het College hoe die creditering geregeld gaat worden. Dan komen we terug op het COVID-19 testen. Daar hebben we eerder vragen over gesteld. De afgelopen weken loopt de wachttijd wat op. Nu is de vraag met de testcapaciteit van de GGD die groter wordt, neemt die wachttijd ook wat af en is de druk ook wat op te vangen ten aanzien van de mogelijke meer klachten die er komen ten aanzien van verkoudheid in het najaar. Klopt de indruk die gewekt wordt in het artikel van RTV Noord, dat UMCG het belangrijkste lab is voor coronatesten. Worden ze daarin voldoende ondersteund en optimaal ondersteund door de GGD in Groningen? Wat betreft de testcapaciteit is er minimaal landelijke sturing van het College. Klopt het nu dat de GGD als regionale organisatie op korte termijn de verantwoordelijkheid kan nemen om die testen zo snel als mogelijk uit te voeren? En de laatste vraag: vanuit verschillende journalisten die zijn gedoken op de monopolies van de ziekenhuislaboratoria, blijkt dat de testcapaciteit ten opzichte van Duitsland wel wat meer marktwerking is. Dat de testen wat duurder zijn en de testen wat trager zijn. Zou marktwerking hier ook nog met commerciële partijen de testcapaciteit kunnen vergroten?

00:33:17

Voorzitter: Voor beantwoording van het kopje afval, gaan we naar wethouder Chakor. Ik ga het even opknippen om het duidelijk te maken.

00:33:26

Mevrouw Chakor: Dank Voorzitter. Eerst afval. De vragen die u stelt, zijn wel een beetje technisch van aard, maar ik kan u het volgende hierop beantwoorden: uiteraard vinden wij

het belangrijk dat onze inwoners geïnformeerd worden. Natuurlijk gaan we uitgebreid aandacht besteden aan het informeren van de inwoners van Haren over de wijzigingen in het afvalbeleid. Dit doen we in de eerste plaats op verschillende manieren: via de gebruikelijke gemeentelijke kanalen, maar denk ook aan nieuwsbrieven, huis-aan-huis bladen, enzovoort. In aanvulling daarop zullen wij ook een huis-aan-huis brief sturen aan de inwoners over de wijzigingen. Daarnaast zullen de inwoners door het NBK ook per brief worden geïnformeerd over de wijziging in de systematiek van de afvalstoffenheffing. Wat betreft de planning van het onderzoek: er is nog geen week verstreken sinds de raad deze Motie heeft aangenomen. U begrijpt dat we met deze planning op dit moment bezig zijn. Ik kan nog niet aangeven hoe en wanneer. We werken dat uit. Zodra we meer weten, dan komen we daar op terug. Dan Voorzitter, namens Inge Jongman, de huur sportvelden tijdens corona. De facturatie naar de sportverenigingen is in maart stopgezet. Dit betekent dat het merendeel van de buitensportverenigingen over de betreffende periode geen facturen hebben ontvangen. Met de sportkoepel zijn afspraken gemaakt over de exacte compensatie. We hebben een overzicht gemaakt van de compensatie per vereniging. Er vindt nu een finale check plaats. Vervolgens zal in sommige gevallen een aanvullende creditering plaatsvinden, maar in veel gevallen zal dit leiden tot kwijtschelding van een deel van de nog te betalen huur. We proberen deze voor het einde van deze maand verwerkt te hebben in de administratie.

00:35:22

Voorzitter: Dank u wel. Leidt dat nog tot vervolgvragen over dit stukje?

00:35:25

De heer Boter: Nee, helder allebei.

00:35:27

Voorzitter: Dan gaan we voor beantwoording over de COVID-19 testen naar burgemeester Schuiling.

00:35:33

De heer Schuiling: Voorzitter, ik denk dat het goed is om de vragen niet per stuk langs te gaan maar even het algehele beeld te schetsen over hoe het loopt met de testen en een aantal nuances daarin maar weg te laten. Waar ik mij veel zorgen over maak, is dat er een overbelasting gaat plaatsvinden van de GGD's, omdat er via een algemeen nummer een bestelling kan worden geplaatst dat je getest wilt worden. Dat eigenlijk de zeef die daarop hoort te zitten, namelijk moet ik eigenlijk wel getest worden, bij veel mensen niet meer helder op het netvlies staat. Gevolg daarvan is dat er veel te veel mensen zich aanmelden om getest te worden. Bovendien een aantal mensen al een aantal keren in herhaling is gevallen om zich te laten testen wat helemaal nergens door geïndiceerd is. Wat helemaal niet nodig is. Het gevolg daarvan is dat mensen die echt getest moeten worden, langer daarop moeten wachten. Met andere woorden, de oproep om mensen in het onderwijzend personeel met voorrang te gaan testen -die wel begrijpelijk is- wordt buitengewoon bemoeilijkt in de realisatie omdat er heel veel mensen zich laten testen die dat helemaal niet hoeven. Ik geef dus nog even een herhaling en ik hoop dat de pers ook goed oplet -maar volgens mij zit dat wel snor als ik zo kijk- maar er hoeft alleen maar getest te worden als je verkoudheidsklachten hebt, zoals bijvoorbeeld hoesten. Dat je benauwd bent. Dat je koorts hebt of verhoging. Bijvoorbeeld plotseling verlies van reuk en/of smaak. Dat zijn indicaties

dat je je moet laten testen. Maar niet zomaar of omdat je denkt van dan weet ik het maar even zeker. Met andere woorden nog eens een keer, je moet echt klachten hebben: verkoudheidsklachten, hoesten, benauwdheid, verhoging of koorts, plotseling verlies van reuk en/of smaak, ook zonder neusverstopping. Dat zijn indicaties dat het verstandig is om te gaan testen. Ik zie ook dat via het landelijk nummer wordt gezegd van: "Kinderen beneden zeven jaar, dat moeten we ook maar doen". Maar daar moeten de ouders toch even nadenken, want het is best een ingrijpende gebeurtenis dat testen, het is echt geen pretje of je dat je jonge kinderen aan wil doen. Met andere woorden: gedraag je een klein beetje sociaal. Ga je niet zomaar laten testen omdat je denkt van dan heb ik maar een uitslag en dan kan ik dat papiertje meenemen als ik de grens over ga. Er wordt een veel te groot beroep gedaan op de capaciteit van de GGD. En dan kom ik dus op het probleem wat zich daar aan de achterkant voordoet, namelijk dat de testcapaciteit in onze veiligheidsregio groot genoeg is, maar dat de lab capaciteit dan niet groot genoeg is om dat onmiddellijk op te kunnen vangen. Zo kan ik als Minister ook allerlei dingen beloofd in de wereld, maar dan moet ik dat ook oplossen. Of het UMCG nu de grootste tester is of de organisatie die de meeste lab capaciteit aanbiedt of niet, dat kan ik zo niet beantwoorden omdat er af en toe een beroep op ons wordt gedaan om in te springen waar elders in het land capaciteitsgebrek is. En daarom kan ik geen eenduidig antwoord geven en als ik wel antwoord zou kunnen geven op dit moment, heeft u er niets aan dat het morgen weer kan veranderen of volgende week is veranderd. Dus daar zit nog wel een nuance die ik daarbij moet aan brengen. Verder is het zo dat het niet zo heel erg makkelijk is om te zeggen: "Waren wij maar Duitsland want daar is meer marktwerking". Want het feit is wel dat de tests daar behoorlijk duur zijn, net als in ons land. En dat je ook nog even na moet denken over de vraag of de resultaten uit zo'n test, net zo valide zijn als de andere tests. Met andere woorden, dan krijgen we misschien opeens een vertekening van het aantal positieve mensen. We houden er weinig zich meer op. Dus ik kan ook niet zomaar zeggen van: "Waren we maar Duitsland, want dan was het allemaal veel beter". Het ligt echt veel genuanceerder en voor die nuance die daarop van toepassing is, is het denk ik goed om te verwijzen naar de bijeenkomst die we binnenkort gepland hebben met de raad waar ook de Directeur Publieke Gezondheid aanwezig is. Waarbij we iets verder zijn in de ontwikkeling en u ook in de gelegenheid bent om even zich rechtstreeks met hem te verstaan. Dat is overigens verder een openbare bijeenkomst. Ik heb hem gisteravond in Stadskanaal gehouden voor een aantal gemeenten. Binnenkort ook hier. Ik denk dat u dan heel goed een aantal vragen nog kwijt kunt. Dus ik denk dat ik daarmee, Voorzitter, even een wat bredere context heb geschetst over waar we op dit moment staan. Uiteraard is het in het veiligheidsapparaat een voortdurend onderwerp van gesprek.

00:41:44

Voorzitter: Dank u wel, burgemeester. Uit mijn hoofd zeg ik dat die bijeenkomst zeven oktober is. Maar even wat voorzichtig zeg ik dat. Maar dat is wel volgens mij wat het is. Akkoord. Daarmee zijn de vragen beantwoord, de heer Boter.

00:41:56

De heer Boter: Ja, en de oproep ook. Vrij helder wanneer ik naar een testlocatie dan moet gaan.

00:42:01

Voorzitter: Oké. Dank. Dan gaan we nu naar de vragen van de Partij voor de Dieren. Mevrouw de Wrede, gaat uw gang.

00:42:11

Mevrouw de Wrede: Dank u wel, Voorzitter. De provincie heeft een besluit genomen om op basis van een aanvraag gedaan door vier particulieren, aan de Parkweg een ontheffing te verlenen op de wet natuurbescherming om de omvang van duiven aldaar te beperken middels vangkooien en het vergassen van duiven met CO₂. We hebben hier een aantal vragen over. Er zijn ten aanzien van duiven op deze locatie niet eerder klachten binnengekomen bij het gemeentelijk meldpunt overlast noch bij de Wijkraad. Heeft het College daarom ook contact opgenomen met de indieners van de aanvraag om te kijken of er ook een alternatieve wijze was om de problemen op te lossen, zoals de wet natuurbescherming dat ook eigenlijk voorschrijft? Tweede vraag: wat vindt u ervan dat er niet is geprobeerd om een diervriendelijke oplossing te vinden voor de overlast? Dit terwijl, zoals ik al zei, de wet natuurbescherming dit officieel wel voorschrijft.

00:43:07

Voorzitter: Derde vraag: de milieudienst van de gemeente Groningen is van zins om het vuile werk op te knappen. Als dit niet zou gebeuren door de gemeente, dan zal er met graagte een professionele, op winst beluste, ongediertebestrijder gebruik maken van de ontheffing. Wij hebben uit tweede hand vernomen dat u van plan bent om de dieren weg te vangen en elders vrij te laten en niet te doden. Klopt dat? Vierde vraag: het is niet toegestaan om vogels te vangen of te verstoren die jongen hebben, zodat deze langzaam verhongeren. In dit geval is het goed mogelijk dat er broedende duiven en babyduifjes zijn, gezien het broedgedrag van duiven. Op welke wijze kunt u ons en de wetgever, verzekeren van het feit dat er geen jongen aanwezig zijn? De laatste vraag: het schijnt moeilijk te zijn om preventieve maatregelen te nemen op deze locatie. Die worden pas aangebracht na het weghalen van de duiven. Maar waarom is het nodig om eerst de duiven weg te halen? Men kan toch ook gelijk een kippenrengage of iets dergelijks aanbrengen. Kunt u uitleggen hoe het mogelijk is dat er geen alternatieve duif werende maatregelen kunnen worden aangebracht? Of dat dat moeilijk is, maar dat dat wel heel goed mogelijk is om de dieren weg te vangen. Dank u wel.

00:44:35

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Wrede. Waar u steeds 'u' gebruikte, neem ik aan dat u het College bedoelde. Ik ga voor beantwoording van deze vragen naar wethouder Chakor.

00:44:47

Mevrouw Chakor: Dank Voorzitter. Namens mevrouw Jongman beantwoord ik onderstaande vragen over de duiven. Ik begin met beantwoording van vraag één: het College vertrouwt erop dat de provincie als bevoegd gezag deze afweging op een zorgvuldige manier heeft gemaakt en hierin mogelijk alternatieven serieus heeft verkend. Onze plaagdierbeheerser is ook op locatie geweest en heeft geconstateerd dat weren van de duiven op deze locatie erg moeilijk is, gezien de constructie en ligging van het gebouw. Vraag twee: het College neemt afstand van de suggestie dat de provincie dit niet onderzocht zou hebben. Men heeft gekeken of het weren van duiven redelijkerwijs te doen is. Daarnaast is vastgesteld dat in de omgeving niet gevoerd wordt. Het verminderen van overlast door het plaatsen van wering

of door het voeren te stoppen, is in dit geval dan ook geen optie. Vraag drie: ja, dat klopt. Het doden van de duiven doen wij al heel lang niet meer. De provincie stel dat vergassen in dit geval de gewenste oplossing is, terwijl wij hooguit tot vangen en uitzetting bereid zijn. We hebben hierover inmiddels contact gehad met de provincie. Omdat we met het vrijlaten van duiven zouden afwijken van het provinciale besluit, is er nu voor gekozen om eerst een gesprek met de provincie en aanvragers aan te gaan. We schorten de werkzaamheden ten aanzien het vangen en vrijlaten daarom eerst op. Vraag vier: vanuit de zorgplicht van de wet natuurbescherming, ligt hier wel degelijk een verplichting. De plaagdierbeheersing is dan ook zorgvuldig te werk gegaan, waar redelijkerwijs mogelijk is onderzocht of er nesten zitten tijdens een controle van de opvangkooien. Er is onlangs een nest aangetroffen bij een balkon. Met de bewoner is afgesproken dat deze het nest in de gaten houdt. Het vangen van duiven was om die reden dan ook al opgeschort. Vraag vijf: de provincie eist dat de plekken waar het redelijkerwijs mogelijk is, wering aan te brengen. Zoals eerder aangegeven is het aanbrengen van wering erg lastig gezien de constructie en de ligging. Daarom wordt nu overgegaan op het wegvangen van de duiven. Dank Voorzitter.

00:47:00

Voorzitter: Dank u wel, wethouder Chakor. Mevrouw De Wrede, u hebt waarschijnlijk vervolgvragen. Ik denk dat het verstandig is dat we die dan meenemen naar volgende week voor beantwoording. U mag ze wel stellen.

00:47:12

Mevrouw de Wrede: Ja. Ik hoor de wethouder zeggen dat het erg moeilijk is om op deze locatie duif werende maatregelen aan te brengen, duif werende spullen. Ik begrijp nu dat dat ook waarschijnlijk niet gaat gebeuren. Kan ik hieruit afleiden dat er dan op deze locatie waarschijnlijk toch bij voortduring, duiven zullen worden weggevangen en elders losgelaten? In de tweede plaats wil de Partij voor de Dieren natuurlijk het College danken voor het feit dat zij de ontheffing, zoals die is verstrekt door de provincie, toch niet gaat uitvoeren en in ieder geval hier duidelijk kiest voor een diervriendelijker -alhoewel in onze ogen ook niet heel diervriendelijker- een stuk betere aanpak. Dank u wel.

00:48:13

Voorzitter: Dank u wel. Wethouder Chakor.

00:48:15

Mevrouw Chakor: Dank u Voorzitter en dank voor het compliment. Die zal ik doorgeven. U had een vervolgvraag en het lijkt me zuiver dat we daar schriftelijk gewoon op terugkomen. [onhoorbaar]

00:48:28

Voorzitter: Het lijkt mij handiger en praktischer dat het College volgende week in het politiek vragenuur, even deze vraag beantwoord. Want dat is volgens mij een redelijk eenvoudige vraag.

00:51:49

Mevrouw Chakor: Dat kan ook, ja.

00:52:26

Voorzitter: Ik denk dat dat eenvoudiger is. Maar als u dat schriftelijk wilt, dan mag u dat van mij.

00:53:34

Mevrouw Chakor: Ja, wij stellen voor om het schriftelijk af te handelen.

00:54:07

Voorzitter: Schriftelijke afhandeling. Prima. Hartelijk dank voor uw inbreng en uw vragen. Ik wens u verder een fijne dag.

Vaststellen visie Martini Trade Park (raadsvoorstel 26-8-2020)

Voorzitter: J. Visser (GroenLinks)

Aanwezig: de dames G. de Vries (VVD), T. Moorlag (ChristenUnie) en de heren H.E.H. van Niejenhuis (PvdA), D. Brandenburg (SP), S. Bosch (Student & Stad), J. Been (GroenLinks), A.J.M. van Kesteren (PVV), W.I. Pechler (PvdD), R. Bolle (CDA), B.N. Benjamins (D66), A. Huitenga (Stadspartij)

College: de dames en de heren P.S. de Rook (D66), R. van der Schaaf (PvdA)

Namens de griffie: W.H. Bierman

00:59:39

Voorzitter: Dames en heren, welkom bij deze meningsvormende sessie over de vaststelling visie Martini Trade Park. We hebben een meningsvormende bijeenkomst. We proberen uit te zoeken wat er zo aan verschillen van mening leeft eventueel. Wethouder Van der Schaaf, ook welkom. U kunt elkaar politieke vragen stellen zodat we een beetje een beeld hebben van waar iedereen staat rond dit onderwerp, op weg naar de besluitvormende vergadering in de raad. Ik wou het niet met spreektijden doen. Daar wou ik niet mee beginnen. Maar ik moet in ieder geval eerst vaststellen of mevrouw Moorlag, die digitaal mee wilde doen, aanwezig is.

01:16:41

Mevrouw Moorlag: Ja aanwezig, Voorzitter.

01:16:44

Mevrouw Moorlag: Ik heb nog geen beeld. U komt uit het van boven vallen zo ongeveer. Oh, er is geen beeld. Maar ik hoor het en uw stem. Ik wou dus niet met spreektijden gaan werken, althans niet in eerste instantie. Er zijn wel normen voor, zoals u weet: drie minuten per fractie, vijftien minuten voor het College. We hebben geen insprekers, dus ik wou beginnen met een vraag. Oh neen, we beginnen met de vraag of er mededelingen zijn vanuit het College? Geen. Zullen we het zo eens proberen. Dan wou ik beginnen met een vraag. Zijn er nog fracties die met vraagstukken rond dit onderwerp zitten waarvan ze denken: "Daar wil ik wel wat helderheid over, voordat ik kan bepalen waar ik sta bij dit onderwerp". Meneer Van Niejenhuis, meneer Pechler. Meneer Niejenhuis.

01:17:35

De heer van Niejenhuis: Dank u, Voorzitter. Ja even vooropgesteld, wij vinden het heel goed dat Martini Trade Park nu wordt aangepakt. Dat er een uitvoeringsplan ook meteen bij de visie zit. Goed dat hiermee aan de gang moet gaan. Ik wil er zo meteen nog wel iets meer

over zeggen, maar één van de vragen die ik heb is: we zien dat de gemeente er flink veel geld in steekt en er wordt gezegd dat de private partijen er ook geld in gaan steken en misschien in de toekomst nog wel meer. Mijn vraag aan het College zou zijn hoe hard is dat? Ligt daar een overeenkomst onder of wat voor afspraak is dat?

01:18:12

Voorzitter: Zullen we even inventariseren of er nog meer van dat type vragen. Wat van wezenlijk belang is. Meneer Pechler. Nee? Dan wil ik die vraag wel eerst... oh, meneer Brandenburg.

01:18:23

De heer Brandenburg: Ja Voorzitter, het is er wel een klein beetje aan gerelateerd. Want het College merkt daar op in dit stuk dat het geschreven is voor corona. Nu hoeft dat niet altijd een argument zijn. Maar als het gaat om de kantorenmarkt, waar we toch zien dat steeds meer mensen thuis werken, dat ook de mogelijkheden om thuis te werken een enorme vlucht hebben genomen, dat er ook wel berichten zijn dat er steeds minder mensen voornemens zijn om ook terug te gaan naar weer werken op kantoor in hoeverre, is het dan nu opportuun om hierover na te denken? Kunnen we dan niet toch veel beter nog eventjes wachten? Zodat we een beter beeld hebben op hoe die kantorenmarkt zich überhaupt gaat ontwikkelen om daar ook op inspelen met nieuwe dingen die we daar gaan doen. Stukjes groen en noem maar op. Dat kunnen we trouwens ook meenemen in de overkoepelende visie van het Stadspark. Dat schijnt ook een dingetje te zijn.

01:19:20

Voorzitter: Ik lette niet goed op. Meneer Bolle, die had ook een vraag en daarna meneer Benjamins.

01:19:25

De heer Bolle: Ja, want wat de heer Brandenburg vraagt, is op zich een goeie vraag. Alleen ziet de heer Brandenbard niet dat bijna vijfenzeventig procent van wat we hier uitgeven, we uitgeven aan de Parkweg. Dat het op zich nog niet eens zozeer gerelateerd is aan het Tradepark zelf. Aan het thuiswerken. Zou daarmee het probleem ook niet een klein beetje minder groot zijn dan de heer Brandenburg nu suggereert?

01:19:53

Voorzitter: Meneer Brandenburg.

01:19:53

De heer Brandenburg: Dat zou wel kunnen. Maar het staat toch in dit stuk wel echt in de context van toegangswegen tot die kantorenpark. Dan denk ik dus dat is voor auto's en looproutes voor mensen die naar kantoor gaan. Waarvan ik mij afvraag of ze straks nog wel allemaal naar dat kantoor gaan. Daarbij vindt mijn fractie het van belang dat we eerst integraal besluiten over het Stadspark voordat we daar allerlei dingen bij gaan doen. Want stel nou dat we besluiten om van de drafbaan een grote parkeerplaats te maken, dan is deze niet meer nodig.

01:20:20

Voorzitter: Meneer Benjamins.

01:20:22

De heer Benjamins: Ja Voorzitter, dank. Ik ken de SP als een pragmatische partij. Nu was mijn fractie juist zo verheugd over het feit dat hier dan ook gelijk een uitvoeringsplan bij een visie werd geleverd in plaats van dat we dan weer jaren gaan emmeren over visie, over blik in de toekomst, enzovoort. Wat vindt de SP daarvan?

01:20:45

Voorzitter: Meneer Brandenburg.

01:20:46

De heer Brandenburg: Dat moet meneer Brandenburg meneer Benjamins nageven. Het is heel fijn om in dit College ook een keer een uitvoeringsplan bij een visie te krijgen. Daarvoor dank. Maar dit gaat wel over een markt die wel eens heel erg kon veranderen op korte termijn. Daar blijft mijn fractie toch wel een beetje vraagtekens bij houden.

01:21:09

Voorzitter: Mevrouw De Vries. Daarna meneer Van Niejenhuis en daarna meneer Bolle.

01:21:12

Mevrouw de Vries: Dank u wel. Mijn vraag is een beetje in het verlengde van meneer Brandenburg. Niet met hetzelfde idee dat we nu moeten wachten, maar mijn vraag zou wel zijn: is het ook mogelijk om met de dingen van corona in het achterhoofd, ook te kijken naar een mix van bestemmingen? Dus dat je gaat kijken, we gaan meer toestaan hier op het bedrijvenpark. Dus we laten het kantorenstukje een beetje los. We kijken naar meer horeca op de benedenverdieping. Wordt daarover nagedacht? Is daar ruimte voor?

01:21:42

Voorzitter: Meneer Van Niejenhuis.

01:21:43

De heer van Niejenhuis: Nog even aan het adres van de heer Brandenburg. Ik ken de SP als een hele idealistische partij. Is het niet juist heel goed om anticyclisch te gaan investeren op dit moment als overheid?

01:21:54

De heer Brandenburg: Voorzitter, laat ik het veelgebruikte verschil of foutje rechtzetten. We zijn geen idealistische partij. We zijn een materialistische partij, in de filosofische zin des woords. Maar los daarvan, anticyclisch investeren. Ja, absoluut. Dat zou ik ook meteen willen doen als het gaat om woningen, duurzaamheidsinvesteringen in woningen, in dezelfde panden in de stad. Maar in een markt waarvan je je moet afvragen of die over tien jaar nog bestaat, weet ik niet of dat nu het slimste is.

01:22:23

Voorzitter: Meneer Bolle.

01:22:24

De heer Van der Schaaf: Ja, ik heb ook nog eenzelfde soort type vraag die de heer Van Niejenhuis stelde, maar dan aan het College. Hoe gaan we er nu voor zorgen dat die verduurzaming die hierin staat en die ook als onderdeel van dit plan staat, ook echt gaat werken? Want voornamelijk ligt die verduurzaming en vergroening bij de vastgoedeigenaren. In hoeverre kunnen wij daar als gemeente trekker in zijn? Regie

innemen? Gaan we ze helpen om subsidies aan te vragen? Hoe gaan we ervoor zorgen dat dat echt gaat lukken?

01:23:04

Voorzitter: Dit voor wat betreft de eerste ronde. Mag ik de wethouders uitnodigen om op deze eerst opmerkingen: wordt het wel wat met die kantorenmarkt? Gaat het minder geld leveren bij de bedrijven? Tenminste dat is wel een [onhoorbaar] samenvatting, maar dat waren de thema's dacht ik. Daar is op te reflecteren.

01:23:28

De heer Van der Schaaf: Ja, ik neem even een paar thema's. Kan collega De Rook op andere thema's ingaan. Om te beginnen: de visie van het Stadspark werd even genoemd. Dat kwam vorige week bij de drafbaan ook stevig aan de orde. Ik denk dat het wel goed is om even aan te geven: er is natuurlijk een visie Stadspark. Die hebben we een aantal jaren geleden vastgesteld en we hebben in het herijkingstraject -het is niet zo dat wij een compleet nieuwe visie maken- aangegeven dat voor een heel groot deel die visie nog voldoet en dat we op een aantal onderdelen een aanscherping gaan doen of een herijking. Op basis van wat er ligt, vinden wij het heel goed mogelijk om nu ook keuzes te maken op onderdelen die te maken hebben met het Stadspark of die raken aan het Stadspark. Zo ook het Martini Trade Park. We hebben ook in de afstemming van beide trajecten er veel aandacht aan besteed. Zorgen dat er geen dingen gebeuren in het ene traject wat het andere traject kan hinderen. Dat er dus als het ware sprake is van [onhoorbaar] investeringen. Wat we hier presenteren - als het ook gaat om die vergroening van de Parkweg bijvoorbeeld- zijn naar ons idee investeringen die zowel in het belang van het Martini Trade Park als het bredere belang van het Stadspark en de hele omgeving, van grote waarde zijn. Dat hebben we, denk ik, ook wel aangegeven in de stukken. Dan het punt over de ruimte die in het bestemmingsplan zit, of de optie. De vraag van de VVD: zou je niet, door wat meer ruimte daarin te geven, wellicht ook al een aantal bewegingen kunnen stimuleren? We hebben natuurlijk een aantal dingen daarin aangegeven, bijvoorbeeld horeca. Dat wij zien dat er wellicht ook ruimte is voor een hoogwaardige hotelfunctie, mits die echt van toegevoegde waarde is voor het hele gebied. Dan zijn we bereid om daar naar te kijken. Nu al dingen vrijgeven, meer dan nu kan, daar zijn de mogelijkheden beperkt. Dan zou je echt naar grootschalige bestemmingswijzigingen toe moeten. Wij kiezen juist voor, ook gezien de vraag die er wel degelijk nog steeds is op de kantorenmarkt -natuurlijk wordt dat onzeker door corona- die kantorenbestemmingen zeker op deze kansrijke locatie met Martini Plaza -ook al sprake van horecafuncties in de buurt van het Stadspark- te houden. We zien vooral ook naar de toekomst toe, met of zonder corona, juist veel mogelijkheden voor dit terrein vanwege juist die strategische ligging die alleen maar beter wordt op het moment dat het station ook een zuid uitgang krijgt. Die ook nog via deze investering beter met dit park wordt verbonden.

01:25:53

Voorzitter: Wethouder de Rook.

01:25:54

De heer De Rook: Ja Voorzitter, dan ga ik even in op de samenwerking met de private partijen in dit gebied. Hoe eigenlijk de samenwerking eruit ziet: de gemeente investeert in de openbare ruimte. Dat heeft u in de voorstellen gezien. We werken ook samen met de bedrijfsvereniging die zelf ook investeert om dat mede mogelijk te maken. Wat we daarmee

hopen te doen is, de eigenaren op het terrein aan te zetten om investeringen te plegen in hun eigen panden. Dus de heer Bolle heeft dat correct. Dat gaat dus onder andere over verduurzamen, maar ook over verbetering van die panden daar. Het is niet zo dat er een contract onder ligt van de gemeente en de partijen gaan samen zoveel investeren. Wat we hier doen: door deze investering te plegen, enerzijds de vastgoedeigenaren aanzetten om iets te doen. Tegelijkertijd hebben wij natuurlijk ook iets in handen om tegen hun te zeggen dat als zij hun investeringen achterwege laten, dat wij dan zeggen: "Dan kunt u ook niet van ons verwachten dat wij heel veel tempo maken met onze investeringen te doen. Dus is het eerder andersom. Het is niet zo dat wij dit doen en dat er dus een contract ligt. Maar meer als we dit niet zouden doen, dan zouden we geen enkele titel hebben om de pandeigenaren daar op enige manier te kunnen aanspreken. Wat we juist proberen te doen, is te investeren in de vergroting van de kwaliteit en op die manier ook de private partijen aan te zetten om hetzelfde te doen. Dat is niet zo dat ze dat niet willen. Ze hebben aangegeven: "Wij willen zelf ook wel wat doen, maar dan alleen maar als we dat samen doen. Als de gemeente ook zijn verantwoordelijkheid neemt". Wat we doen met deze investering, je zou kunnen zeggen een stand off doorbreken door juist samen te gaan investeren in plaats van samen af te wachten en naar elkaar te kijken. Zo moet u dat zien. Een tweede vraag, opgeworpen door de heer Brandenburg, is de toekomstbestendigheid. Volgens mij is dat een hele relevante vraag die je steeds moet bekijken. Hoe bestendig is dit nu ook als corona misschien wel iets langer duurt? Ik had de vraag nog logischer gevonden als we hier nu hadden gezegd: "Wij gaan het Martini Trade Park met nog een park erbij uitbreiden". Dan is de vraag: hoeveel vraag is er in die kantorenmarkt? Maar goed, het Martini Trade Park is er en dat zal er de komende jaren ook wel blijven. Tenzij de heer Brandenburg voorstelt: "Sloop alvast maar wat, want misschien hebben we in de toekomst allemaal wel niet nodig". Volgens mij gaat het zover niet. Maar dat wij juist zeggen: "Juist door te investeren, kun je ook een bijdrage leveren". In die wijzigende markt is dit een investeringsplan dat inzet op meer structuur, meer samenhang, meer vergroening. Ook met de effecten van corona zou je kunnen zeggen: "No regret", omdat het echt gaat over een kwaliteitsimpuls die losstaat van de effecten die we nu al zien van de coronacrisis, namelijk minder werkplekken en dergelijke. Wij verwachten dat deze investering bestendig is, ook met de effecten van de coronacrisis. Dat is het interruptiedebat van de heer van Niejenhuis en de heer Brandenburg, wat er toe leidt dat wij zeggen: "Juist in deze periode moeten we investeren en niet gaan afwachten over welke effecten er komen". Dit kantorenpark zal in de ranglijsten -voor zover die er zijn- achteruitgaan. Door nu te investeren zorgen wij, in een veranderende kantorenmarkt, dat het Martini Trade Park een vitale werklocatie gaat zijn.

01:29:00

Voorzitter: Wethouder de Rook, u heeft een vraag van mevrouw De Vries.

01:29:03

Mevrouw de Vries: Dank u wel. Ja, ik hoorde zowel wethouder Van der Schaaf als De Rook hierover spreken. Dus ik heb dan aan beide de vraag. Het Martini Trade Park is gevoelig voor leegstand. Dat wordt ook in het stuk benoemd. Dus op het moment dat het wel slecht gaat - dat kan door corona komen maar ook door wat anders misschien in de toekomst- is het gevoelig voor leegstand. Waarom is dan zo bewust gekozen voor niet het vrijgeven van die bestemming? Want dat is een uitgebreide wijziging. Dat begrijp ik. Maar waarom dan alleen

maar kiezen voor een hoogwaardig hotel. Waarom geven we daar niet meer ruimte? Dan kan je misschien die leegstand ook meer voorkomen omdat er meer energie in het gebied komt.

01:29:42

De heer de Rook: Dank u, Voorzitter. Ik zal even mijn antwoord verduidelijken. Het wekte misschien te veel de indruk dat we zeggen: "Dat willen we niet". Het punt is dat dat een aantal stappen met zich meebrengt. Maar in de visie is ook die ruimte wel gegeven om dat te doen, op moment dat inderdaad optreedt wat u zegt. Op het moment dat wij zien, en daar moeten we ook snel en flexibel op kunnen acteren, dat andere functies -bijvoorbeeld onderwijs of horeca- daar van nut zouden kunnen zijn en zouden kunnen werken om leegstand te voorkomen, dan sluiten we dat zeker niet uit.

01:30:16

Voorzitter: Ik heb eerst meneer Van Kesteren.

01:30:17

De heer van Kesteren: Ja dank u wel. Voorzitter. Voorzitter, het gaat hier om een relatief bescheiden investering. Maar ik zou toch ook aan het College willen vragen of deze investering moet gezien worden als een opmaat voor het Stadspark als mega evenemententerrein? Sterker nog: is deze investering een opmaat naar een mega investering? Ik heb wel eens gehoord van tweehonderd miljoen voor een nieuwe cultuur accommodatie in dat gebied. Om dat allemaal mooi bij mekaar te hebben: Stadspark, cultuur, lekker dichtbij het station.

01:30:54

Voorzitter: U hebt een vraag van meneer Benjamins.

01:30:56

De heer van Kesteren: Dat vind ik toch wel een beetje beangstigend, want dan komt de gemeente van de regen in de drup.

01:31:01

Voorzitter: Ik begrijp uw vraag, maar meneer Benjamins heeft daar eerst nog een vraag over.

01:31:04

De heer Benjamins: Ter verduidelijking zou ik graag van de heer Van Kesteren willen weten wat de heer Van Kesteren allemaal onder evenementen vindt passen.

01:31:10

De heer van Kesteren: Om in de trant van D66 te spreken: muziekconcerten, dat soort zaken. Dat is wat in de belevingswereld van D66 natuurlijk heel belangrijk is. Dat zien we ook in het beleid, zoals in voorstellen en zo. Vorige week in de drafbaan ellende hebben we dat meegemaakt.

01:31:32

Voorzitter: Meneer van Kesteren, ik heb een vraag aan u en ik vroeg daarnet aan alle fracties wat voor positie u heeft. U hebt uw vragen, die wellicht zo wezenlijk zijn dat ze voor de positie van uw fractie ten aanzien van dit voorstel verschil uitmaken. Het antwoord daarop.

01:31:46

De heer van Kesteren: Ik maak heel duidelijk, Voorzitter, dat ik een beetje zorgen heb over

deze investering. Dat daar een achterliggende gedachte is om dat gebied helemaal te ontwikkelen als een soort mega evenementengebied. En daar houd ik mijn hart vast voor omwonenden, want die hebben al moeite met die evenementen die op de drafbaan gaan plaatsvinden. Ik houd mijn hart vast voor de toekomst, Voorzitter.

01:32:07

Voorzitter: Het is helder. Maar misschien moeten we dat dan ook even bij de wethouders vragen hoe zij daar tegenaan kijken.

01:32:12

De heer de Rook: Ik heb daar net al iets over gezegd. Deze investering landt voor een groot deel -dat werd terecht gezegd- in een verbetering van de Parkweg en is ingegeven doordat wij het Martini Trade Park beter willen verbinden. Vooral voor langzaam verkeer langs het stationsgebied. Dat ontstaat niet door een discussie over wel of geen evenemententerrein. Ontstaat zelfs niet door een discussie over wel of geen cultuurcentrum op het stationsgebied. Nee, dat ontstaat omdat die verbinding er gaat komen. Wij zijn het station op dit moment gigantisch aan het upgraden. Er komt een nieuwe zuidentree aan het station. Dat betekent voor de zuidelijke stadswijk en zeker voor het zuidwestelijk deel -waar zowel mensen wonen, werken, maar ook kunnen recreëren in het Stadspark- die route naar het station enorm in waarde toeneemt. Even geredeneerd vanuit het economische belang van het Martini Trade Park, dat staat hier centraal, en dat het die toegankelijkheid en leef kwaliteit in dit gebied verbetert, dan is dit een hele effectieve nodige reïnvesting die robuust is. Ook het karakter van het Trade Park verandert. Ook het stationsgebied, waarvan we nog niet weten hoe het ingevuld worden, kan veranderen. En ook het Stadspark, ongeacht welk scenario er daarvoor plaatsvindt. Het karakter van de investering is dat er juist niet één of andere agenda achter zit. Nee, in elk denkbaar scenario is het verstandig.

01:33:32

Voorzitter: Oké. Meneer Pechler, u had ook al enige tijd uw hand omhoog.

01:33:35

De heer Pechler: Ja dank, Voorzitter. Ik ben enigszins in de war door de manier waarop deze commissie gaat. Als dit de nieuwe werkwijze is, dan zal dat bij mij nog wel een paar vergaderingen kosten. Ik had nog wel een vraag aan het College: waarop wordt de stellingname van het stuk gebaseerd dat een aantrekkelijker bedrijventerrein de leegstand in tijden van crisis zal doen verminderen? Want dat lijkt mij toch echt dat in tijden van crisis de hoogte van de huur de leegstand bepaald en hoeverre bedrijven dat kunnen bekostigen. Niet of er voor je deur van je kantoor een evenementendek in plaats van een parkeerdek of een boom extra.

01:34:05

Voorzitter: De wethouder.

01:34:07

De heer de Rook: Andersom is het natuurlijk wel zo dat onaantrekkelijkheid van een werklocatie zorg voor meer leegstand. Daarmee wordt niet bedoeld dat mensen zeggen: "Dan ga ik toch maar niet failliet", bijvoorbeeld, omdat het er mooi uitziet voor de deur. Maar wat wel zo is: er zijn nog steeds bedrijven die op zoek zijn naar werklocaties en dan zullen zij waarschijnlijk eerder kiezen voor een aantrekkelijke, mooie, groen ingepast

werklocatie die een verbinding kan slaan met de binnenstad dan dat ze kiezen voor een werklocatie die veel verder af ligt en heel stenig is.

01:34:38

De heer Pechler: Ja, nog een vervolgvraag daarop: is het beeld van het College dan ook dat die alternatieve locatie waar bedrijven dan mogelijk naartoe zouden uitwijken, buiten de gemeente Groningen is? Want als het ook binnen de gemeente Groningen is, dan verandert er onderaan de streep toch niets.

01:34:53

De heer De Rook: Dan heb je het over het concurrentievoordeel dat je dat daarmee boekt. Er zitten vooral kantoren die heel Noord-Nederland bedienen. Als die ervoor zouden kiezen van: "Ja, we gaan toch liever naar Zwolle met ons kantoor", dan zou dat voor de regionale werkgelegenheid heel zonde zijn.

01:35:10

Voorzitter: Meneer Huitenga.

01:35:13

De heer Huitenga: Dank u wel, Voorzitter. Ik wil nog even terugkomen op wat wethouder Van der Schaaf eerder zei. Ik kreeg een beetje de indruk dat er een noodzaak bestaat om de Parkweg te verbeteren. Ik zie die noodzaak niet eens één-twee-drie zo zitten. Zou het niet beter zijn, gezien alle mogelijke ontwikkelingen rond de drafbaan en wellicht Martini Plaza - waar ik ook nog wat vragen over heb- om niet eerst af te wachten wat er daar gaat gebeuren? Want zeker Martini Plaza -wat een aantal jaar geleden naar hier is gekomen- gaat financieel nu wel wat beter, maar ik begrijp dat er nog steeds mogelijkheden zijn om het centrum te verplaatsen eventueel. Zijn er afspraken op dit moment met Martini Plaza gemaakt over de toekomst? Er is sprake dat er ook een visie ontwikkeld wordt samen. Wanneer kunnen wij die verwachten dan?

01:36:02

Voorzitter: Wethouder De Rook.

01:36:03

De heer De Rook: Het heeft ook te maken met de twee aandeelhouders van zowel de huisvesting als de exploitatie van Martini Plaza. Dus dan zetten we die pet ook maar even op. We gaan werken aan een meerjarig investeringsprogramma voor Martini Plaza. Dat heeft te maken met het onderhoud. Door corona is dat even vertraagd, dat zal waarschijnlijk in de eerste helft van volgend jaar naar uw raad toekomen. Ik kan in ieder geval verzekeren dat het verplaatsen van Martini Plaza daar geen onderdeel van is. Dus dat speelt niet. Dan over het stationsgebied en de verbinding: wat vaststaat is dat het stationsgebied straks, in de nieuwe opzet, een uitgang gaat krijgen aan de zuidkant. Dus dat betekent dat er ook veel verkeer aan de zuidkant naar het station toe en daar vandaan zal komen. Dus op het moment dat wij aan de ene kant Martini Plaza hebben en aan de andere kant meer verkeer vanaf het stationsgebied, dan is deze investering ook bedoeld om die verbinding van verkeer -lopend en fietsend- vanaf het station richting Martini Plaza en het verdere Stadspark, om dat verder te versterken.

01:37:03

Voorzitter: Mevrouw De Vries.

01:37:05

Mevrouw de Vries: Dank u wel. Ik heb dan nog een vervolgvraag over die Parkweg. De vraag wordt gesteld: maak een miljoen vrij voor de verbetering van de Parkweg. Maar er wordt nog helemaal niet gezegd wat daar gaat gebeuren, behalve dat we de spoorzone gaan ontwikkelen. Is het niet wat bijzonder dat we nu een miljoen hiervoor vrijmaken, zonder dat we weten wat we daarmee gaan doen? Terwijl de spoorzone, wat we gaan doen, dat gaan we dan pas vaststellen. Zou het dan ook niet gepast zijn om in die context dat bedrag vrij te maken?

01:37:37

Voorzitter: De wethouder.

01:37:37

De heer Van der Schaaf: Voor de spoorzone zijn er wel een aantal dingen die vastliggen. We weten natuurlijk niet welk programma daar komt. Daar zijn verschillende opties natuurlijk nog voor mogelijk. Maar de stedenbouwkundige structuur hebben we al vastgelegd, al een aantal jaren eerder door u als raad. Dat zou bepalen hoe die spoorzone op de Parkweg werd aangepakt. Dat ligt al vast. Wat er gebeurt, wat er vastligt: die route van het station naar Martini Plaza gaan we niet verplaatsen. Maar die groene loper zoals die hier in voorstel wordt genoemd, ongeacht wat er gebeurt op het stationsgebied, ongeacht wat er gebeurt in het Stadspark, is een route waarin ze altijd verstandig investeren. Wij stellen nu voor om een miljoen vrij te maken voor dit programma voor de Parkweg. Wat u heeft kunnen lezen, is dat dat hoofdzakelijk gericht wordt op het aantrekkelijker maken, het vergroenen van die loper via de Parkweg naar Martini Plaza.

01:38:34

Voorzitter: Meneer van Niejenhuis.

01:38:35

De heer van Niejenhuis: Dank u wel, Voorzitter. Ik zou aan mevrouw De Vries van de VVD willen vragen bij welke functionele programmering van de zuidzijde van het station zij niet zou kiezen voor een opwaardering van de Parkweg?

01:38:48

Mevrouw de Vries: Het is niet zozeer de programmering van de spoorzone, maar meer het uitwerken van die plannen. Dus wat verwacht je daar? Wat voor verkeer komt daar naartoe? Wat vind je daar dan voor Parkweg bij passen? En als je naar de financiële situatie van de gemeente kijkt, wat voor investeringen vind je dan gepast? Ik vraag me dan oprecht af of het verstandig is om een miljoen euro te gaan investeren in wat stukjes gras en wat bomen. En dat we niet ook moeten kijken naar de bereikbaarheid en de aansluiting.

01:39:18

Voorzitter: Een vervolgvraag, meneer van Niejenhuis. Ja.

01:39:22

De heer van Niejenhuis: Het gaat natuurlijk niet om een stukje geld en een stukje bomen. Wij zijn, anders dan de SP, wel wat idealistisch dan denk ik maar. Die filosofische discussie over idealisme en materialisme doen we nog buiten deze vergadering. Het gaat natuurlijk om het verbinden van stadsdelen met elkaar. Stadspark is nu niet altijd een heel aantrekkelijke en een hele veilige plek. Er ontstaat iets aan de ene kant van het Stadspark, de Suikerunie. Er

ontstaat iets aan de andere kant, zijnde het Martini Park. Er ontstaat iets op het station. Als we dat tot een mooi geheel knopen gaat het stedelijk weefsel beter functioneren. Dat is goed voor de economie en dat is goed voor de leefbaarheid en voor de veiligheid. Dus dat moeten we gewoon doen. U kunt het wel terugbrengen tot een paar stukjes gras die een miljoen kosten, maar dan slaat u hem wel heel erg plat.

01:40:00

Mevrouw de Vries: Kan ik me voor een heel groot deel bij aansluiten, meneer van Niejenhuis. Dat is mooi, denk ik. Wij zien ook echt wel het nut van investeren. Alleen moet je je afvragen of een miljoen euro nu wel gepast is. Wat ik ook bijzonder vind, is dat het in het stuk heel algemeen beschreven wordt. Daar staat heel algemeen: "Er gaat een miljoen vrijgemaakt worden voor de Parkweg voor vergroening". Maar wat we daar nu precies gaan doen, welke ideeën erbij, ik heb daar nog geen gevoel bij. Ik vind het een heleboel geld om vrij te maken voor iets waar je nog weinig gevoel bij krijgt.

01:40:32

Voorzitter: Ja, ik denk dat dit punt tussen u beide wel duidelijk is. Meneer Huitenga.

01:40:36

De heer Huitenga: Dank u wel, Voorzitter. Ik verbaas me nog even over wat er net gezegd werd: dat ongeacht wat er gebeurt in het Stadspark en Martini Plaza, er een noodzaak is voor het aanleggen van de verbetering van de weg. Dat vind ik een beetje een vreemde redenering. Ik ben ook benieuwd: is er wel onderzoek gedaan naar hoeveel mensen van die zuidkant van het station, richting Stadspark en naar Martini Plaza willen?

01:41:00

Voorzitter: Dan geef ik de wethouder door.

01:41:02

De heer Van der Schaaf: U kunt het met ons oneens zijn. Maar de kern van onze redenering is precies wat u zegt. De reden waarom we deze investering wel nuttig vinden, is dat het inderdaad ongeacht is. Martini Plaza staat er al. Het blijft er ook. Het stationsgebied krijgt een uitgang aan de zuidkant. Voor alle duidelijkheid: in het kader van de stationsontwikkeling zijn er heel veel onderzoeken gedaan naar wat voor stromen dat zou betekenen. Zowel fietsers als voetgangers. Daar ligt een uitgebreid onderzoek aan ten grondslag. Dus dat er een stroom zou kunnen ontstaan, dat er ook mensen aan de zuidkant zouden uitstappen of naartoe gaan, dat ligt voor de hand. Het ligt ook voor de hand -dat is de portee van het stuk en kunt het met mij oneens zijn - dat het versterken van die groene loper in het belang is van het hele bedrijven terrein rond Martini Plaza. Die vergroening landt nu even met name in de Parkweg, maar het idee van die groene loper en de economische betekenis daarvan ook -daar hebben we het vandaag vooral over- is niet alleen maar bedacht, schertsend, door een paar mensen die houden van bomen of een paar stedenbouwers van de gemeente Groningen. Nee, dit hebben we samen met de bedrijven in het gebied ontwikkeld. Die staan ook achter dit plan. Het is niet alleen een idee van de gemeente, maar dit wordt juist gedragen door de ondernemers en bedrijven in het gebied waar we het hierover hebben.

01:42:16

Voorzitter: Het lijkt mij helder. Meneer Bolle.

01:42:17

De heer Bolle: Ja, nog hier even verder op. Voor mijn fractie is die focus ook heel erg op de Parkweg. Ik kan me wel voorstellen dat je daar iets mee wil en dat het geen weggegooid geld is. Maar als je het in het licht ziet van dat Martini Trade Park, is het maar zeer de vraag of dat met zo een investering dit nu echt een binnenstedelijk kantoorgebied gaat worden. Dan is een beetje de vraag van die anderhalf miljoen. Investeren we dan niet te weinig in bijvoorbeeld de Leonard Springerlaan en de autoverbindingen daarop? Heel veel van wat er nu naar dat park gaat, is ook met de auto. Het parkeerdek valt misschien nog wel mee, omdat dat vrij kostbaar is. Maar alle parkeergelegenheden bij die kantoren staan meestal allemaal vol. Of dan het verplaatsen van de noordkant naar de zuidkant van het station, of het nu echt heel anders gaat worden dat is wel van belang. Dat zou het argument zijn om deze investering te doen. Dan is de vraag van de Stadspartij volgens mij niet zo'n heel vreemde vraag.

01:43:31

Voorzitter: En uw eigen mening? Twijfelt u op die gronden ook nog of u het voorstel zou willen steunen?

01:43:37

De heer Bolle: Ik snap wat de heer Van der Schaaf zegt en de stelling poneert van: "Die investeringen in de Parkweg zijn nooit weg, die komen altijd ten goede aan de stad". Ik denk dat mijn fractie het daarmee eens is, maar de vraag is: dragen die ook echt bij aan het verbeteren van het economische perspectief van het park? Die vraag kan ik nog niet helemaal beantwoorden.

01:44:04

Voorzitter: De wethouder.

01:44:05

De heer de Rook: Ik begrijp de vraag goed. Misschien nog even goed om mee te nemen uit de gesprekken die wij hebben gevoerd met de ondernemersverenigingen. Ook over de strategie van het Martini Trade Park. In de kantorenmarkt zien we voor dit soort type kantoren, bijvoorbeeld op dienstverlening gericht -dus het gaat niet om distributiecentra maar werkplekken met bureaus en computers- dat men heel graag locaties die op levendige plekken zitten. En die locaties zijn in trek. Er wordt nu geïnvesteerd in de ombouw van de grote markt om daar kantorenlocaties toe te voegen, omdat men ziet dat bedrijven dat nodig hebben. Dus als je aan de ondernemersvereniging vraagt: "Wat is nu de strategische opgave voor het Martini Trade Park?". Dan is dat niet om dat neer te zetten als een park dat fantastisch met de auto bereikbaar is en langs de snelweg ligt, maar dat het ook een park is dat de verbinding kan slaan met de bruisendheid van de stad. Daarmee dus het station. Zeker aan de zuidkant zal daar een heel levendig gebied gaan komen. Dus wat zij zeggen is: "Als wij succesvol willen zijn naar de toekomst, dan moeten wij onze klanten in de toekomst iets kunnen bieden". Waarbij ze laten zien dat dit een werkplek is die niet alleen met de auto goed bereikbaar is, maar ook waar je op loopafstand en fietsafstand van het station kan zijn. Waarbij werknemers daar ook op loop- en op fietsafstand van de bruisendheid van Groningen. Daarom is dit ook één van de zwaarste investeringen. En omdat het fysieke investeringen zijn, zijn ze altijd duurder dan andere type maatregelen. Maar dat dit bijdraagt aan de strategie van deze locatie richting de toekomst. Dat voor de bedrijven die daar

zittende verbinding met het station en met de binnenstad, van het allergrootste belang is voor de verdere ontwikkeling van het park.

01:45:46

Voorzitter: Ik dank de wethouder.

01:45:47

De heer Van der Schaaf: Nog een hele korte aanvulling. Soms kan het ook lijken dat in datgene waarin geïnvesteerd zou zijn, enkel de prioriteit ligt. Bij de Parkweg gaat het vooral om de investering die wij als gemeente doen, want dat is gemeentelijke publieke ruimte. Ook in het park zelf, om de doelstellingen te realiseren die collega De Rook schetst, wordt flink geïnvesteerd. Deels door de gemeente maar ook deels door de bedrijven.

01:46:10

Voorzitter: Dank u wel. Wij zijn nu een half uur onderweg. Ik ben begonnen met de vraag of er wezenlijke vraagstukken zijn die u besproken wilt hebben over dit voorstel om uw positie te bepalen. Daar hebt u antwoorden op gekregen van elkaar en ook van de wethouders. Zijn er nog toevoegingen, dingen die u het College zou willen meegeven? Definitieve conclusies die u kunt trekken qua positie?

01:46:37

Mevrouw de Vries: Voorzitter, mogen er ook nog meer vragen gesteld worden? Want ik denk dat Martini Plaza nog wel een belangrijk thema is waar meer fracties vragen over hebben en de parkeergarage wellicht ook.

01:46:46

Voorzitter: Dan gaan we nu even inventariseren. Wie heeft nog aanvullende vragen die ook wezenlijk van belang zijn voor de positiebepaling. Ik hoorde bij u twijfels en ik hoorde bij u twijfels, als ik het goed heb. Dus dan wil ik dat toch wel even weten. Dan loop ik even de ronde langs, maar houd het kort. Meneer Brandenburg, niet. Mevrouw De Vries.

01:47:09

Mevrouw de Vries: Ja, ik wil nog wel even kort van de wethouders horen waarom de verkoop van de parkeergarage van de gemeente Groningen naar de Martini Plaza BV -waar wij honderd procent aandeelhouder van zijn- zo cruciaal is voor de ontwikkeling van dit gebied? De tweede vraag is: corona heeft, denk ik, heel veel invloed op Martini Plaza. Dat is van de gemeente. Daar weten we ook meer van. U had het over een groot onderhoud wat er gedaan moet worden. Dus die investeringen worden volgend jaar gedaan. Daar heeft corona ongetwijfeld heel veel invloed op. Dus er is ongetwijfeld minder budget beschikbaar. Wat voor invloed heeft dat? Daar kunt u wellicht wel iets over zeggen. Dat van de ondernemers, dat is altijd lastig om daar iets van te zeggen.

01:47:59

De heer Bosch: Ja dank u wel, Voorzitter. Ik heb toch wel nog een vraag, meer over de functiemix. De inhoud van welke bedrijven nu waar komen. Ik denk dat het heel goed is en een heel mooi plan is, waarbij er veel verschillende bedrijven daar terecht kunnen. Maar er komt ook ruimte voor short stay concepten. Hoe kan de gemeente waarborgen dat die short stay concepten een beetje betaald worden? Zijn daar middelen voor bijvoorbeeld startups? Wij zien echt wel dat er een grote vraag is naar goedkope plekken voor startups.

01:48:38

Voorzitter: Dank u wel. Meneer van Niejenhuis.

01:48:41

De heer van Niejenhuis: Ja Voorzitter, wij komen natuurlijk uit een planologische traditie. Als reactie op de industriële revolutie dachten we: "We moeten functiescheiding gaan doen". Mensen moeten niet naast vieze fabrieken wonen, dus we gaan de functies uit elkaar trekken en dan ziet de wereld er beter uit. Naarmate de tijd vordert, zijn we gaan inzien dat we dat niet al te stringent moeten toepassen. Dat functiemenging toch wel goed is voor het gebied. Dat is ook de reden dat we dat hier nu ook gaan toepassen. Ik wil eigenlijk wel het College vragen wanneer zij tevreden zijn? Wanneer is er voldoende functiemenging opgetreden? Wat voor functies zouden daar vooral in moeten? Wanneer zou het gebied sterk genoeg zijn om weer vooruit te kunnen een aantal jaren?

01:49:18

Voorzitter: Meneer Bolle, heeft een vraag voor u.

01:49:20

De heer Bolle: Wanneer zal de Partij van de Arbeid tevreden zijn?

01:49:24

De heer van Niejenhuis: Ik zou dat niet een percentage zelf kunnen uitdrukken, maar ik zou me kunnen voorstellen dat ik daar het liefst een zo groot mogelijk aantal functies zie in verscheidenheid. Dus wonen, werken, recreëren, overnachtingen in hotels, short stay, om dat gebied gewoon continu levendig sociaal veilig en aantrekkelijk te maken. Dat zie ik wel voor me.

01:49:48

Voorzitter: Dank u wel. Meneer Been?

01:49:50

De heer Been: Geen nieuwe vraag. Ik sluit me aan bij de vragen die door de VVD fractie gesteld werden over de verkoop van die parkeergarage. Daarover ontbrak de nodige motivering in het voorstel.

01:50:01

Voorzitter: Meneer Van Kesteren.

01:50:04

De heer van Kesteren: Ja, de zorg van mijn fractie blijft overeind staan. Ook na de opmerking van de wethouder dat deze investering goed is voor elk denkbaar scenario. Dat geeft heel veel zorg. Zorg is alleen maar toegenomen.

01:50:22

Voorzitter: Dat is helder. Mevrouw Moorlag.

01:50:26

Mevrouw Moorlag: Ja, wij sluiten ons aan bij de vragen over het leefbaar houden van de locatie. Dat het levendig blijft. En wanneer bedrijven toch geen kantooruimtes meer nodig hebben, dat er toch ook wel iets anders met de locatie nog zou kunnen gebeuren.

01:50:48

Voorzitter: Dank u wel, meneer Pechler.

01:50:50

De heer Pechler: Ja dank, Voorzitter. Niet een vraag aan het College, maar een vraag aan u als Voorzitter. We hebben nu meerdere rondes gehad met vragen om te kijken of die nog ons standpunt beïnvloeden. Maar wanneer krijgen we dan de kans om ons standpunt toe te liggen? Komt dat nog of-?

01:51:04

Voorzitter: Ik ben met u eens. Dat is wat lastig. Dat is een beetje aftasten waar nu de posities precies zijn. Dat is ook niet zo erg eh. We kunnen wel tot een conclusie komen, maar gaat toch vooral uw gang als u daar expliciet over wilt zijn.

01:51:18

De heer Pechler: Ja dank. Als wij als gemeente ongelimiteerd geld zouden hebben, zouden we zeker met dit plan instemmen, want wij zien ook wel de voordelen die het heeft om ergens meer groen te realiseren. Maar in een jaar waarin we constateren dat er op elk vlak een te kort is op sportfaciliteiten, maar alsnog geen plannen worden gemaakt om daar op korte termijn daar iets mee te doen. Als er geen geld is om volwassen bomen beter te beschermen en eerder monumentaliteit toe te kennen. Terwijl de buurt en dorps huis ons sociale basis is en dat die geen geld hebben voor het groot onderhoud en daar al jarenlang kampen met achterstallig onderhoud. Ja, dan is dat toch een context waarin wij niet met dit plan kunnen instemmen.

01:51:54

Voorzitter: Dat is een vrij heldere positie. Meneer Been, heeft een vraag voor u.

01:51:59

De heer Been: Ja, als ik daar wat over zou mogen vragen. Dit is een investering die al werd aangekondigd in het ruimtelijk economisch programma. Daarin was de hoogte hiervan hetzelfde en destijds stemde uw partij voor dat voorstel. Dus wat is er precies veranderd? Want de financiële situatie van de gemeente Groningen was vorig jaar niet veel beter dan dat het nu is.

01:52:18

De heer Pechler: Klopt. Die financiële situatie van de gemeente was vorig jaar ook al slecht. Maar we zien nu toch de effecten van de bezuinigingen die vorig jaar al in algemene zin werden aangekondigd, hoe die nu daadwerkelijk landen en dan trekken wij toch andere conclusies.

01:52:38

De heer Been: Nog één vervolgvraag. U trekt een andere conclusie dan mijn fractie. Het heeft misschien ook wel wat mee te maken met de manier waarop nu naar de ontwikkeling van een bedrijventerrein of kantoorlocatie gekeken wordt. De vraag: stel er wordt geïnvesteerd in kantorenlocatie, kan dat dan op een manier die wel acceptabel is voor de Partij voor de Dieren? Want als ik zie hoe het hier gaat over de toevoeging van groen, de toevoeging van bomen, het verbinden van deze locatie met openbaar vervoer hubs en dergelijke, wat moet er nog meer in de plannen zitten voor de Partij voor de Dieren om hiervoor toe te stemmen?

01:53:12

De heer Pechler: Op zich hoeft er niet veel meer in te stellen, het moet alleen in een andere

context plaatsvinden. Want zoals ik net ook al zei: "Als wij meer geld hadden gehad, dan hadden we hier wel mee ingestemd". Maar als je ziet waar op andere plekken geld vanaf gaat, dan willen wij hier nu niet het geld insteken.

01:53:25

Voorzitter: Volgens mij is het punt tussen u beide wel helder. Meneer Bolle heeft verder geen behoefte aan een verdere bijdrage. Meneer Huitenga.

01:53:33

De heer Huitenga: Dank u wel. Ik zal mijn standpunt niet herhalen, waarbij de Stadspartij op dit moment nog niet direct het nut en noodzaak van de grootste investering om de wegen te verbeteren. Aan de andere kant vinden wij wel dat er een noodzaak is om het terrein van het Martini Trade Park te verbeteren. Wij zien in de verbeteringen die het College hier voorstelt, daar ook wel kansen voor. Zeker in de verbinding van het Martini Plaza met het Stadspark. Dat zien we ook zitten. We hebben we eigenlijk één vraag. Gezien de gevoeligheid met geluidsoverlast in de buurt, vragen wij of het College een toezegging kan doen dat nu de buurtbewoners vroegtijdig bij plannen betrokken worden. Er is sprake van dat er evenementen op het binnenterrein plaats kunnen vinden, dat dat niet gebeurt zonder overleg met de bewoners.

01:54:22

Voorzitter: Meneer Benjamins.

01:54:24

De heer Benjamins: Ja dank u wel, Voorzitter. Ja, ook wij vinden dit een uitermate goed plan. Wij constateerden alleen wel dat het fietspad dat langs de westelijke ringweg ligt, dat dat een doorfietspad is. Dat wordt voornamelijk gebruikt door mensen die het wat lastig vinden om de Paterswoldseweg te nemen. Wij hebben ons afgevraagd waar dat nu door kwam? Dat heeft voornamelijk te maken met het niet kunnen doorfietsen op de Paterswoldseweg vanwege de stoplichten. Dus wij zagen als fractie eigenlijk nog één koppelkans in de gebiedsdeal 'Verbeteren, Verbinding omgeving en Bereikbaarheid' en die wilden wij graag aan het College meegeven. Dank.

01:55:09

Voorzitter: Dank u wel. Meneer van Niejenhuis heeft daar een vraag over.

01:55:15

De heer van Niejenhuis: Ja, dank u. Ik heb niet goed opgelet. wat is dan de suggestie om te verbeteren?

01:55:19

De heer Benjamins: Om ervoor te zorgen dat Paterswoldseweg fietsvriendelijker wordt. Daar is meer dan ruimte genoeg. Als de stoplichten meer op de fietsers worden ingericht, dan zouden daar veel meer mogelijkheden zijn.

01:55:33

Voorzitter: Meneer Bolle, daar nog een vraag over?

01:55:34

De heer Bolle: Ja, als de stoplichten daar meer op de fietsers worden gericht, dan is het daar dus met de auto weer vervelender. Maar dan is het voor de fietser ietsje makkelijker, terwijl

de fietser dan nog steeds het beste via dat fietspad langs de [onhoorbaar] kan. Omdat je daar lekker kan broezen en je op de Paterswoldseweg altijd nog wel een stoplicht tegenkomt.

01:55:56

De heer Benjamins: Dat ben ik met u eens. Alleen in de nieuwe situatie, komt het fietspad nog beroerder uit. Dat is de reden waarom wij deze suggestie doen.

01:56:08

Voorzitter: Ik wil graag nu de wethouders nog de gelegenheid geven om op de laatste opmerkingen die gemaakt zijn te reageren en dan proberen tot de conclusie te komen over het advies aan de Agendacommissie.

01:56:24

De heer De Rook: De vraag van mevrouw De Vries over Martini Plaza. Voor Martini Plaza is het nu, net zoals voor alle evenementenlocaties, een ontzettend lastige periode natuurlijk. Er kunnen heel weinig activiteiten plaatsvinden. We hebben er bij de Martini Plaza wel voor gekozen om niet, zoals dat in andere delen van Nederland wel al gebeurt, flink te gaan snijden in het personeel. Twee redenen: één is omdat dat vanuit werkgeversperspectief je die mensen uiteindelijk toch wel weer nodig hebt. Als je ze nu de deur uitzet, is het de vraag of je ze ooit weer terugkrijgt. Tegelijkertijd past dat ook bij de strategie die wij als College hebben om te zeggen: "We hebben niet alleen maar een rol om de effecten economisch of financieel te verminderen, maar ook zorgen dat we ze maatschappelijk verminderen". Als we nu als een gek zouden gaan saneren, dan zouden de effecten van de crisis alleen maar verergeren. We letten wel ontzettend op de kosten bij Martini Plaza. Dat zal dit jaar leiden tot een tekort en waarschijnlijk volgend jaar ook nog. Maar het is niet zo dat we daarmee zeggen: "Ja, dan moet het op termijn maar stoppen of moet het echt op een heel ander niveau door". en dan zou dat daar eigenlijk zouden die effecten van de crisis alleen maar Sterker nog, het zal waarschijnlijk ook daar nog belangrijker worden om het onderhoud in ieder geval van het pand op peil te houden. Ook voor uw beeld is het goed om te zeggen dat de investeringen die dit jaar gepland waren voor onderhoud, niet nodig waren omdat er waarschijnlijk een rustig productiejaar zou zijn. En dat we die hebben ingezet om het tekort nu te verminderen. Maar dat laat onverlet dat je die investeringen uiteindelijk nog wel een keer moet doen. We zijn het ook verplicht richting Martini Plaza om juist wat meer op de lange termijn te kijken. Daarom blijven wij doorgaan met het voor uw raad en het College inzichtelijk te brengen. Welke investeringen zijn daar nu nodig om het Martini Plaza op peil te houden, ook met een horizon die verder gaat dan drie of vijf jaar. Dus daar gaan we mee door. Maar als u bang bent dat we met deze investering over een paar jaar zeggen: "Martini Plaza, daar moet de deur op slot. Het werkt niet meer". Alle inzet vanuit het College en ook vanuit Martini Plaza is erop gericht om ook Martini Plaza in het speelveld van de evenementenlocaties een hele goeie een stevig toekomst te gaan bieden.

01:58:24

Mevrouw de Vries: Dan nog heel kort een vervolgvraag daarop, als het mag Voorzitter.

01:58:27

Voorzitter: Dat mag.

01:58:29

Mevrouw de Vries: Niet dat de vrees er is dat Martini Plaza de deuren moet sluiten, maar dat de investeringen ook in de buitenruimte die Martini Plaza zou gaan doen op basis van deze visie, heel erg onder druk komen te staan. Of in ieder geval dat die dan misschien wel plaats kunnen vinden, maar dat we dan over twee jaar in de raad weer een discussie hebben over hoeveel miljoen erbij moet bij Martini Plaza. Dat heeft niet per se over sluiten te maken, maar wat voor consequenties heeft dit vaststellen nu?

01:58:56

De heer de Rook: Voorzitter, ik denk ook ten aanzien daarvan is dat no regret. Ook al zou - daar zeg ik straks nog wat over- Martini Plaza dat deel niet meer kunnen doen, dan is dit nog steeds een goed plan die het Martini Trade Park een stuk beter maakt. As het gaat over het overzicht wat u zoekt over wat Martini Plaza wel en niet kan ten aanzien van de buitenruimte en eigen huisvesting, dat moet dus in de eerste helft van 2021, zei ik al op de vraag van de heer Huitenga. We willen daar een overzicht van maken, zodat u dat ook scherp inzichtelijk heeft over wat daar wel en niet kan gebeuren. En dus ook kan meekijken of daar die investeringen in deze buitenruimte ook plaatsvinden, zoals gepland.

01:59:32

Voorzitter: Wethouder Van der Schaaf.

01:59:32

Mevrouw de Vries: Mag ik nog één ding daarover zeggen?

01:59:33

Voorzitter: Nog een laatste opmerking dan.

01:59:35

Mevrouw de Vries: In hoeverre heeft de wethouder er zicht op of dat nog weer de investeringen van de ondernemers beïnvloed? Als Martini Plaza volgend jaar zegt: "We kunnen niet die buitenruimte aanpakken", gaan de ondernemers dan niet zeggen: "Dan doen wij dat ook niet"?

01:59:50

De heer de Rook: Ja, ik kan niet voor die ondernemers spreken, maar wat onverlet blijft is dat als u dit voorstel vaststelt, de gemeente hier een stevige investering in de kwaliteit van dit gebied doet.

01:59:59

Wethouder De Rook: Dat blijft gewoon staan en dat is voor ons reden om te zeggen dat we dat ook van die ondernemers verwachten en, maar goed dan wordt het bijna een beetje schizofreen, dat ik zeg dat verwachten we dús van Martiniplaza ook, want dat zijn we uiteindelijk zelf ook ergens weer. Richting die ondernemers zal dat echter ook zeker blijven staan. De gemeente investeert om dit bedrijvenpark vitaal te houden, maar dan verwachten we dat zij datzelfde ook doen.

02:00:20

Voorzitter: Volgens mij is dat punt helder. Wethouder Van der Schaaf.

02:00:23

Wethouder Van der Schaaf: Dank u, Voorzitter. Nog een paar andere punten die zijn gesteld.

De heer Bosch vroeg naar de Short stay en met name de betaalbaarheid daarvan en op wat voor wijze kunnen we daar invloed op uitoefenen. Natuurlijk, wij doen heel veel dingen samen in het hele project en ook de bedrijven die daar Short stay zouden gaan aanbieden, de vastgoedeigenaren moet ik zeggen, weten natuurlijk als geen ander dat we succes en ambitie alleen maar kunnen realiseren als die betaalbaarheid ook gegarandeerd is. We zullen dus daar, in dat permanente overleg, ook als gemeente op die manier grip op kunnen houden. De tweede vraag van de heer Van Niejenhuis is: wanneer is het college tevreden met de beoogde functiemenging? Die functiemenging is natuurlijk naast een doel op zich, vooral ook een middel. Wanneer de leegstand laag blijft, neemt de tevredenheid van gebruikers toe en wordt de genoemde verbinding, waar we het over gehad hebben, De Groene Loper, gerealiseerd. Je zou kwalitatief eigenlijk kunnen zeggen dat, de heer De Rook noemde het al, het geen snelweglocatie meer is, maar dat het echt zich zou moeten ontwikkelen tot een levendig en groen en werk- verblijfsgebied waar een heel groot deel van de dag activiteiten zijn met Martiniplaza, eventueel een hotel met een park overdag en werken. Dat type dynamiek past bij een locatie die ook, door die nieuwe verbinding, veel dichterbij goede OV komt te liggen dan tot nu toe. Dan een vraag van de heer Huitenga over de betrokkenheid van de buurt. Als het gaat om de investering in de Parkweg, uiteraard zullen we dat in nauw overleg met de buurt doen. We gaan daar niet zomaar bomen planten, groen maken of parkeerplekken veranderen. Dat gaan we echt uitgebreid met de bewoners doen en ook als het gaat om evenementen die her en der georganiseerd worden zullen we dat op dezelfde manier als het normaal gaat, namelijk met bewoners. Ook zullen we organisatoren vragen om de buurt tijdig te informeren. Tot slot een vraag of opmerking of suggestie van de heer Benjamins over de Paterswoldseweg: iets met een stoplichten te gaan doen op zo'n manier dat deze beter doorfietsbaar is. Ik kan daar nu nog geen sluitend antwoord op geven, maar laten we in ieder geval die suggestie meenemen bij de verdere planvorming en die ook meegeven aan het programma verkeer.

02:02:32

Voorzitter: Dank u wel. Dan zijn we toe aan conclusies. Ik zie twijfels bij de Stadspartij, bij de Partij voor de Dieren, bij de PVV, bij de VVD en van de SP is het mij nog niet helemaal helder welke positie zij innemen. Wat gaan wij doen? Kunnen wij dit met een conform agendering en moties, maar dan moet ik wel even wat helder hebben wat voor moties dat zijn of zou dit naar discussie moeten? Niet naar discussie? Ik zie geknik. Nee, ook niet bij de heer Huitenga of de heer Pechler. Wel moties, hoor ik dat?

02:03:27

De Heer Niejenhuis: We gaan even onderzoeken of het nodig is om een motie in te dienen over die functiemenging.

02:11:48

Voorzitter: Oké, helder. Dan is die nu tenminste aangekondigd. Dan stel ik vast dat ik de agendacommissie kan adviseren dat het naar de conform agenda gaat en dat daar waarschijnlijk één motie bij wordt ingediend. Is dat juist? Kunt u daarmee instemmen? Dan dank u allemaal hartelijk voor uw inbreng en voor deze bijeenkomst en dan sluit ik de vergadering.

Coronamaatregelen en steun voor horeca Agenderingsverzoek van SP, PvdA, VVD, 100\$, St.P. en St&st

Voorzitter: E.M. van der Weele (Pvda)

Aanwezig: de dames L.L.B. Wobma (SP), Y.P. Menger (100% Groningen), K.A. Blauw (PVV) en de heren J. Been (GroenLinks), J.P. Loopstra (PvdA), B.N. Benjamins (D66), N. Willemse (VVD), P. Rebergen (ChristenUnie), T. van Zoelen (PvdD), R. Bolle (CDA), A. Sijbolts (Stadspartij), M.J.H. Duit (Student & Stad)

College: de heren K.F. Schuiling (VVD), P.S. de Rook (D66)

Namens de griffie: A. Weiland

02:32:22

Voorzitter: Goedemiddag, ik denk dat we gaan beginnen met excuses dat we iets later starten vanwege de techniek. Dat is altijd een goed excuus. Welkom ook aan de kijkers thuis. We bespreken vandaag het agenderingsverzoek van de SP, Partij van de Arbeid, VVD, 100% Groningen, Stadspartij en Student en Stad met betrekking tot de coronamaatregelen, de steun voor de horeca en de meer specifieke bespreekpunten van deze fracties. We hebben met elkaar een uur, waarin we onze mening kunnen vormen. We hebben zeven sprekers, dus dat is mooie input en reactie op de vragen die u gesteld heeft. Van belang is dat we na de sprekers de tijd nemen, maar niet langer dan twee minuten per fractie. Ik stel voor dat u met elkaar vooral het gesprek aan gaat en op die manier de tijd benut, dan heeft het college ook nog tijd om een reactie te geven. Akkoord? Dan start ik graag met de eerste spreker, welkom, dat is de heer Pors namens een burgerinitiatief genaamd Virusvisie. U heeft drie minuten. Ik ga u iets van tevoren vertellen dat u moet afronden.

02:36:51

De Heer Pors: Allereerst bedankt dat ik de gelegenheid heb om hier voor u te staan. Mijn naam is Fernand Pors en ik heb een brief ingestuurd. De reden dat ik hier sta, is dat ik mij grote zorgen maak over de gevolgen van de coronamaatregelen. Ik heb in de brief die ik heb gestuurd een lange lijst aan negatieve gevolgen opgeschreven. Dat is meer in het algemeen en ik wil het nu ook vooral specifiek over de horeca hebben in Groningen. Zoals bekend zijn er toegangsstoppen op vrijdag en zaterdag vanaf half twee 's nachts. Ik heb met verschillende ondernemers in de horeca gesproken en het zal u niet verbazen dat zij hier niet blij mee zijn om het eufemistisch te zeggen. Ze krijgen omzetverlies hierdoor. Ze zeggen dat het plezier in het ondernemen een stuk naar beneden is gegaan, omdat ze allerlei coronamaatregelen moeten handhaven, waar ze zelf niet achter staan. Het gaat niet alleen om de lokale, maar ook om de landelijke maatregelen, zoals mensen die niet mogen staan en dansen in de horeca. Ook voor het uitgaanspubliek is het natuurlijk ... ja, die willen natuurlijk lol maken, willen dansen, willen mensen ontmoeten en dat is natuurlijk een stuk moeilijker nu. Ja, verder is het ook voor de stad aan sich, we staan bekend om het bruisende nachtleven van de stad Groningen en dat is echt iets wat ook toegevoegde waarde heeft voor de stad en wat het uniek maakt. Dat is dus een behoorlijke lijst aan ongewenste consequenties van die toegangsstop, dus er moet echt een hele goede reden zijn om zoets

te doen. Maar goed, dan gaan we naar de andere kant van de medaille kijken, er is natuurlijk ook een reden om dat te doen. Ik had begrepen uit de berichten die ik had gelezen dat het is om buiten drukte te voorkomen. Toen dacht ik, is dat nou het doel of het middel, want je zou verwachten dat het doel is om de volksgezondheid te beschermen. Oké, een middel is dan, begrijp ik hieruit, om de drukte te verminderen. We hebben bij Virusvisie ook onderzoek gedaan naar wat is nu wel en niet effectief en in de buitenlucht is de kans op besmetting zo goed als nul, dus het draagt niet bij aan het voorkomen van besmettingen. Bovendien is het nog zo dat, ik heb in mijn brief een paar grafieken getoond van het aantal besmettingen, tenminste wat besmettingen genoemd worden, het gaat om positief geteste mensen, van het aantal ziekenhuisopnames en van het aantal overlijdens in de periode vanaf februari tot en met nu. Daarin zie je dat het aantal positief geteste behoorlijk toeneemt, maar het aantal ziekenhuisopnames en overlijdens is vrijwel nihil ten opzichte van het voorjaar. Dan zou je je kunnen afvragen: oké hoe erg is het eigenlijk die zogenaamde besmettingen, als er verder bijna niemand last van heeft? Tien seconden. Goed, om af te ronden, de noodzaak of het feit dat er een dreigende situatie is, heb ik niet gezien. Ik heb wel heel veel negatieve gevolgen gezien, dus ik zou daar graag op een moment dat er meer tijd voor is, daar verder met u over in gesprek willen gaan. Dank u wel.

02:40:21

Voorzitter: Dank u wel, fijn. Is er voor nu iemand die een specifieke vraag heeft? De heer Loopstra.

02:40:30

De Heer Loopstra: Dank voor uw woordvoering in deze, hier. Ik voel met u mee wat betreft de bruisende stad en dat we met z'n allen graag weer willen dat alles weer normaal is, maar u zegt op het laatst: "Ja, er is niet zoveel aan de hand". Is het echter niet zo dat op dit moment veel jongeren besmet raken die onze ouderen weer kunnen besmetten. Is dat niet een heel groot probleem?

02:40:52

De Heer Pors: Dat zou je verwachten, alleen ik zie het niet terug in de cijfers. De stijging van het aantal jongeren dat besmet is, is al van één misschien twee maanden geleden en nog steeds zien we nul ziekenhuisopnames en nul overlijdens in de gemeente Groningen al sinds drie maanden lang. Ja, het is een heel ander onderwerp, wat die PCR-test, dat is die coronatest, eigenlijk betekent. Er zijn ook allerlei experts die daar sterk hun vraagtekens bij hebben. Het geeft niet aan of je überhaupt besmettelijk bent, wat je misschien wel zou verwachten. In elk geval, ik zie het niet terug in de cijfers dat dat leidt tot een gezondheidsrisico, op dit moment.

02:41:33

Voorzitter: De heer Bolle nog.

02:41:35

De Heer Bolle: Ja, ik vroeg me af of ik het goed begrijp dat u, in uw brief en met wat u net heeft gezegd, eigenlijk bepleit om alle coronamaatregelen die we in Groningen hebben te stoppen of alleen de coronamaatregelen aangaande de horeca?

02:41:50

De Heer Pors: In elk geval de toegangsstop. Ik heb ook de anderhalve meter ... maar goed,

dat is een landelijke maatregel, dus ik denk dat het lastig wordt om dat als gemeente stop te zetten. Ik zou dat overigens totaal steunen, want ook de anderhalve meter is niet bewezen in de zin dat het effectief is om besmettingen te voorkomen.

02:42:13

De Heer Pors: Dank u. Is er nog een dringende vraag? Mevrouw Wobma.

02:42:17

Mevrouw Wobma: Dank u wel, Voorzitter. Ik hoorde u zeggen over de horecaondernemers dat zij erg veel last hebben van de maatregelen én de noodzaak er niet van inzien. Nou vraag ik me bij het laatste zinnetje af waar u dat op baseert, want ik ben gisteren bij een bijeenkomst geweest met horecaondernemers, waar heel veel er wel de noodzaak van inzagen, maar zich gewoon heel veel zorgen maken over hun zaak. Waar baseert u op dat horecaondernemers de noodzaak er niet van inzien?

02:42:48

De Heer Pors: Dan moet ik dat iets nuanceren: een aantal horecamedewerkers, die ik heb gesproken en dat is inderdaad niet iedereen.

02:42:56

Voorzitter: Oké, dank u wel voor uw inbreng. Dan wil ik het woord geven aan meneer Boekman. U bent hier op persoonlijke titel. U heeft ook drie minuten.

02:43:12

De Heer Boekman: Allereerst dank voor de tijd. Mijn naam is Michaël. Ik heb één jaar geneeskunde gestudeerd en vervolgens heb ik de opleiding tot verpleegkundige mogen-

02:43:20

Burgemeester Schuiling: Ik grijp even in, want ik wil wel graag dat de microfoon even wordt schoongemaakt, voordat u gaat spreken.

02:43:30

De Heer Boekman: Ja, op zich is dit dus ook iets waar wij tegen zijn, aangezien dit tegen bacteriën werkt en niet zozeer tegen virussen. Op zich heeft dit niet heel veel nut, maar goed, bij deze. Mijn naam is dus Michaël. Ik heb één jaar geneeskunde gestudeerd, vervolgens heb ik de opleiding tot verpleegkundige mogen volgen en ik heb 20 jaar in de gezondheidszorg gewerkt. Het verbaast mij eigenlijk gigantisch, als ik kijk hoe de politiek met een virus omgaat. Eigenlijk verbaas ik mij nog het meest over het gemak, waarmee eigenlijk het hele democratische systeem omver wordt geworpen voor een virus, wat nu achteraf blijkt ongeveer net zo dodelijk te zijn als een gewone griep. Ik heb de laatste cijfers gezien dat de sterftekans op ongeveer nul komma drie procent zit, dus ik verbaas me eigenlijk dat wij als samenleving niet met elkaar in debat kunnen over wat weten we nu, welke informatie hebben we en wat kunnen we ermee. Ik heb in al mijn jaren werkervaring toch met regelmaat meegemaakt dat we met juist zo veel mogelijk disciplines om tafel gaan en juist in gesprek blijven en een open debat voeren en aan de hand daarvan met zo veel mogelijk disciplines uiteindelijk tot een beleid komen. Dat is denk ik iets, wat ik nog het meeste mis aan het hele beleidsmaken, dat we eigenlijk met z'n allen geen open debat voeren over, wat weten we nu en welke maatregelen en welke informatie missen we. Eén van de dingen die, denk ik, voor de horeca heel belangrijk is en wat toch in de media iets meer aandacht krijgt tegenwoordig, is de verspreiding van het virus via de aerosolen. Dat

betekent eigenlijk als ik een longvirus bij me heb dat als ik uitadem dat ik die virusdeeltjes meeneem en de lucht in adem. Deze virusdeeltjes blijven in de lucht hangen en als deze ruimte niet goed geventileerd is, dan blijft het hier hangen. Naarmate wij dus hier langer zijn, ik die virusdeeltjes aan de lucht uit adem, dat het dan juist heel belangrijk is om deze ruimte te ventileren. Als we het hier met z'n allen over hebben, dan kunnen we ook op zoek naar manieren om hier wat tegen te doen. Juist op basis van deze wetenschap is er namelijk ook al heel veel techniek ontwikkeld die die zwevende virusdeeltjes kapot kan maken. Dan denk ik aan ventilatie, maar ook ionisatie-apparatuur. We hebben in Winschoten zelfs een fabriek die speciaal glas maakt die het licht dusdanig verbuigt dat zwevende virusdeeltjes kapotgemaakt worden. Dat betekent dus eigenlijk, als je dit soort wetenschap ook in de horeca gebruikt, dat je bijvoorbeeld met een soort ventilatieplan kan zeggen: "We gaan deze ruimte controleren op ventilatiesystemen en zijn deze goedgekeurd dan kan deze horecazaak gewoon vol en-

02:46:53

Voorzitter: Wilt u uw verhaal afronden?

02:46:55

De Heer Boekman: Ja. Wat ik zeg, dit soort informatie wordt eigenlijk niet met elkaar besproken, omdat door het landelijk beleid en door de regels vanuit de veiligheidsregio het hele democratische proces en het open debat ergens niet gevoerd kan worden. Ik zou eigenlijk willen aanraden om die macht weer wat meer bij de gemeenteraad te leggen.

02:47:20

Voorzitter: Dank u wel.

02:47:22

De Heer Boekman: Ja, oké.

02:47:24

Voorzitter: Is er iemand die een specifieke vraag heeft?

02:47:26

Mevrouw Blauw: Dank u, voorzitter. Ik lees nu ook dat er weer provincies op rood en oranje worden gezet. Komt dat niet gewoon door, ik weet niet hoe jullie daar naar kijken, dat er gewoon meer getest wordt?

02:47:41

De Heer Boekman: Ja.

02:47:41

Mevrouw Blauw: Als je namelijk kijkt naar de IC, want de PVV is het helemaal met u eens. Als je kijkt naar de IC, het is verwaarloosbaar wat daar ligt qua patiënten. Volgens mij wordt er gewoon veel meer getest en aan de hand daarvan worden er maatregelen getroffen.

02:47:57

De Heer Boekman: Ja, en wat mijn voorganger ook zei, het zit in die testen. Daar moet eigenlijk ook een discussie over gevoerd worden, over wat zegt die test nu eigenlijk. Voor de vorige lockdown werd er eigenlijk alleen maar gekeken naar het aantal ziekenhuisopnames en de IC-opnames en aan de hand daarvan werd een lockdown ingesteld. Nu is dat blijkbaar

helemaal uit beeld en gaan we alleen maar focussen op die besmettingen. Ergens vind ik dat heel vreemd ook, klopt.

02:48:23

Voorzitter: Dank u. De heer Loopstra.

02:48:25

De Heer Loopstra: Dank u Voorzitter, maar hoe verklaart u dan dat bij die studentensociëteiten er ongelooflijk veel besmettingen zijn, bij Vindicat, bij die christelijke club, bij de A-sstraat. Hoe verklaart u dat?

02:48:41

De Heer Boekman: Op zich heb ik daar geen ... Als je kijkt naar de algemene cijfers, test ongeveer drie procent van de mensen die getest worden positief en dat is precies die foutmarge die in die test zit. Ik weet nu niet hoeveel studenten er in totaal getest zijn en hoeveel procent daarvan positief test, dus ik kan hier verder geen uitspraak over doen.

02:49:03

Voorzitter: Oké, dank u. De heer Rebergen had nog een vraag.

02:49:08

De Heer Rebergen: Ja, dank u wel Voorzitter. Ja, een vraag, u gaf aan: eigenlijk is corona net zo dodelijk als een griep. Als je kijkt naar de mensen die besmet zijn geweest en er ziek van zijn geweest, dan zie je wel dat zij veel langduriger klachten hebben. Wat mij betreft is dat dus niet vergelijkbaar met de griep. Hoe kijkt u daar tegen aan?

02:49:28

De Heer Boekman: Het is vergelijkbaar met de Mexicaanse griep en als je die berichten uit 2009 pakt of die uit 2018, dan kun je eigenlijk de symptomen wel ongeveer naast elkaar leggen en dat is het A(H1N1) virus, geloof ik. Dat is vergelijkbaar met de Mexicaanse griep, dus je kunt het eigenlijk een beetje daarmee vergelijken.

02:49:47

Voorzitter: Oké, dank u.

02:49:48

De Heer Boekman: Ja, maar de sterftcijfers zijn ongeveer hetzelfde.

02:49:52

Voorzitter: Ik ga naar de laatste vraag voor deze spreker, de heer Van Zoelen.

02:49:56

De Heer Van Zoelen: Ja, u heeft kritiek op hoe de politiek met een virus omgaat. Ja, dat roept bij mij wel wat vraagtekens op of die discussie over virussen hier thuishoort. Ik ben bijvoorbeeld een informatiekundige, ik weet echt helemaal niets over virussen. Ik weet zeker dat mijn collega's daar ook niets over weten. Wel wat, wat ze lezen in de krant, maar ik weet wel dat mijn collega's ook geen experts zijn. Mijn vraag is dus: is dit wel de plek om een echt gedetailleerde discussie over een virus te voeren? Is dat niet iets wat je aan experts moet overlaten?

02:50:32

De Heer Boekman: Correct, alleen op dit moment zijn de enige experts die gevraagd worden,

de virologen. In mijn werk, vroeger, hadden we eigenlijk zo veel mogelijk disciplines. Eigenlijk zou je als gemeenteraad ook veel meer immunologen, huisartsen, ethici, psychologen en veel meer vaklui uit die regionen moeten vragen en veel breder kijken dan alleen de virologie. Inderdaad ja, dat is het gebrek aan een open debat dat er heel veel informatie niet gedeeld wordt. Klopt.

02:51:02

Voorzitter: Oké, dank u wel voor uw inspreken en tijd.

02:51:06

De Heer Boekman: Ja, dank u.

02:51:07

Voorzitter: Dan wil ik het woord geven aan de volgende spreker en dat is de heer Stellingwerf en u spreekt in namens café Het Feest bij corona en horeca. Dank, u maakt het al zelf schoon.

02:51:19

De Heer Stellingwerf: Ja, ik hoorde de heer Schuiling het vriendelijke verzoek doen. Dank je wel dat ik hier mag spreken. Dat is natuurlijk geen dagelijkse kost voor mij, dus ik pak even m'n telefoontje erbij. Ik ben nog wel een beetje van die generatie. Mijn naam is *Ian* Stellingwerf, ik werk 16 jaar in café Het Feest en sinds tien jaar als bedrijfsleider. Horeca is mijn passie en ondanks mijn taak als bedrijfsleider voelt het echt als mijn zaak. Ik ben enorm trots op Groningen en in het bijzonder op het uitgaansgebied en de manier hoe we daar een veilige stad en een hele fijne uitgaansstad hebben. Alle mensen die van buitenaf komen, die verbazen zich er eigenlijk over hoe mooi Groningen eigenlijk is. Als ik kijk naar de laatste maanden, vanaf één juni is de horeca gedeeltelijk weer opengegaan. Wij zelf op één juli en wat wij heel erg gemist hebben in deze crisis is een stukje communicatie vanuit de gemeente en vanuit de veiligheidsregio. Het was een beetje van: "Jongens, jullie mogen open, jullie kennen de regels van het RIVM en succes ermee". Wij als ondernemers, wij als horeca, wij trachten daar natuurlijk verstand van te hebben van de horeca, dus wij hadden het heel fijn gevonden en dat kan natuurlijk nog steeds als de gemeente in gesprek was gegaan. We hebben ook – ik heb ook wel een gesprekje gehad met een handhaver, en die zegt: "Ja, maar dan krijg je: wij van wc-eend, adviseren wc-eend". Nou ja, zo kijk ik er zelf totaal niet naar. Natuurlijk, uiteindelijk is de gemeente en ook in Den Haag, dat zijn de mensen die uiteindelijk de regels bepalen in een democratie. Alleen vind ik wel dat in een crisissituatie zoals deze, je zeker open moet staan voor de branches die enorm hard getroffen worden. Nou ja, daar zijn wij als nachthoreca natuurlijk eigenlijk wel het voorbeeld van. Mijn vraag is dus ook waarom dat niet wordt gedaan en waarom daar niet een bepaalde communicatie en ook een soort van ... Nou ja, wij voelen ons enorm in de steek gelaten eigenlijk door de gemeente Groningen en die half twee regel werkt daar natuurlijk ook niet echt aan mee. We hebben enorm creatief moeten zijn vanaf één juli, tafels er in, stoelen er in, van alles en nog wat, ook een ionisatieapparaat als nieuw ventilatiesysteem, om het op die manier in ieder geval zo veilig mogelijk te maken. Ja, even kijken ... goed, die half twee is natuurlijk ingezet om de mensen in de vakantie niet allemaal naar Groningen te laten komen vanuit Breda, Maastricht en Amsterdam. Goed, de vakantie is voorbij, we zien dat het veel rustiger is in de stad. Die half twee regel dat is echt voor ons op dit moment een enorme killer en die moet er echt af. In ieder geval, er zou elke week geëvalueerd worden hoe het gaat, wij hebben

echter niets van die hele evaluatie meegekregen. Wij verzoeken ook eigenlijk om die evaluatie ook te doen met de mensen die het hardst getroffen worden door die maatregel en dat is, denk ik, de nachthoreca.

02:54:52

Voorzitter: Oké, dank u wel voor uw bijdrage. Is er iemand met een specifieke vraag, anders gaan we door naar de volgende spreker. Ja, de heer Benjamins.

02:55:02

De Heer Benjamins: Ja, ik ben wel nieuwsgierig of u vindt dat de horeca op dit moment en dan vooral de nachthoreca, de rijvorming voor de deuren afdoende reguleert.

02:55:15

De Heer Stellingwerf: Nee, maar dat heeft vooral te maken met het feit dat wij zo druk bezig ... goed, ik heb niet mijn hele verhaal kunnen vertellen, omdat ik maar drie minuten heb. De frustratie bij ons is echt enorm. Wij zijn binnen alleen maar politieagentje aan het spelen. Het hele idee van gastvrij zijn, is helemaal weg. Het eerste wat je zegt, bij binnenkomst is: zitten en niet dansen. Normaal zeg je: welkom, goedenavond en heb een fijne avond en dat is het. Nu, is het de eerste wat je zegt als mensen binnenkomen: je moet gaan zitten, dus wij zijn zo druk bezig. Iedereen die aan het werk is, is bezig met die mensen binnen maar te placeren en ervoor te zorgen dat ze zich aan de maatregelen houden, zodat we gewoon geen tijd meer hebben om die rijen ... hè, af en toe als we zien dat die rij te ver naar achter loopt, dan zorgen we dat die rij een beetje die kant op gaat, zodat het zorgpersoneel of de politie en veiligheidsdiensten daar langs kunnen, met eventueel de auto, paard of een brandweerauto. Daar zorgen we dus wel voor, alleen of ze wel anderhalve meter van elkaar staan, zeker niet. Daar komt inderdaad bij dat ik, volgens mij, het idee heb dat buiten de besmettingen dusdanig te verwaarlozen zijn dat daar ook niet echt prioriteit hoeft te liggen.

02:56:26

Voorzitter: Oké, dank u wel. De heer Loopstra heeft nog een vraag.

02:56:30

De Heer Loopstra: Dank u, Voorzitter. Ja, ik heb goed naar u geluisterd, maar wat stelt u zelf voor dan voor de toekomst?

02:56:36

De Heer Stellingwerf: In ieder geval een direct gesprek met ondernemers van de nachthoreca met de burgemeester of met de veiligheidsregio, om een fatsoenlijke oplossing te vinden, waarbij de volksgezondheid gewaarborgd is of blijft, maar ook de nachthoreca tegemoet te komen, dan wel in geld of in versoepeling van maatregelen die nog wel haalbaar zijn.

02:57:04

Voorzitter: Oké, dank u wel.

02:57:07

De Heer Stellingwerf: Dank u wel.

02:57:09

Voorzitter: Mevrouw Bazian, ik hoop dat ik uw naam goed uitspreek, namens Groningse horecaondernemers. U heeft drie minuten. Ik zwaai als het bijna zover is.

02:57:19

Mevrouw Bazian: Ik ben beetje klein voor de microfoon, maar goed. Goedenavond, mijn naam is Roos. Allereerst bedankt dat ik hier mag zijn vanavond om in te spreken. Ik sta hier vanavond namens een aantal horecaondernemers, voornamelijk nachthoreca. De bijeenkomst waar mevrouw Wobma het over had, heb ik gisteren met mijn collega Marjolein Dijkema georganiseerd, puur om te kijken hoe kunnen we de kloof tussen de gemeente en de ondernemer eigenlijk verkleinen en hoe kunnen we wat meer duidelijkheid brengen voor de ondernemers. Allereerst wil ik het hebben over de avondklok. Wat ik me afvraag is, de avondklok is destijds ingesteld, inderdaad zoals net werd gezegd, om de grote drukte van buitenaf uit andere provincies en andere landen et cetera eigenlijk een beetje buiten te houden. De vakanties zijn echter weer voorbij, mensen zijn weer aan het werk, studenten weer naar school, scholieren weer naar school en dus is die drukte van buitenaf eigenlijk aanzienlijk afgenomen als ik de ondernemer mag geloven daarin. Mijn vraag is dus eigenlijk: waarom is die avondklok er nog als de argumenten daarvoor niet meer relevant zijn op het moment? Als ze wel relevant zijn, is het meetbaar? Is het gemeten in die wekelijks evaluaties? Is dat ergens terug te zien wat het effect is geweest van een avondklok? Als het geen effect heeft gehad, nogmaals, waarom is die er nog? Als het wel effect heeft gehad, wat is het effect dan precies geweest? De ondernemer voelt zich vooral in de steek gelaten, omdat zij niet op de hoogte worden gebracht van wat er precies aan de hand is. Ook qua omzetten, vooral de kleinere kroegen, na half twee gaat er een groepje weg, omdat ze bijvoorbeeld gaan dansen en ze worden er uitgezet. Terecht, maar die kun je niet aanvullen. Als je maar 25 man capaciteit hebt en er gaat één groepje weg en de andere groepjes denken, ik vind het niet meer gezellig, dus ik ga er ook vandoor. Daardoor kan de ondernemer eigenlijk net zo goed de zaak dichthouden op vrijdag en zaterdag, omdat ze echt verlies draaien, wat natuurlijk hartstikke zonde is. Als je die groepjes wel zou kunnen vervangen, dan wil de ondernemer maar al te graag meewerken aan de maatregelen en deze mensen er uit zetten. Daarnaast is het, wat ik net zei, die wekelijks evaluatie die beloofd is, waarom wordt dat niet gecommuniceerd met de ondernemers? Hoe wordt dat geëvalueerd? Hoe zit dat precies? Dat willen ze heel graag weten, dan kunnen zij ook meedenken in oplossingen. Ik heb gisteren namelijk een heleboel goede ideeën gehoord over wat de ondernemer denkt en hoe zij denkt dat te kunnen aanpakken. Over de drukte op straat gesproken. Overdag bijvoorbeeld in de Herenstraat is het ook hartstikke druk, dan zijn er ook rijen, maar daar wordt op gehandhaafd. In de Volkingenstraat staan mensen, in de Herenstraat staan mensen om dat te reguleren. Waarom niet in de nachthoreca? Waarom is dat niet in de Peperstraat en in de Poelestraat 's nachts ook? Want inderdaad, wat mijn voorganger net ook zei, wij proberen-

03:00:00

Mevrouw Bazian: de rijen wel een beetje de goede kant op te sturen, maar eigenlijk gebeurt dat overdag ook niet. De winkels worden ook niet gestraft door het feit dat ze dicht moeten. Verder wil ik nog even zeggen: de charme van het nachtwerken gaat er eigenlijk een beetje van af. De ondernemers moeten er constant op wijzen, van jongens zitten of wegwezen, et cetera et cetera, die klanten komen niet meer terug na het coronagebeuren. Het allerlaatste wat ik wil zeggen, over twee weken wil ik deze bijeenkomst nog een keer organiseren. Ik wil u daarbij graag uitnodigen, degenen die daarbij aanwezig willen zijn, ook de burgemeester. Wellicht kunnen we kijken en het gesprek gewoon aangaan met elkaar.

03:00:39

Voorzitter: Dank u wel. Is er nog iemand die een verduidelijkingsvraag heeft? De heer Bolle.

03:00:43

De Heer Bolle: Ik vroeg me af of u een idee heeft, waarom het nou niet lukt om met de gemeente of met de veiligheidsregio in gesprek te komen?

03:00:51

Mevrouw Bazian: Ja, ik heb het idee dat de ondernemer niet zo goed weet hoe hij in gesprek moet komen, daarom dacht ik samen met mijn collega: laten we iedereen bij elkaar halen en met ondernemers in gesprek gaan en wellicht ook met de gemeente over twee weken, datum zal nog volgen, om bij elkaar te komen en echt te kijken wat vindt iedereen en hoe kunnen we dat zo goed mogelijk oplossen.

03:01:11

De Heer Bolle: Ja, dus als ik het goed begrijp, is er dus zeg maar niet vanuit de gemeente of vanuit de veiligheidsregio regie op dat soort dingen en weten die ondernemers eigenlijk zelf ook niet wat ze moeten doen en is dit de oplossing om dat terug te krijgen.

03:01:25

Mevrouw Bazian: Ja, het is een beetje een grijs vlak. Ja, ze verwachten een soort evaluatie, die krijgen ze niet en de gemeente heeft natuurlijk ook een heleboel dingen waar ze mee bezig is. Misschien is het ook lastig om iedereen bij elkaar te krijgen of iets dergelijks, dus ik dacht, misschien kunnen we dit proberen om gewoon een keer bij elkaar te zitten met z'n allen.

03:01:39

Voorzitter: Dank u wel, helder. Dan gaan wij naar de volgende spreker. Dat is de heer Hamming namens nachtcafé Warhol.

03:02:07

De Heer Hamming: Goedemiddag allemaal, ik ben Indy Hamming namens nachtcafé Warhol. Bedankt dat ik hier vanmiddag of vanavond eigenlijk inmiddels al, mag staan om even voor jullie te spreken. Ik sluit me aan bij de heer Stellingwerf en ook bij de vorige spreker, dat het op dit moment erg lastig is in de horeca om winst te kunnen draaien. Dat is ook logisch, maar op het moment dat we ook een sluiting hebben om half twee in het weekend, zorgt dit er voor dat wij daadwerkelijk verlies draaien. Ik sta hier niet alleen maar om ... Er zijn genoeg mensen die het vandaag gaan hebben over steun en over de negatieve aspecten van dit hele verhaal. Ik wil hier vandaag zijn om even wat voorstellen te doen. Een voorstel van de vorige spreker is om te kijken hoe wij met z'n allen, de rijen die zich voor de deuren zouden kunnen vormen, kunnen gaan reguleren. Ik weet niet of u de reclame nog kent van heel lang geleden van Sire: 'Met hetzelfde gemak, gooit u het in de prullenbak'. Dat is eigenlijk een campagne geweest die ervoor heeft gezorgd om eigenlijk de mensen zo veel mogelijk te laten zien hoe het moet. Constant waren er eigenlijk posters op straat van hoe het eigenlijk hoort, waardoor het heel veel effect heeft gehad en waardoor er veel minder zwerfafval is. Zo zou dat ook kunnen met coronamaatregelen, denk ik, als er 's nachts constant eigenlijk borden zijn en mensen die mensen herinneren aan de anderhalve metermaatregel. Ik denk dat dit een veel efficiëntere of in ieder geval effectievere manier zou zijn om de drukte te reguleren, want ik denk dat in dit geval, als er de half twee sluiting is, we het eigenlijk alleen maar

zouden verplaatsen naar eerder op de avond. Dat we dus eigenlijk alleen het probleem verplaatsen en niet kijken naar een juiste oplossing. Dank u wel.

03:03:51

Voorzitter: Dank u wel, helder verhaal. Is iemand die nog een verduidelijkingsvraag wil stellen.

03:03:56

De Heer Hamming: Bedankt voor uw aandacht.

03:04:00

Voorzitter: Dan wil ik het woord geven aan de heer Mulder als horecaondernemer op persoonlijke titel.

03:04:17

De Heer Mulder: Goedenavond, mijn naam is *Limwel* Mulder van café Dorst in de Peperstraat. Wij hebben natuurlijk ook te maken met de lokale maatregelen nog boven op de landelijke maatregelen. Op één juni waren we natuurlijk hartstikke blij dat we allemaal open konden, weliswaar onder strikte voorwaarden, maar dat was dan maar zo. Het overleven werd een stukje makkelijker op die manier, want er kwam weer geld binnen. Gaandeweg werd het wel steeds drukker in de stad met rijvorming en dergelijke. Op een gegeven moment werd het zelfs zo erg dat bijna alle regels aan de laars werden gelapt en iedereen maar deed waar hij zin in had. Het was echt bijna het wilde westen. Toen heb ik in de media crowd control in de nacht geopperd, zoals dat bijvoorbeeld ook in de Herenstraat gebeurt. Dit is toen resoluut van tafel geveegd en daarin voel ik mij persoonlijk best wel in de steek gelaten, want die rijen voor de deur en de drukte op straat wordt wel mijn probleem gemaakt op die manier. Door middel van iets te doen, dacht ik, wellicht kunnen ze er iets mee, maar er werd dus niets mee gedaan. Ook mijn onderneming ging een aantal keren de fout in. Maar goed, dat komt een beetje door dat ik in een overlevingspositie wordt gedrukt en moet kiezen tussen de coronaregels in acht nemen en minder omzet maken of omzet maken en de coronamaatregelen niet in acht nemen, maar daardoor wel eventueel last kunnen krijgen van psychische klachten, omdat je stress hebt van je onderneming, niet kan slapen en dergelijke of je verantwoordelijkheden niet kan nakomen. Snijden in je variabele kosten is niet zo moeilijk namelijk, maar als derde partijen van je vaste kosten niet mee willen werken, sta je met je rug tegen de muur en dient de wet mij in ieder geval niet. Toen kwam nog de brief van de veiligheidsregio er bovenop met de sluitingstijden in het weekend. Ik snap dat de burgemeester iets moest doen om de controle terug te krijgen in de stad, maar wij als horecaondernemers hebben part noch deel aan de drukte die zich vormt in de stad en we worden wel gestraft op deze manier. Daarnaast waren de maatregelen genomen, omdat het vakantie was en mensen kwamen van heinde en verre. Dat klopt allemaal, maar dat is klaar, dat is over. Het is allang niet meer zo druk, dus waarom zijn die maatregelen er nog en wanneer worden die geëvalueerd om dat eventueel in te trekken en-

03:07:11

Voorzitter: Wilt u afronden?

03:07:12

De Heer Mulder: Wat mij betreft vandaag nog. Voor de rest, ben ik wel blij dat ik hier ben en dat ik een stukje dichterbij de burgemeester kan komen om mijn boodschap over te

brengen. Ik nodig hem graag uit voor een kop koffie, om nog eens een keer wat dingetjes te bespreken. Dank u wel.

03:07:28

Voorzitter: Mooi, u dank voor uw bijdrage. Is er nog iemand die een specifieke vraag heeft? De heer Loopstra.

03:07:34

De Heer Loopstra: Al in het begin van uw betoog kwam u zelf met een oplossing en u zegt: daar is toen niet naar geluisterd. Kunt u in het kort nog even uw oplossing schetsen die u toen aangedragen had?

03:07:47

De Heer Mulder: Ja, kijk, het is niet dé oplossing, denk ik, maar dan wordt er in ieder geval wat aan gedaan. Toen werden we echt aan ons lot overgelaten van; "Hé jongens, leuk en aardig, maar zoek het maar uit". Het kwam op mij over alsof de nacht gewoon niet meetelde, dus het is maar 's nachts en overdag is belangrijker. Kijk, in de Herenstraat waren coronastewards, wachtvakken en er werden looproutes aangebracht. In de Peperstraat, Poelestraat, het uitgaanscentrum gewoon niets. Op het moment dat ik dat idee dus aandroeg, werd het ook weer van tafel geveegd. Toen dacht ik: ja, als je dan toch al weet hoe je het moet implementeren, waarom dan niet gewoon direct doorpakken in de nacht?

03:08:28

Voorzitter: Oké, dank u wel. Mevrouw Wobma heeft nog een vraag.

03:08:34

Mevrouw Wobma: Dank u, Voorzitter, het is een vraag in navolging van de vraag van de heer Loopstra. U vertelt, het werd van tafel geveegd, er werd niet naar geluisterd. Kunt u nog uitleggen of toelichten door wie u dat werd verteld en-?

03:08:47

De Heer Mulder: Nou, ik heb toen in de media geroepen dat er wat aan gedaan moest worden en toen heb ik crowd control geopperd. Toen moest ik het ook weer via de media, via een artikel van RTV Noord of Oog, ik weet het even niet precies, horen dat dat van tafel werd geveegd en dat de burgemeester daar eigenlijk niets in zag. Verder wil ik nog één ding kwijt, als dat mag?

03:09:13

Voorzitter: Eigenlijk bent u echt over uw spreektijd heen.

03:09:15

De Heer Mulder: Oké, dat is niet erg.

03:09:16

Voorzitter: Er komt vast een ander moment.

03:09:17

De Heer Mulder: Vast wel, als we een kop koffie gaan drinken.

03:09:19

Voorzitter: Zo is het, mooie uitnodiging. Er is nog één vraag, hoor ik net.

03:09:23

De Heer Duit: Ja, ik was nog wel benieuwd wat u kwijt wilde, als laatste?

03:09:28

De Heer Mulder: Kijk, omdat wij in een overlevingspositie worden gedrukt, moeten wij bepaalde keuzes maken die niet altijd even populair zijn. Ik denk dat wij als ondernemers met alle liefde voor de volksgezondheid best dicht willen, dat we daar helemaal niet onwelwillend tegenover staan, maar als we dat onderaan de streep zelf moeten betalen, dan houdt het al heel gauw op. Dat wilde ik nog kwijt.

03:09:53

Voorzitter: Oké, dank. Met dank aan de heer Duit. Dan gaan we over naar de laatste spreker voor vanavond, de heer Polman, onze nachtburgemeester.

03:10:12

De Heer Polman: Goedemiddag, geachte raad, ik sta hier als bezorgde burger, maar bovenal als trotse nachtburgemeester van onze stad, waar in Nederland en in het buitenland eigenlijk iedereen wel opkijkt naar ons nachtbeleid. Ik heb omtrent ons nachtbeleid het afgelopen jaar van Chang *Do* tot Jamaica tot Sao Paulo tot Zweden mogen vertellen over onze vrije sluitingstijden en over voorlichting omtrent veilig drugsgebruik en seksuele intimidatie. Hoe wij dat soort zaken hier aanpakken. Als nachtburgemeester probeer ik die rol als verbinder tussen jullie en de horecaondernemers en de mensen die een feestje tot diep in de ochtend houden eigenlijk goed te vervullen en iedereen elkaar te laten snappen. Niemand had destijds natuurlijk de rampspoed, die de horeca nu over zich heen heeft gekregen, verwacht en ik heb de laatste tijd met heel veel ondernemers gesproken. We kunnen het allemaal hebben over die maatregelen, maar ik wil het eigenlijk vooral even hebben over het feit dat ik pleit – en dat heb ik toen ook in het pleidooi met het pamflet met Jimmy, die het geagendeerd heeft, dat wij vanuit Groningen voorop moeten gaan lopen met steun bepleiten voor de horecasector. Ik denk dat het lastig is – en dat hebben een aantal andere horecaondernemers ook laten horen, dat de horecaondernemer nu gedwongen is te kiezen tussen z'n eigen voortbestaan of de volksgezondheid. Dat dat een keuze is die je hun feitelijk niet kunt laten maken. Iemand die 20 jaar lang aan z'n zaak werkt, die echt zijn best doet, zoals Jeroen ook al zei inderdaad, dat hij nu gewoon alleen maar politiemannetje aan het spelen is, die wil echt wel blijven bestaan. Toen ik dus onlangs hoorde dat al die nertsenfokkers anderhalf miljoen steun per bedrijf krijgen en nu de sierteelt zeshonderd miljoen. Ik denk: "Hartstikke leuk, ik gun iedereen, z'n bloemetje". De patataardappeltelers vijftig miljoen, dan denk ik: "Laten wij dan als Groningen, als dé uitgaansstad van Nederland, waar iedereen naar kijkt, in Den Haag bepleiten dat er steun moet komen". Ik heb zes collega nachtburgemeesters en hier was het Jimmy van de SP, in Den Haag is het een bevlogen CDA'er, in Rotterdam is het een D66'er die met lokale ondernemers, ook met het pamflet, mensen aan het verenigen zijn om te kijken of we dat allemaal, misschien wel onder aanvoering van onze burgemeesters, in Den Haag kunnen laten zien: "Kijk jongens, dit is echt een belangrijke sector die los van het economische aspect, ook gewoon zoveel sociale cohesie veroorzaakt. We weten allemaal dat je in de nacht met elkaar een biertje drinkt en dan op een viltje een goed idee schrijft en de volgende dag dan misschien wel een bedrijf begint. Kwetsbare doelgroepen vinden in de nacht hun familie die ze soms overdag eigenlijk niet hebben. Die nacht is zoveel meer dan alleen maar dat economische aspect waar we het

nu de hele tijd over hebben. Toch denk ik dat we wel economische middelen nodig hebben om het te gaan redden. Straks wordt het winter en zitten mensen thuis, als je dan door de regen moet gaan fietsen om vervolgens te horen dat je niet mag opstaan van je barkruk, dan wordt het echt wel heel erg zwaar voor die zaken. Daarom zou ik heel graag jullie dat pamflet allemaal toe sturen, want we hebben heel veel horecaondernemers van koffiebarretjes tot discotheken, die nog steeds dicht zijn. Als we dan ook vanuit de politiek dit lekker partij overstijgend kunnen doen, dan kunnen we volgens mij een heel positief signaal naar Den Haag brengen dat de horeca steun nodig heeft. Dank jullie wel.

03:13:14

Voorzitter: Dank. Mooie bijdrage. Heeft iemand nog een aanvullende vraag? De heer Loopstra.

03:13:23

De Heer Loopstra: Dank u, Voorzitter. Ja, ik was wel even benieuwd, want u heeft het over koffiebarretjes en dergelijke, maar om welke zaken gaat het nu? Als ik namelijk 's avonds langs het Zuiderdiep rij, één grote massa en dat loopt allemaal erg goed, dus om welke zaken gaat het? Gaat het specifiek over de Peper- Poelestraat of zijn er nog andere zaken die u ook betreft bij u overwegingen?

03:13:44

De Heer Polman: Allemaal en de nacht in het bijzonder, maar ook die zaken waar het nu buiten erg levendig is, omdat iedereen ook vooral buiten moet staan. Al die zaken hebben echt omzetzaling, met name de nachthoreca op vrijdag en zaterdag. Heel veel draaien soms acht procent van hun normale omzet en september is vaak best wel een goede maand. Echter ook de koffiebarretjes. Ik was vanmiddag in Coffee Company even aan het werken en dan is het ook: "die drie mensen mogen niet hun stoel daar neerzetten", dus die hebben ook veel minder capaciteit. Feitelijk dus eigenlijk iedereen. Ik sta natuurlijk met name voor de nacht, want die heeft het het aller zwaarst, helemaal de discotheken die nu gesloten moeten blijven en waarvan Hoekstra vindt dat iedereen zich maar meteen moet omscholen, maar in wezen sector breed.

03:14:26

Voorzitter: Oké, dank u wel. De heer Van Zoelen heeft nog een vraag.

03:14:29

De Heer Van Zoelen: Ja, ik heb nog een vraag. Ten eerste ben ik het helemaal met u eens over die nertsenfokkerijen trouwens, dat zij zoveel geld krijgen, maar ik heb wel een vraag. U komt helemaal op voor de horeca en ze hebben het ook heel moeilijk. Dat begrijp ik, maar er is ook nog een andere sector die de stad ook heel bruisend maakt, bijvoorbeeld de cultuursector, de muzikanten en de kunstenaars. Ja, als je dan pleit als stad alleen voor de horeca, hebben zij eigenlijk ook niet ... zouden we ook niet voor hun moeten pleiten?

03:14:57

De Heer Polman: Ik kom van huis uit uit de cultuursector en ik vond het mooi dat er pas weer zo'n nieuw steunpakket kwam, wat natuurlijk nog steeds veel te weinig is. Ik denk echter, voor de horeca is er nu helemaal nul steun en dat vind ik heel erg pijnlijk om te zien. Op zich merk ik als ik met de poppodia spreek, ik zit morgen het popoverleg voor, dat is een soort kleine versie van deze raad, met allerlei dat soort dingen. Ja, precies. Ja, ik vind het altijd

goed als er meer geld ook naar cultuurinstellingen gaat, maar ik hoor in de wandelgangen dat die het nu nog wel trekken in die zin, omdat die ook makkelijker kunnen kiezen om dicht te gaan. Ja, horecaondernemingen hebben zoveel doorlopende kosten, maar ik ben altijd voor investeringen daarin.

03:15:39

Voorzitter: Oké, dank u wel voor uw bijdrage.

03:15:42

De Heer Polman: Dank jullie allemaal en ik mail iedereen dat pamflet dus graag door.

03:15:47

Spreker: Je kunt het naar mij mailen, dan stuur ik het door.

03:15:55

De Heer Polman: Super.

03:15:58

Voorzitter: Dank u. Goed. Misschien voor de kijker thuis handig om te weten dat dat niet mijn naam is, maar toe maar. We hebben zeven sprekers gehoord. U heeft de zes vragen kunnen inzien. Gezien de tijd wil ik u dringend vragen om te kijken, wat is nu nog een noodzakelijke politieke vraag? Wat heeft u nog nodig om een goede mening te vormen? Wat is belangrijk om nog aan te geven? Dat we daarna ook echt tijd overhouden om het college een aantal vragen te laten beantwoorden. Ik ga dus streng op uw tijd zitten en ik begreep dat mevrouw Wobma het woord eerst wilde.

03:16:43

Mevrouw Wobma: Dank u wel, Voorzitter. Ik had inderdaad een hele inleiding over hoe bruisend Groninger is enzovoort, maar dat weten we allemaal al en dat hebben we ook al heel vaak gehoord. Ook dat de horeca het heel moeilijk heeft, dus ik ga meteen door naar halverwege mijn verhaal. Het is ook heel duidelijk dat de horeca mee wil werken aan het bijdragen aan ideeën over hoe hun positie opgelost kan worden. Wij horen dat de burgemeester op dit moment vooral praat met de Koninklijke Horeca Nederland. Dat is ook wat we hier gehoord hebben, dat in de communicatie nog wel het één en ander te verbeteren is. Dat dat via de media verloopt, lijkt ons niet ideaal. Zoals het er nu voorstaat, moet er een evenwicht gezocht worden. De SP wil allereerst benadrukken dat de volksgezondheid voorop staat, maar lokaal ziet mijn fractie echter ook ruimte om de horecaondernemers meer te steunen. De SP wil dat het college daar het voortouw in neemt en een convenant opstelt in samenspraak met de Groningse horeca, met daarin de volgende punten, ik ga er vier noemen. Eén: er moeten afspraken gemaakt worden om de avondklok af te schaffen of in ieder geval steeds verder te verruimen. Het instrument werkt op het moment onvoldoende en heeft ook negatieve gevolgen voor de omzet, maar ook voor de drukte op straat en dus voor druk op de volksgezondheid. Tweede punt: er worden meer afspraken gemaakt met de verhuurders van panden, waarvan de uitbater failliet dreigt te gaan. Wij hoorden hier ook al dat juist die vaste kosten een molensteen om de nek zijn, dus de vraag is of het college daarin iets kan betekenen om daar afspraken over te maken, de tijdelijke kwijtschelding van de huur.

03:18:44

Voorzitter: U heeft nog tien seconden.

03:18:51

Mevrouw Wobma: Ja, het kwijtschelden van gemeentelijke lasten, dat is punt drie. We vragen of er gekeken kan worden naar ruimte in de begroting. Wij weten dat de begroting al krap is, maar als er straks een faillissementsgolf komt met een golf werklozen, dan gaat dat ook geld kosten. Dan punt vier: het convenant moet verder afspraken bevatten over een gezamenlijk optrekken van onze burgemeester met horecaondernemers van Groningen en van andere steden met grotere uitgaansgebieden, om meer steun vanuit Den Haag te krijgen. Tenslotte is de SP ook heel erg benieuwd naar de ideeën van de andere fracties, omdat u dit op de agenda heeft gezet. Dank u wel.

03:19:34

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Wobma. De heer van Zoelen.

03:19:38

De Heer Van Zoelen: Ja, dank, Voorzitter en dank ook aan de insprekers. Het valt op dat heel veel aandacht uitgaat naar de problemen in de horeca, zowel in de media als ook in de agendering van onderwerpen bij de gemeenteraad. Deels is dat begrijpelijk, horeca en de daarbij behorende verbindende kracht speelt ook in de samenleving en de impact is ook niet mals. Wel beginnen we ons af te vragen of deze aandacht nog evenredig is aan het geheel van problematiek die de pandemie in de samenleving met zich meebrengt. Als we naar de cijfers kijken, Groningen kent zo'n 10.000 werknemers in de horeca, ongeveer 70 procent van deze banen betreft een deeltijdbaan, waarin relatief veel scholieren en studenten werkzaam zijn. Het gaat dus ongeveer om 3000 vaste banen en de overige zijn dan uitzendkrachten. Wij denken, als je dit ten opzichte van een totaal van 160.000 banen in de gemeente Groningen beschouwt, dan willen wij graag een plaatje in het geheel zien. Wij zien graag een totaaloverzicht van alle sectoren die geraakt worden door de crisis en dat we daarop een noodplan bespreken of een convenant. Bij alle te nemen maatregelen en geboden steun is het naar onze mening noodzaak om ook naar de toekomst te kijken, waarbij voorop staat: geen terugkeer naar business as usual. De crisis moet een keerpunt zijn naar een economie die binnen de draagkracht van onze planeet blijft en ondernemers die deze richting onderschrijven moeten daarin alle steun kunnen krijgen. Over de besprekpunten kan ik dan kort zijn. Ondernemers krijgen nu uitstel van precariobelasting en het terrasbeleid is reeds door de gemeente versoepeld. Ondernemers en werknemers die kijken naar een duurzame en veranderende toekomst moeten steun blijven krijgen, bijvoorbeeld door omscholing of omvorming van hun onderneming, ook bijvoorbeeld als ze de kant van vegetarisch of plantaardig opgaan-

03:21:20

De Heer Loopstra: Voorzitter?

03:21:20

Voorzitter: De heer Loopstra.

03:21:25

De Heer Loopstra: Ik wil toch graag even de heer Van Zoelen wat vragen, want als ik u zo beluister, dan krijgen we een totale leegstand hier in de stad. Want wat u wil: 100 procent hergebruiken en 100 procent dit en 100 procent dat ... Ja, dat kan op dit moment niet en dat

is misschien een toekomstvisie van u, maar bent u niet bang dat een heleboel ondernemers niet aan uw wensen kunnen voldoen?

03:21:48

De Heer Van Zoelen: Nee, daar ben ik niet bang voor. Ik denk dat dit het moment is om juist naar een duurzame samenleving te gaan en ook te kijken wat de oorzaak is van deze rotzooi waar we nu in zitten. Dat is onze omgang met dieren en met onze planeet en daarom zijn we in deze situatie beland. De toekomst is om het anders te doen, en daar kunnen we nu al op inzetten. Wij vinden dat je die noodsteun moet geven aan ondernemers die die richting op willen en ze daarbij moet helpen. Wat betreft de rest van de bespreekpunten, de vragen die gesteld zijn, komen dus eigenlijk voornamelijk neer op versoepeling van maatregelen en handhaving. Dat vinden wij een lastige vraag om te beantwoorden, aangezien wij die veiligheid niet kunnen inschatten. Ook moet je je afvragen of dit wel een politieke vraag kan zijn. Deze verantwoordelijkheid ligt nu bij de veiligheidsregio en de burgemeester en wij vertrouwen erop dat hierin de juiste afwegingen zijn gemaakt, waarover op de juiste wijze verantwoording richting burgers en de raad zal worden afgelegd. Het zou onterecht zijn voor specifiek de horeca andere regels te laten gelden, dus ook wat dit punt betreft vinden we dat dit volledig voor alle sectoren in samenhang moet worden beschouwd. Tot slot, wil ik afronden, ik denk dat communicatie ook met de horecaondernemers, zoals de sprekers straks hebben gezegd, altijd moet kunnen.

03:23:06

Voorzitter: Dank u wel. De heer Duit.

03:23:09

De Heer Duit: Dank u wel, Voorzitter. Ja, Voorzitter vooropgesteld, we zijn natuurlijk geen medici, dat is al eerder genoemd, dus laten we dat vooral buiten beschouwing laten. Het college heeft bij het toestaan van extra terrassen in de horeca toegezegd maatwerk te gaan leveren. Het is dus niet heel gek dat er verschil zit tussen welk terras waar is toegestaan. Echter lijkt er wel sprake van ongelijkheid die wij in ieder geval niet kunnen duiden. Neem bijvoorbeeld het Zuiderdiep. Daar was in het begin veel om te doen en dus heeft het college maatwerk geleverd. Maatwerk betekent in dit geval dat aan de oostzijde van het Zuiderdiep voetgangers wel over het fietspad gestuurd worden om meer ruimte te maken voor terrassen, maar aan de westkant niet. Dat levert uiteraard onbegrip op bij horecagelegenheden, die het al moeilijk hebben. Kan het college uitleggen waar deze ongelijkheid vandaan komt en of dit gelijkgetrokken gaat worden? Dan Voorzitter, over de aankomende winter. Kijk, als wij willen als raad dat de horecagelegenheden in Groningen de winter overleven, dan moeten we ze ook kansen gaan bieden. Alle uitbaters die wij gesproken hebben, geven aan dat sluiting van het terras een doodsteek kan betekenen. Daar komt bij dat de besmettingskans buiten veel kleiner is. Is het college voornemens om terrassen voor de aankomende winter toe te blijven staan en horecagelegenheden de kans te geven deze te overdekken dan wel af te schermen voor wind en regen? Op die manier creëren we namelijk meer ruimte met goede ventilatie en geven we horeca zelf de gelegenheid om zich op de been te houden. Als laatste, als één na laatste, sorry ... Wij zien ook een nieuwe golf aan besmettingen-

03:24:34

Voorzitter: U heeft een vraag de heer Duit.

03:24:36

De Heer Benjamins: Ja, Voorzitter, ik ben even benieuwd ... Ik werd getriggerd door het woord afschermingen en zo en eventueel overkappingen. Stelt u dan voor dat bijvoorbeeld een kuchscherf een windscherf wordt? Is dat dan wat de heer Duit hier bedoeld?

03:24:49

De Heer Duit: Kunt u mij in dat geval uitleggen wat een kuchscherf is en een windscherf?

03:24:55

De Heer Benjamins: Een windscherf beschermt je tegen de wind en een kuchscherf beschermt je tegen het kuchen van een ander.

03:25:02

De Heer Duit: Beide kunnen we typeren als een soort van luchtverplaatsing, dus volgens mij kunnen we dat als één object zien. Toch? Ik snap u vraag niet helemaal.

03:25:08

De Heer Benjamins: Daar ben ik het niet mee eens, maar goed gaat u vooral verder met uw woordvoering.

03:25:12

De Heer Duit: Goed, wij zien ook een nieuwe golf aan besmettingen. Besmetting die veelal in de privésfeer ontstaan, daarom willen we oproepen om mensen de mogelijkheid te geven elkaar gecontroleerd te ontmoeten. Geef clubs, kroegen en sociëteiten meer ruimte om hun deuren te openen, zodat zij tijdens de ontmoetingen het meer kunnen reguleren. Thuis is er vaak weinig ruimte, terwijl dat bij deze gelegenheden wel is.

03:25:33

Voorzitter: Wilt u afronden?

03:25:35

De Heer Duit: Helaas moeten we concluderen dat mensen elkaar toch wel opzoeken. Zorg er dus voor dat je het in de hand houdt. Als laatste zin: de evaluatie van de toegangsstop zou begin september ingeschoten worden, die hebben wij helaas nog niet gezien, dus daarom zijn we benieuwd wanneer we die kunnen verwachten.

03:25:51

Voorzitter: Dank u wel. De heer Sijbolts.

03:25:53

De Heer Sijbolts: Dank u wel, Voorzitter. Naar aanleiding van de inspraakreacties en ingewonnen inlichtingen bij onder andere Horeca Nederland hebben wij nog een aantal aanvullende vragen en een aantal meningen en standpunten, maar ik zal daar vanwege de tijd staccato door heengaan. Duidelijk is geworden dat ondernemers een kloof ervaren tussen de gemeente en hun onderneming, waar het gaat om tussentijdse informatievoorziening en evaluatiemomenten. We zijn benieuwd hoe het college deze kloof gaat dichten? Ik wil toch nog even ingaan op de mening van de Partij voor de Dieren. De Stadspartij is er geen voorstander van om van bovenaf onze wil op te leggen op basis van partijideologie en ondernemers op die manier de nek om te draaien. De toegangsstop is het één en ander over gezegd, de vakanties zijn afgelopen en de studies zijn weer begonnen-

03:26:35

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer van Zoelen.

03:26:40

De Heer Van Zoelen: Ja, ik denk dat mijn punt gemist is. Mijn punt was dat we in totaliteit moeten bekijken hoe wij noodmaatregelen inzetten. We hebben de horeca, maar we hebben ook andere sectoren. Vindt u ook niet dat wij eigenlijk in totaal moet gaan kijken waar de klappen vallen van de coronacrisis. Dat we niet continu specifiek horeca agenderen, maar naar het totaalbeeld kijken, wat er speelt in de stad als het gaat om werkgelegenheid en faillissementen.

03:27:07

De Heer Sijbolts: Ja, in brede zin wel, maar niet als u daar uw eigen duurzaamheidsambities aan koppelt. De toegangsstop, wij zouden graag zien ... We zien dat er ruimte is, omdat het minder druk is, dus wij zouden graag zien dat het college met de horeca in overleg treedt over mogelijke beëindiging van de toegangsstop en in gesprek gaat over het herstellen van de terrasopenstelling naar het normale regime of een verlegging van die toegangsstop na drie uur. Maatregelen nemen op straat tegen de drukte, insprekers zijn er ook duidelijk over geweest, dat leidt voor hun tot problemen waar het gaat om hun bedrijfsvoering, hun ondernemingen en het behalen van omzet die toch al lastig is. Wij willen dus graag dat het college de openbare orde zelf gaat handhaven op straat. Er zijn ook al een aantal suggesties gedaan door een aantal insprekers.

03:28:01

Voorzitter: Wilt u afronden?

03:28:03

De Heer Sijbolts: Ja. Terrassen, die zouden we graag ook verlengt zien in de wintermaanden. Handhaving heb ik al iets over gezegd. Ik weet dat Koninklijke Horeca Nederland bij het college heeft aangegeven positief te zijn geweest over de 'Groningse Zomer' en een 'Groningse Winter' heeft bepleit, daar sluiten wij ons graag bij aan.

03:28:24

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Blauw.

03:28:29

Mevrouw Blauw: Dank u, Voorzitter en ook bedankt voor de insprekers. Daar zijn we enorm blij mee, want dat is wel de realiteit waar we nu mee te maken hebben. Zoals altijd loopt ook in deze crisis de overheid achter de feiten aan. Nog voor de crisis was het de PVV die in de Tweede Kamer aan de regering vroeg om drie scenario's te schetsen voor wat er komen ging. Een ernstig scenario, een gemiddeld scenario en een mild scenario. Ik raad u aan twee moties van kamerlid Chris Jansen er eens bij te pakken en u zult achteraf toe moeten geven dat de PVV voorop liep. De PVV wilde in die fase een strenge, relatief korte lockdown om te leren van de gedragingen van het Chinavirus en om de schade zo beperkt mogelijk te houden, dat was logisch. De regering deed echter wat niet logisch was, namelijk een paar maatregelen nemen en steeds meer en strengere maatregelen nemen. Het was ook de PVV die landelijk de eerste partij was die het voor de horeca opnam. Zie daarvoor de motie Wilders die beoogt om in elk geval de buitenterrassen weer te openen. Voorzitter, we moeten voor oplossingen naar het bedrijfsleven kijken, daar wordt al het geld verdiend waar

belasting van wordt betaald, waarvan alle coronamaatregelen ook weer moeten worden betaald. Er zijn innovatieve bedrijven die oplossingen bedenken en ontwikkelen voor alle plekken in gebouwen waar veel mensen samen komen, zoals ziekenhuizen, horeca, openbaar vervoer, verpleeghuizen et cetera. De lucht moet worden gefilterd en vooral met Uv-licht worden gereinigd. Er zijn berichten van bedrijven die de lucht in gebouwen voor 99 komma 97 procent virusvrij kunnen maken. Is het college al in contact met dit soort bedrijven? Dit is een vraag voor de wethouder, want de oplossingen komen en daar moet geld voor komen. Ik stel voor dat geld uit de duurzaamheidswaanzen te halen of te bezuinigen op bijvoorbeeld geld voor een asielboot wat nu tweemaal is uitgegeven. Dat we daar gewoon de bezuinigingen op doen en ook op de duurzaamheidswaanzen.

03:30:20

Voorzitter: U heeft een vraag van de SP en wilt u daarna afronden? We gaan namelijk echt over de tijd heen, dames en heren.

03:30:29

Mevrouw Wobma: Dank u, Voorzitter. Ja, ik, ik hoor de PVV allerlei verre vooruitzichten over bedrijven met interessante ideeën allemaal, maar we hebben het hier over de Groninger horeca. Mijn vraag aan de PVV is: heeft u contact met de horeca gehad? Weet u van de situatie, los van de insprekers hier? Heeft u ideeën over hoe het hier lokaal voor de horeca beter aangepakt kan worden?

03:31:02

Mevrouw Blauw: Wij hebben inderdaad contact met horecaondernemers en ook met bedrijven die oplossingen kunnen bieden, maar de PVV is uiteindelijk voor het opheffen van alle maatregelen en dat we weer gewoon teruggaan naar normaal. Het nieuwe normaal, zoals dat wordt geschetst, daar zijn we helemaal niet voor. Wij willen gewoon dat we weer teruggaan naar hoe het was.

03:31:22

Voorzitter: U heeft een vraag. De heer Sijbolts.

03:31:26

De Heer Sijbolts: Ja, dank u, Voorzitter. Ik hoorde de PVV net een hele lijst opnoemen van wat de PVV allemaal heeft gedaan tegen het beleid eigenlijk nu, dat zou dankzij de PVV zijn, voor een deel. Wat mij betreft slaat u echter een stukje over. Was het niet de heer Wilders die pleitte voor een volledige lockdown en waren de problemen voor ondernemers dan nu niet veel groter geweest? Bent u dat met mij eens en waarom sloeg u dat over in uw betoog?

03:31:54

Mevrouw Blauw: Wij zijn voor een volledige lockdown geweest – dat heb ik ook in mijn betoog aangegeven – voor een korte volledige lockdown, zodat we, dat was ook nodig, konden leren van het Chinavirus. Dan de maatregelen opnieuw te bekijken en daarna ook weer verder te gaan en open te gaan. Volgens mij heb ik dat wel aangegeven in mijn betoog.

03:32:19

Voorzitter: U heeft nog een vraag van de heer Bolle.

03:32:21

De Heer Bolle: Wat ik niet begrijp, Voorzitter, als de PVV bepleit dat we helemaal geen maatregelen moeten nemen en alles gewoon weer terug moet naar het oude, dan zijn al die innovatieve maatregelen die die bedrijven kunnen leveren toch ook niet meer nodig, toch? Dan kunnen die klimaatambities dus overeind blijven, want dan is dat geld niet voor die maatregelen nodig.

03:32:42

Voorzitter: Jawel, de overheid kan toch investeren in die innovatieve bedrijven. Om namelijk weer terug te gaan naar normaal, heb je het nodig dat de horeca oplossingen krijgt aangeboden. Zoals ik al aangegeven heb, de lucht moet worden gefilterd van aerosolen enzovoort. Daar moet je dus in investeren, zodat we weer terug kunnen naar normaal.

03:33:01

De Heer Bolle: Dus het is wel belangrijk dat er iets gedaan wordt tegen het virus?

03:33:05

Mevrouw Blauw: Tegen de maatregelen, dat staat daar los van.

03:33:11

Voorzitter: Ik stel voor dat u uw woordvoering in één zin nog afmaakt.

03:33:14

Mevrouw Blauw: Nou ja, wat ik al zei, alle projecten stop zetten en dat geld inzetten op het virusvrij maken van gebouwen, waaronder horecapanden. Op dit laatste graag een uitgebreide reactie van de wethouder.

03:33:35

Voorzitter: Ik geef u geen vraag meer, de heer Van Zoelen. Excuses, maar ik ga heel even terug naar de zes vraagpunten die voorliggen, plus de zeven inbrengen van de sprekers die gedaan zijn. We willen het college nog horen, dus ik wil echt de overige fracties vragen: blijf bij aanvullende kernpunten die bijdragen aan de discussie om een goede mening te vormen over dit onderwerp. Dan geef ik de heer Rebergen het woord.

03:34:00

De Heer Rebergen: Dank u wel, Voorzitter, ik probeer het dan kort te houden. Als ik kijk naar de terrassen, dan kunnen we voor een deel aansluiten bij de woordvoering van de heer Duit om te kijken wat er mogelijk is voor verruiming, in ieder geval de rest van dit jaar. Zeker nu we hebben vernomen dat ondernemers actief aan het kijken zijn naar een duurzame en vriendelijke manier om de verwarming van de terrassen te kunnen doen. Als we kijken naar de toegangsstop, er wordt aangegeven, het is minder druk. Dan is de vraag een beetje hoe het college het inschat: komt het alleen door de zomer of is dat mogelijk ook een gevolg van de maatregelen die zijn genomen en wat betekent dat dan? We hebben aan het begin ook al gezegd zeker voor die toegangsstop te zijn, vanwege de veronderstelling dat naarmate de avond vordert en het gebruik van alcohol toeneemt, handhaven moeilijker wordt. Ik ben ook benieuwd hoe het college daar naar kijkt. We hebben ook begrepen dat door veel ondernemers gebruik is gemaakt van de loonmaatregel en ook van de TOZO. Dit geeft aan dat de horeca het moeilijk heeft. De vraag die we dan hebben is: hoe kijkt het college naar het pamflet, wat de nachtburgemeester ook aanhaalde? Als laatste vraag: de nachtburgemeester schetst ook het dilemma voor horecaondernemers tussen

bedrijfsvoering en de volksgezondheid, hoe kijkt het college daar tegen aan dat dat van die ondernemers gevraagd wordt?

03:35:25

Voorzitter: Dank u wel, dat was mooi kort en bondig. Heeft u echt een dringende vraag, meneer Van Zoelen?

03:35:30

De Heer Van Zoelen: Ja, ik heb dringend vraag. Hoe kijkt u zelf aan tegen het pamflet van de nachtburgemeester?

03:35:38

De Heer Rebergen: Dat is een goeie vraag, dat heb ik inderdaad niet gezegd. Wat ik heb gezegd is dat blijkt dat de horeca het lastig heeft, maar dat geldt denk ik voor heel veel branches. Op zich kan ik u daarin dus volgen, dat u zegt van laten we kijken welke andere branches ook last hebben van de corona. Dat zullen alle branches zijn, maar welke branches worden harder getroffen en dan kijken, waar zouden we dan eigenlijk voor moeten pleiten in Den Haag.

03:36:07

Voorzitter: Dank u wel. Had meneer Bolle nog een vraag? Iemand nog een aanvulling? Mevrouw Menger.

03:36:16

Mevrouw Menger: Ja, dank u wel, Voorzitter. Allereerst wil mijn fractie de insprekers bedanken en heel veel punten die wij wilden benoemen zijn al benoemd, wat alleen maar heel goed is. Wat wij heel belangrijk vinden om nog wel mee te geven is het volgende: Groningen had een heel mooi uitgaansleven en dat is eigenlijk in een hele trieste toestand geraakt. De nood is hoog, dat hebben wij van de horecaondernemers mogen horen. Wij onderstrepen ook het belang van de evaluatie, hoe vaak met wie en wanneer en wij vragen ook echt om een terugkoppeling hiervan. Wat wij ook belangrijk vinden – en dat was ook de vraag die we hebben ingediend – is aan welke voorwaarden moeten worden voldaan om het college de harde sluitingstijd van half twee 's nachts in te laten trekken? In hoeverre is aan deze voorwaarden nog niet voldaan en wegen deze voorwaarden op tegen de schade die het de horecaondernemers berokkent? Tot slot, voorzitter, want ik moet het kort houden, willen we toch wel een lans breken voor de horecaondernemers, vooral de nachthoreca. Wij willen dat de horecaondernemers weer het vertrouwen in de gemeente terugkrijgen en volgens ons begint dat met een goede en open communicatie. Daarom stellen wij voor en of ondersteunen wij het initiatief om op geregelde basis als raad en college met de ondernemers in gesprek te gaan en vooral te blijven. Ze vragen ons, ze doen een dringend verzoek aan ons om hen een luisterend oor te bieden en dat is echt het minste wat we kunnen doen. Tot slot, voorzitter, wanneer je het gevoel hebt dat jouw stem en of inbreng er niet toe doet, zeker in tijden van hoge nood, dan brokkelt het vertrouwen in je medemens en omgeving af en dat maakt iets kapot was van essentieel belang is: levensvreugde. Dank u, Voorzitter.

03:38:15

Voorzitter: Dank u wel. De heer Loopstra.

03:38:18

De Heer Loopstra: Dank u Voorzitter en mijn dank ook aan de sprekers. Goed dat de ondernemers hier hebben kunnen vertellen wat ze willen. Er speelt natuurlijk een grote tragedie hier in de stad Groningen, wat betreft de horeca. Dat geldt zoals we hebben kunnen horen voor de dag horeca, maar vooral voor de nachthoreca. Onze fractie heeft te doen met de ondernemers, maar wat een beetje onderbelicht is en de heer Van Zoelen zegt: "Ja, maar daar werken gewoon parttimers". Nee, er werken ongelooflijk veel mensen in de nachtelijke horeca en ook in de gewone horeca die kostwinner zijn en die hun gezin moet onderhouden en die zich zo meteen kunnen melden bij de WW en daarna de bijstand. Daar maakt de Partij van de Arbeid zich echt zorgen over. Niet alleen de ondernemers, maar ook de werknemers in de horeca, die straks mogelijk hun baan verliezen-

03:39:13

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Van Zoelen.

03:39:16

De Heer Van Zoelen: Ja, ik heb voor deze commissie wat cijfers bij elkaar proberen te sprokkelen. Over wat voor getallen hebben we het? Ik kom op ongeveer 10.000 medewerkers, waarvan heel veel studenten. Er zijn 3.000 vaste medewerkers en we hebben in totaal veel meer banen. Hoe zit dat plaatje in elkaar op het totaal? Als het geld spaarzaam is, we kunnen een euro maar één keer uitgeven, aan wie geven we die noodhulp dan?

03:39:38

De Heer Loopstra: De vraag is duidelijk, Voorzitter. Ik hoor de heer Van Zoelen zeggen: 3000 vaste banen. Ik vind 3000 vaste banen, dat vind ik nogal wat. Als die verloren gaan of dreigen verloren te gaan, dan maakt onze fractie zich daar echt zorgen over. Wij hebben veel vragen gehoord, vragen van ondernemers. Mevrouw Wobma heeft ook allemaal punten opgenoemd en wat ik belangrijk vind vanavond, is van het college zo meteen te horen hoe men daarop reageert. Ook onze fractie vindt volksgezondheid natuurlijk het allerbelangrijkste, alleen hoe kunnen wij creatief luisteren, toch een beetje mee gaan, want over de terrassen had de heer Duit een betoog waar wij toch wel gedeeltelijk in mee kunnen gaan-

03:40:21

Voorzitter: Wilt u zo afronden?

03:40:22

De Heer Loopstra: Natuurlijk. Wat wij echter nog niet gehoord hebben vanavond zijn de terrasverwarmers. Wij denken namelijk dat het goed is om die discussie gewoon wat op te schorten, dat ondernemers in het najaar en in de winter gewoon met terrasverwarmers kunnen werken, want dan kunnen mensen ook gewoon buiten zitten. Dank u, Voorzitter.

03:40:42

Voorzitter: Dank u wel een de heer Loopstra. De heer Willemse.

03:40:44

De Heer Willemse: Dank u wel, Voorzitter. Ja, ik ga het ook kort houden, het meeste is al gezegd. Waar wij ons hard voor willen maken, is dat we willen dat de horeca weer gaat floreren, zeker na de coronacrisis, maar ook nu en dat we een toekomstperspectief bieden. Ik denk dat het beste is om dat te doen door ondersteuning te bieden en we hebben

vanavond al een paar keer gehoord dat er creatieve ideeën vanuit de ondernemingen zelf komen, maar die niet opgevolgd worden. Ik denk dat daar een hele grote kans ligt voor ons. Uiteraard sluit ik me aan bij de heer Loopstra dat we niet terrasverwarmers moeten gaan verbieden, ik denk ook dat dat opgeschort moet worden. Na een lange tijd van onzekerheid, moeten we nu letterlijk de deuren gaan open zetten voor de horeca. Dat betekent dus ook dat zij hier kunnen komen en een gesprek kunnen aangaan, zodat we kunnen bekijken wat de beste oplossingen zijn, uiteraard binnen de geldende richtlijnen van het RIVM. Oplossingen zoeken en inrichten, zodat het coronavirus zich niet gaat verspreiden, maar dat Groningen wel lekker bruisend blijft. Dank u.

03:41:49

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Wobma, heeft u een vraag?

03:41:51

Mevrouw Wobma: Dank u, Voorzitter. Ja, ik wilde nog even terugkomen op die punten die ik net gemaakt heb voor het convenant, waar de heer Loopstra ook al aan refereerde. Hoe kijkt de VVD aan tegen het punt om afspraken te maken met verhuurders van panden om huur tijdelijk op te schorten, omdat een horecaondernemer failliet dreigt te gaan?

03:42:16

De Heer Willemse: Ik denk dat we sowieso moeten kijken hoe het financieel allemaal gaat voor de horecaondernemers. Tot nu toe denk ik dat het belangrijk is en dat het ook mogelijk is voor de horecaondernemers om zoveel mogelijk winst te maken, nu in deze periode met de maatregelen en in de toekomst weer volledig, zodat ze dat zelf kunnen blijven betalen en mocht daar een soort van coulance in komen ... Gelukkig heeft het Rijk echter ook al gezegd dat ze met financiële steun komt en de gemeente heeft ook al maatregelen genomen, dus ik denk dat dat voor nu genoeg is.

03:42:45

Voorzitter: Oké, dank u wel. Wie wil het woord nog? De heer Bolle.

03:42:55

De Heer Bolle: Ja, dank u wel, Voorzitter. Ik zal die besprekpunten even snel langsgaan. De eerste waarin ze vragen of we nog andere maatregelen zien. Nou, ik denk dat die communicatie beter zou moeten en ik vraag me ook af wat de reden is, waarom die crowd control in de nacht niet door de gemeente geregeld wordt, want volgens mij is de horeca daar niet per definitie of gewoon helemaal niet verantwoordelijk voor in de openbare ruimte. Er zijn al een heleboel maatregelen genoemd die je zou kunnen nemen om de horeca te ondersteunen en ik zou eigenlijk het pleidooi van de heer Van Zoelen willen omdraaien. Als we naar Groningen kijken – en we moeten we ons inbeelden dat we geen of veel minder horeca hebben – denk ik dat we een hele andere stad zouden hebben. Ik denk dat dat al een reden zou zijn dat we goed moeten kijken hoe we de horeca, de plek die ze nu hebben of die ze hadden, dat ze die plek ook na deze tijd kunnen behouden.

03:43:59

Voorzitter: Dank u wel. Wil iemand hier nog iets aan toevoegen? De heer Benjamins.

03:44:04

De Heer Benjamins: Ja, ik wil me graag bij het betoog van de heer Bolle aansluiten.

03:44:09

Voorzitter: Mooi. Nog iemand? Dan stel ik voor dat we naar het college gaan voor de beantwoording van de vragen. U kunt dat vast in 12 minuten, gezamenlijk.

03:44:23

Wethouder De Rook: Ja, ik zal tien minuten aan het woord zijn en dan heeft de burgemeester, denk ik, nog twee minuten om wat daaraan toe te voegen. Voorzitter, vanuit Economische Zaken en Financiën, dat is even mijn rol hier aan tafel, wil ik eigenlijk ingaan op het overleg dat wij hebben gehad met de horecaondernemers. Ik wil iets zeggen over de mogelijkheden voor uitbreiding van de terrassen naar de winter toe en ik wil iets zeggen over het 'kopje steun' aan horecaondernemers. Ik wil graag beginnen met het overleg. Wij proberen zo goed mogelijk in contact te zijn met de ondernemers in de stad dat is wat ook eigenlijk wel steeds gebeurt in verschillende samenstellingen. U moet weten dat er in de binnenstad 350 horecazaken zijn. Het is voor ons ondoenlijk om met hun allemaal overleg te hebben. We hebben dus verschillende overleggen gehad, vaak met de koepel Koninklijke Horeca Nederland, maar soms ook met individuele ondernemers. U heeft vanavond gezien en dat heeft het college ook gezien, dat dat dus kennelijk niet iedereen bereikt heeft. Daar kom ik zo nog even op terug. Onze afdeling Economische Zaken heeft een apart coronaloket opgericht met alle vragen die binnen konden komen vanuit ondernemers. Er is ook een horeca-loket bij de gemeente, dus op die manier proberen we eigenlijk alle vragen die er zijn zo goed mogelijk te beantwoorden. Kennelijk is nog niet elke vraag ook op z'n plek gekomen. Voorzitter, misschien is het goed om alle overleggen die we tot nu toe hebben gehad, uit te breiden met iets dat meer specifiek gaat over de nachthoreca. Dat is namelijk wel iets wat bij mij blijft hangen na deze sessie, de horeca heeft natuurlijk allemaal grote problemen nu met hun capaciteit en met een toelatingsbeleid, maar juist in de nachthoreca is dat het meest problematisch. Laat ik het zo zeggen, dan begrijpt u vanzelf wat ik bedoel: de doelgroep van de nachthoreca is, misschien ook wel van alle doelgroepen, het minst genegen om zich aan de anderhalve metermaatregelen te houden. Plus het feit dat nachthoreca over het algemeen niet beschikt over een buiten of over een terras. Het blijkt ook wel uit het pleidooi van de ondernemers dat het juist voor hun ontzettend lastig is om met deze situatie om te gaan. Misschien zou het goed zijn als wij toch een overleg maken met een aantal nachtondernemers die met ons willen meedenken om ook vooral na te denken over wat dan wel zou kunnen. Zodat als er dat soort suggesties zijn, dat die ook via de ambtelijke lijn op tafel kunnen komen en dat we dat niet via de krant of de media hoeven te doen. Ik denk dat dat misschien een goede suggestie voor het vervolg is. Dan, als we kijken naar steun, proberen wij te doen wat wij kunnen om ondernemers te helpen door ze bijvoorbeeld te begeleiden. We hebben dus het loket opgericht, wat ik eerder noemde. We hebben de terrassen uitgebreid op heel veel plekken, daar hebben we maatwerk bij proberen te bieden. Die rekening voor die extra terrassen hebben we niet verstuurd aan de ondernemers. We hebben het kwijtgescholden voor alle terrassen tussen maart en juni, dus ik denk dat de gemeente best wel een hoop al heeft gedaan. Wat u zich er wel bij moet beseffen, is dat als wij geld zouden geven en ik denk dat dat onverstandig is, maar als wij geld zouden geven aan ondernemers, dan gaat dat af van de landelijke steun die ze nu al hebben. Als wij dus nu als gemeente zouden zeggen: "Nou, hier heeft u allemaal 1000 euro", dan gaat dat die ondernemers geen euro verder helpen is mijn pleidooi, nog even los van of je vindt dat de gemeente die rol überhaupt zou moeten spelen. Ik zou graag namens het

college van harte het pleidooi van onze nachtburgemeester willen onderschrijven, dat als je constateert dat die anderhalve meter in de nachthoreca echt ontzettend lastig te handhaven is, dan hoort er ook steun bij, zoals die in andere sectoren ook is gegeven, ook boven op de NOW die natuurlijk wel voor de horeca beschikbaar is, en we willen dat overeind houden naar de toekomst toe, dan zal er steun voor komen. U weet wat onze rol en taak als gemeente is, dat zal vanuit de landelijke overheid moeten komen en ik zou graag vanuit de gemeente mij willen aansluiten, namens het college, bij het pleidooi van onze nachtburgemeester. Als we namelijk de nachthoreca in Nederland breed overeind willen houden, dan zal daar ook specifieke aandacht en steun voor moeten zijn. Voorzitter, de terrassen in de winter-

03:48:26

Voorzitter: U heeft een vraag. Mevrouw Wobma.

03:48:30

Mevrouw Wobma: Dank u wel. Ja, twee korte vragen. Ik ben heel blij om te horen dat de wethouder een overlegvorm wil instellen. Ik vraag me toch af of dat niet met alle horecaondernemers zou moeten en niet alleen met de nachthoreca-ondernemers? De tweede vraag. Ook mooi dat u het over steun heeft en het uitbreiden van steun. Kunt u nog iets vertellen over hoe u dat gaat aanpakken om dat landelijk geregeld te krijgen?

03:49:01

Wethouder De Rook: Voorzitter, via onze koepel zullen wij daar aandacht aan besteden, dus door de acties te steunen. Er is al een initiatief van zes gemeenten. Wij hebben allemaal, dat geldt niet alleen voor het college, maar ook via de partijlijnen daar onze ingangen. Volgens mij moeten we dat op die manier proberen daar boven tafel te krijgen. Dan de andere vraag van mevrouw Wobma over het in overleg gaan met alle horecaondernemingen. Nou, zoals ik u net schrijf, dat als je dat voor de hele gemeente doet, dan zijn dat er volgens mij vijf of 600. Het is voor ons niet mogelijk, gewoon feitelijk niet, om met al die mensen in overleg te gaan over wat er allemaal gebeurt. Dus wat wij doen is dat wij – ik denk ook na vandaag – zeggen, als er een aantal zijn die graag mee willen denken over wat er kan, dat dat dan mogelijk is. Dan lijkt mij de nachthoreca daar nu de meeste aanleiding voor geven en dat we voor anderen die ideeën hebben dat wij duidelijk maken welke loketten, want die hebben we gewoon bij de gemeente, daarvoor beschikbaar zijn. Dat ook iemand die zegt: "Ik hoef daar niet vijf keer over te praten, maar ik heb wel één goed idee", dat die dat ook ergens bij ons kan indienen. Voorzitter, dan ga ik naar de terrassen voor de winter. Koninklijke Horeca heeft gezegd: "De Groningse zomer ging eigenlijk heel goed met die gezamenlijke aanpak met de marketing erbij. Zouden we daar niet ook een Groningse winter aan moeten koppelen?". Daar heeft het college nog geen besluit over genomen, maar er is wel een positieve grondhouding om dat mogelijk te maken. We hebben altijd een grote opgave om onze binnenstad aantrekkelijk te houden, ook in de winter. Dit zou dan misschien ook wel een goede manier kunnen zijn om te laten zien dat Groningen een plek is waar je gewoon naar toe kan, ook in de winter. Waardoor het dus niet alleen maar die ondernemers helpt, maar ook een bijdrage levert aan de stad in brede zin en voor de dorpen geldt dat in zekere mate natuurlijk ook. We hebben daar dus een positieve grondhouding bij en wat wij dan heel graag willen is samen met ondernemers kijken hoe je dat dan precies inricht. Als je namelijk terrassen gaat uitbreiden, moet dat misschien wel tot nieuwe investeringen leiden,

want het is natuurlijk niet heel warm op dat terras. De vraag is hoe je dat precies doet. We hebben ook de vraag van de raad gehoord om te kijken of dat ook op een wat meer duurzame manier kan, dan dat we nu zien. Dat willen wij graag samen met de ondernemers doen en kijken welke oplossingen daarvoor zijn. We hebben inmiddels van Koninklijke Horeca begrepen dat ze er ook echt zeker voor open staan om dat samen met de gemeente te gaan oppakken.

03:51:16

Voorzitter: Dank u wel. Burgemeester?

03:51:21

Burgemeester Schuiling: Ja, Voorzitter, voor een aantal opmerkingen die zijn gemaakt door de insprekers hartelijk dank. Dat betekent ook de grote betrokkenheid die we over en weer volgens mij wel voelen, want iedereen heeft natuurlijk pijn in de buik van datgene wat er aan maatregelen wordt getroffen over de binnenstad. Dat ben ik met de heer Van Zoelen eens, dat is niet alleen de horeca, maar dat zijn heel veel sectoren. Bovendien zijn er heel veel mensen die al maandenlang hele lange werkweken maken in de ziekenhuizen, enzovoort, waar we ook aan moeten denken, dus het is een hele preciaire balans waar we in verkeren. Het uitgangspunt daarbij is natuurlijk dat een sector die bovenmatig wordt getroffen door de maatregelen om de gevolgen van de besmettingen op te vangen, dat zo'n sector ook gecompenseerd moet worden door ons allemaal. Dat is eigenlijk heel simpel: als je een extra inspanning levert ten nutte van iedereen, dan is het ook heel redelijk dat je niet alleen de lasten daar van hebt te dragen. Dat geldt dus ook voor de horeca. Ik begrijp ook heel goed dat een aantal ondernemers zichzelf de vraag stelt of de balans niet te ver doorslaat en het is goed om dat ook hier te horen. Ik denk dus ook dat het heel verstandig is dat wij – en dat ligt ook in de lijn zoals we het tot nu toe steeds doen – ons openstellen voor suggesties van de kant van een bepaalde sector om te horen: "Heb je daaraan gedacht en heb je daaraan gedacht?" Nu ga ik niet op alle opmerkingen in, die zijn gemaakt, want er valt dan heel veel over te zeggen, terwijl we, volgens mij zeven oktober zeg ik uit mijn hoofd, in de gelegenheid zijn om wat langer er over door te praten. Dat is namelijk het moment waarop de veiligheidsregio en de GGD de gemeenteraden weer meenemen in waar we nu op dit moment staan. Ik heb dat gisteravond in Stadskanaal gedaan en dat geeft ons eigenlijk de gelegenheid om op een aantal aspecten wat langer en dieper in te gaan. Ik denk dat dus ook het moment is om daar wat verder bij stil te staan. Dan hangen er nog een aantal suggesties in de lucht, waar ik toch even afstand van wil nemen. In de eerste plaats dat een aantal suggesties die zouden zijn gedaan voor crowd control in de nachten niet zouden zijn gewogen. Dat is natuurlijk wel gebeurd, maar we kiezen steeds voor die maatregelen, waarbij we met zo gering mogelijke ingreep het maximale effect bereiken. Natuurlijk is aan de orde geweest om met heel veel mensen op straat te gaan lopen om te voorkomen dat er al te lange rijen ontstaan. Natuurlijk is er gesproken over hekwerken. Natuurlijk is er gesproken over maatregelen die we hier wel eens op Koningsdagen hebben genomen. Al die maatregelen zijn gewikt en gewogen en we hebben gezegd, met die toegangsstop hebben we eigenlijk een heel geringe maatregel, maar wel met een heel groot effect. Natuurlijk wordt dat per weekend bekeken en op dit moment is de stand zo dat we daarmee een groot effect hebben op de kans om geen besmettingen te laten ontstaan. Dat heeft weer te maken met de opmerking die de heer Rebergen maakte: de toegangsstop heeft niet alleen te

maken met de influx van heel veel mensen uit andere delen van het land die hier komen, maar heeft ook te maken met de aanspreekbaarheid van mensen. We merken gewoon dat na een uur of twee een aantal mensen zich heel moeilijk nog laat aanspreken op hun gedrag. We hebben natuurlijk ook gekeken of men zich eigenlijk wel bewust is van die anderhalve meter en de risico's die men niet alleen voor zichzelf, maar ook naar anderen loopt en daar blijkt helemaal geen lacune in de kennis. Iedereen die voor half twee werd aangesproken wist precies wat er aan de hand was, wat de bedoeling was, hoe die zich moest gedragen. Ik moet u echter wel zeggen dat het vanaf een uur of half drie verrekte lastig werd en dat we er dan een batterij aan handhavers tegen aan moet zetten, waar we gewoon niet de beschikking over hebben, dus het kan niet.

03:56:00

Voorzitter: U heeft een vraag tussendoor van de heer Loopstra.

03:56:04

De Heer Loopstra: Ik heb een vraag aan de burgemeester, want wat ik een beetje proef, wat u zegt is: "We wegen al die dingen, die hebben we afgewogen en we zijn tot een andere conclusie gekomen". Wat ik echter een beetje van die horecaondernemers begreep is: er is geen overleg, terwijl de heer De Rook zei: we hebben wel overleg met de ondernemers. Ik ben dus benieuwd hoe dat zit, want ik denk dat dat erg belangrijk is, want als de gemeente dingen afweegt, maar de ondernemers zeggen: wij weten van niks. Ja, hoe zit het met uw communicatie? Kunt u daar misschien iets over zeggen?

03:56:40

Burgemeester Schuiling: Ja, zonder ... het is verleidelijk om al te zeer op de casuïstiek in te gaan, maar ik ga er dan toch wel iets over zeggen. Wij hebben op een gegeven ogenblik de toegangsstop ingesteld. Dan pak ik dat even als 'eng' voorbeeld, want er valt veel meer over te zeggen, maar daar is die zeven oktober veel beter geschikt voor. Ik ga er toch iets over zeggen. We hebben die toegangsstop ingesteld en eigenlijk heb ik toen die toegangsstop werd ingesteld, dat ook afgekondigd in een persconferentie. Ik heb me er natuurlijk van vergewist of die persconferentie door de doelgroep nauwgezet is gevolgd. Dat kan ik omdat ik natuurlijk mij versta met Koninklijke Horeca Nederland, zoals het hele college wekelijks contact heeft met Koninklijke Horeca Nederland, dus met de vertegenwoordigers. Zij hebben de ingangen bij de diverse ondernemers – natuurlijk heb ik de vraag gesteld – wisten ze het. Toen hebben wij in het eerste weekend waarin dat plaatsgreep, moeten vaststellen dat er in een paar horecazaken overtredingen waren. Ik had aangekondigd dat de tijd van waarschuwen nu voorbij was en dat er zou worden gehandhaafd. Toen is er bij mij het beroep gedaan om nog één keer met de hand over het hart te strijken. Daarbij zijn de woorden gevallen: genade voor recht. Dat vind ik wel een mooi uitgangspunt. Dus ondanks het feit dat men wist wat er moest plaatsvinden en ondanks het feit dat men een strakke brief heeft gekregen, heb ik toch besloten om te zeggen: oké, laten we dan dit keer genade voor recht laten gelden. Vervolgens heb ik mij ervan vergewist, ik weet nog precies waar ik stond op dat moment het was namelijk in Westeremden, of dat bericht, dat we die strakke handhavingsbrief weer zouden intrekken met een ernstige waarschuwing daarvoor in de plaats, of dat bij iedereen geland was. Het antwoord was: ja. Waar ik me nog enigszins over verbaasde, dat ik dacht: dat gaat toch wel verrekte snel, dat gaat echt als een lopend vuurtje en zo is het. De week daarop hebben we het natuurlijk nog eventjes scherp tegen het licht

gehouden van: "Jongens, dit was dus echt de laatste keer". Iedereen weet dat, dus ik vind het prachtig dat men zegt, de communicatie de communicatie. We hebben loketten, we hebben wekelijks overleg met Koninklijke Horeca Nederland, niet altijd fysiek, maar ook wel even gewoon via de app en via belletjes en via mailtjes, enzovoort. Koninklijke Horeca Nederland, complimenten voor hoe men dat hier in Groningen oppakt, die brengt echt op een voortreffelijke wijze, ook gisteren weer in het overleg met de wethouder en mij, voortreffelijk naar buiten hoe er in de horecabedrijven wordt gedacht, welke vragen er leven enzovoort. Wij proberen zo goed mogelijk antwoord te geven-

04:00:03

De heer Schuiling: Vervolgens ben ik er heel erg voor, de suggestie van de wethouder, om specifiek voor de nachthoreca nog een apart overleg te hebben, zodat we steeds met elkaar denken van: "Hoe voorkomen we nou dat er hier in deze sector het imago gaat ontstaan dat het niet veilig uitgaan is?" Want dat is volgens mij het gemeenschappelijke doel. We willen niet dat er heel veel besmettingen in Groningen plaatsvinden. Dat is een groot punt van zorg op dit moment. We willen niet dat het imago van het uitgaansleven in de stad wordt aangepakt. En als het misgaat dan weet iedereen nu nog: 'Leer!' Dan ben je veel verder van huis, want dan moeten we veel strakkere maatregelen gaan treffen en je imago is naar de knoppen. Die is nu nog goed. Ik ben mij er zeer van bewust dat het voor de nachthoreca, maar ook voor andere bedrijven en talloze anderen in onze samenleving, echt een groot offer is.

04:01:09

De heer Schuiling: Voorzitter, ik rond af. Ik denk dat er door de sprekers wel een aantal suggesties zijn gedaan waarvan we zeggen: "Nou, laten we dat nog eens even goed tegen het licht te houden". Dank daarvoor. Dank ook voor de oproep van de nachtburgemeester. Laten we op zeven oktober verder praten. Eén waarschuwing nog. Ik heb het vandaag ook uitgesproken in de media. Ik maak me grote zorgen over de graad van besmettingen, op dit moment, in de veiligheidsregio Groningen. De tendens, ook ten aanzien van de horeca, is eerder het omgekeerde dan wat een aantal mensen bepleit dan dat wij tot versoepeling komen van de maatregelen.

04:02:01

Voorzitter: Dank u wel, burgemeester. U heeft nog een laatste vraag van de heer Duit.

04:02:04

De heer Duit: Twee korte vragen, voorzitter. Allereerst of er nog ingegaan kan worden op het maatwerk specifiek over het Zuiderdiep en dan het verschil tussen de west- en de oostzijde? En ten tweede bevreemdt het mij een beetje dat er, over de evaluatie toegangsstop tijdens het vragenuurtje van negentien augustus, is toegezegd dat de raad begin september meegenomen zou worden in de evaluatie met betrekking tot de toegangsstop en ik denk dat het vandaag een hoop discussie en gedoe had gescheeld als die evaluatie er ook daadwerkelijk was geweest begin september. Kan het college daar iets verder op ingaan?

04:02:37

De heer De Rook: Nee, voorzitter, die casuïstiek heb ik op dit moment niet scherp. Als het van tevoren was aangekondigd had ik er antwoord op gehad.

04:02:47

De heer Schuiling: Ten aanzien van de effecten van de toegangsstop, zoals gezegd, kijken wij daar elke week naar. Het beeld is op dit moment dat het effect wordt bereikt. Mensen blijven aanspreekbaar en weten wat er wordt verwacht. Dat is de reden, mede gelet op de toename van de cijfers sinds begin september, dat we op dit moment nog voor verlenging van deze toegangsstop gaan, omdat het beeld eerder verslechterd. Daar kan ik vijf pagina's tekst aan wijden, maar dat kan iedereen ook zelf bedenken.

04:03:32

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk nog één keer rond of er nog vragen zijn. We hebben het afgelopen, iets langer dan een, uur een hoop informatie gekregen vanuit de horecaondernemers, vanuit u als fracties en vanuit het college. U neemt een aantal suggesties mee. U bent uitgenodigd over twee weken voor een bijeenkomst bij de horeca. Zeven oktober neemt de burgemeester ons nog mee in verdere informatie. Is er nog behoefte aan een voortzetting van deze bespreking of een ander moment of vorm? ~

04:04:18

Mevrouw Wobma: Dat kan niet. Ik ben nog niet helemaal ~

04:04:20

Voorzitter: U kunt een motie indienen. Wilt u een motie indienen?

04:04:25

Mevrouw Wobma: Ja.

04:04:25

Voorzitter: Dan gaat de bespreking met een motie richting de raad. Dan bedank ik u van harte voor uw inbreng en ook, nogmaals, de insprekers en wens ik u een fijne avond.

Vaststellen lokaal programmaplan Nationaal Programma Groningen 2020 (raadsvoorstel 1-9-2020)

Voorzitter: J. Boter (VVD)

Aanwezig: de dames A.M.M. Schoutens (GroenLinks), I. Jacobs-Setz (VVD) en de heren T.J. Bushoff (PvdA), T. Rustebiel (D66), B. de Greef (SP), P. Rebergen (ChristenUnie), T. van Zoelen (PvdD), H.P. Ubbens (CDA), D. Mellies (100% Groningen), L.E.J. van der Laan (Stadspartij), A.J.M. van Kesteren (PVV)

College: de heren K.F. Schuiling (VVD), R. van der Schaaf (PvdA)

Namens de griffie: W. Meijer

04:08:58

Voorzitter: Dames en heren, het is acht uur één dus we willen graag beginnen met de laatste commissie van vandaag die over het NPG gaat. Welkom allemaal voor deze meningsvormende sessie. Het vaststellen van het lokaal programmaplan Nationaal Programma Groningen 2020. Ook welkom thuis voor diegenen die digitaal meekijken.

Voordat ik verderga wil ik eerst vragen of ervan uit, want de burgemeester kom net binnen, het college nog opmerkingen zijn? De burgemeester heeft verder niets toe te voegen bij de collegemededelingen. Het programmaplan, zoals u allen weet, is ook al in april aan de orde geweest en toen in een conceptfase. Toen hebben allerlei partijen nog allemaal ideeën aangedragen. Het college is daarmee aan de slag gegaan en nu ligt het vast te stellen programma voor. Naar aanleiding van de wensen en bedenkingen die zijn meegenomen is nu de vraag aan u om uw mening hierover te vormen en daarover met elkaar in gesprek te gaan. En misschien dat uw politiek- Ik hoor mezelf graag praten, dus dit deed Wolbert even expres. Maar het is nu aan de raad om wat mening te geven en misschien het college nog een laatste punt mee te geven waarop het college kan reageren. Globaal wil ik u meegeven, we werken niet met spreektijden, heeft u ongeveer drie minuten. Dan kunt u daar een beetje rekening mee houden. Dan is nu de vraag: wie wil de aftrap doen? De heer Rebergen van de ChristenUnie.

04:48:33

De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik ontkom er niet aan om ook de kanttekening die we steeds plaatsen ook nu weer te herhalen. Op twee september heeft SodM geconcludeerd dat het afgelopen jaar de versterking nog onvoldoende op gang is gekomen en dat het op deze manier nog twintig jaar gaat duren om alles te versterken. SodM zegt dat het onacceptabel is om Groningers zolang te laten wachten in een potentieel onveilig huis. Dit is een kanttekening die we steeds bij het NPG hebben geplaatst van: "Ja, dat moet wel gaan, willen we met het NPG goed van start gaan". Vandaar dat ik die kanttekening ook nu plaats. Als we kijken naar bijvoorbeeld naar Ten Post dan zien we dat daar eindelijk wat voortgang inzit, dus daar zijn we blij mee.

04:49:15

Voorzitter: U heeft wel een vraag nog, want u gaat nu verder met een zin, van de heer De Greef van de SP.

04:49:23

De heer De Greef: Dank u wel. Wat verwacht de ChristenUnie van het college in actie naar, bijvoorbeeld, Den Haag om dat schadeherstel en die versterking meer op gang te brengen?

04:49:34

De heer Rebergen: Ik verwacht nu niet per se actie richting Den Haag. Als je kijkt naar wat het college doet in vastgelopen dossiers, zoals in Ten Post, maar eerder ook aan de Fazanthof in Ten Boer, denk ik dat het college daar op een goede manier op inspringt om te kijken of ze dingen kunnen vlottrekken. Dat is ook wat ik van het college verwacht. Dat we hier in het gebied, met elkaar, naast de inwoners staan. Als je kijkt naar het NPG en wat we in april al hebben besproken, is wat mij betreft heel goed overgenomen wat toen is opgemerkt. Ik heb daar verder geen aanvullingen op. Ik ben blij dat de aanvullingen zijn gedaan. Ik heb nog één vraag en dat gaat over het advies over het lokaal plan van aanpak. Daar is in aangegeven dat de onderdelen economie en werkgelegenheid ook voor Ten Boer zouden moeten gelden. Ik heb niet helemaal terug kunnen vinden of dat ook gewijzigd is. Dus dat is een vraag.

04:50:29

Voorzitter: Dank voor uw bijdrage. De heer Bushoff heeft als eerste z'n vinger opgestoken, dus hij mag nu het woord voor zijn woordvoering.

04:50:37

De heer Bushoff: Dank u wel, voorzitter. Ook ik ontkom er niet aan om even te memoreren dat Groningen en Groningers al lang in aardbeving-ellende zitten en de eerlijkheid gebiedt ook wel te zeggen dat er nog niet echt licht gloort aan het einde van deze donkere tunnel. Tegelijkertijd zijn er gelukkig wel lichtpuntjes, zoals bijvoorbeeld deze ruim € 60.000.000 uit het NPG en de besteding daarvan die echt ten goede kan komen aan onze inwoners. Dit geld is niet bedoeld voor de schadeafhandeling en versterking. Toch zouden onze inwoners het meest geholpen zijn met een veilig en stevig huis zonder allerlei scheuren en schades. Het is dan ook belangrijk dat de gemeente alle invloed die zij heeft aanwendt om dit proces vlot te trekken. De PvdA verwacht echter niet alleen maximale inzet vóór onze inwoners, maar ook dat de gemeente samen optrekt mét onze inwoners.

04:51:24

De heer Bushoff: Een concreet voorbeeld waarbij de PvdA meer verwacht van de gemeente Groningen qua maximale inzet vóór en samen optrekken mét bewoners betreft de bewoners van de Washuisterweg en de Huizingalaan die grote schades aan hun huis hebben. Zij weten niet waar ze aan toe zijn en krijgen geen duidelijkheid van alle betrokken beving schade-instanties. Is het college dan bereid zo snel mogelijk contact op te nemen met deze mensen en hun te helpen navigeren in het oerwoud van procedures en instanties? Dit laatste is een concreet voorbeeld van het belang van de gemeente die naast haar inwoners gaat staan en zo proactief uitvraag doet hoe het gaat met inwoners en of ze ergens praktische hulp bij kunnen gebruiken.

04:52:03

Voorzitter: Punt, want u heeft een vraag van de heer Van Kesteren.

04:52:05

De heer Van Kesteren: Dank u wel, voorzitter. De Partij van de Arbeid heeft heel veel begrip voor gedupeerden van de aardbevingen en de gaswinningsellende en daar pleiten ze voor dat daar meer moet gebeuren. Was het dan niet beter geweest als de PvdA het duidelijk had aangegeven in haar wensen en bedenkingen dat daar op ingezet moet worden? Dat dat geld toch ook deels wordt gebruikt, al is het desnoods maar als voorschot fonds, om die mensen te helpen? Want met begrip alleen kom je er niet. Terwijl het geld aan andere projecten wordt besteed. Ik vind dat dat normaal al had moeten gebeuren zonder de ellende van de gaswinning. Wat vindt de PvdA daarvan? Waarom hebben ze dat niet gedaan in hun wensen en bedenkingen? In hun kenbaar maken?

04:52:54

De heer Bushoff: Voorzitter, een aantal dingen. In de eerste plaats denk ik dat het belangrijk is dat het geld dat wij voor het NPG gereserveerd hebben daadwerkelijk gaat naar andere dingen dan schadeafhandeling en versterking. Ik vind dat er namelijk meer geld vanuit Den Haag moet komen om die versterking en schade vlot te trekken. Overigens zit vaak niet zozeer het probleem in geld, maar zit het er heel vaak in dat de capaciteit niet op orde is. Dat we hier niet genoeg mensen hebben om de schades op te nemen of snel genoeg af te

handelen. Kortom, vaak zit het er niet zozeer in dat er nu gelijk meer geld nodig is voor deze mensen, maar zit het er vaak in dat het procedureel allemaal erg lastig en erg stroperig loopt. Dat los je dus niet op door deze één miljard in één keer naar schadeafhandeling te sturen. Daar zijn mensen nog steeds niet bij geholpen.

04:53:38

Voorzitter: Daar is nog wel een vraag over meneer Bushoff. Eerst de heer Ubbens en daarna nog een keer de heer Van Kesteren.

04:53:43

De heer Ubbens: De heer Bushoff heeft deze vraag zelf al beantwoord.

04:53:45

Voorzitter: Dat is mooi van de heer Bushoff. Dan blijft de heer Van Kesteren over.

04:53:49

De heer Van Kesteren: Voorzitter, dan zou ik de Partij van de Arbeid toch willen vragen: Er is het miljard van Max. Dat is hier naar het noorden gekomen door een PvdA-commissaris. Dat is allemaal naar consultants gegaan, naar commissies, naar praatgroepjes en de gedupeerden stonden met lege handen. Nu komt er weer één komma vijftien miljard naar het noorden.

04:54:10

Voorzitter: Wat is uw vraag meneer Van Kesteren of is dat uw woordvoering?

04:54:14

De heer Van Kesteren: Weer staan gewone mensen met lege handen. Dat moet de PvdA toch aan het hart gaan? En dan zeggen dat het niet aan schadeafhandeling en versterking besteed mag worden en dat daar waarschijnlijk andere potjes voor zijn. Ik vind dat we er dan hier met elkaar een potje van maken.

04:54:28

Voorzitter: En wat was uw vraag of was dat uw woordvoering al?

04:54:31

De heer Van Kesteren: Of de Partij van de Arbeid dat ook niet vindt? Want ik denk daar over na.

04:54:36

Voorzitter: Vraagteken.

04:54:37

De heer Van Kesteren: En dan denk ik dat dat geld besteed moet worden aan gedupeerden.

04:54:42

De heer Bushoff: Voorzitter, ik denk dat we het er allemaal over eens zijn dat de mensen zo snel mogelijk geholpen moeten worden die schade hebben. Dat we ook willen dat er veel sneller en veel meer huizen versterkt worden. Maar, zoals ik net al aangaf, zit dat niet alleen in geld. Dat zit vooral ook in de procedures die heel stroperig lopen. Ik kan wel een beetje een voorschot nemen op wat ongetwijfeld ook in een verkiezingsprogramma van de Partij van de Arbeid zal komen. Ik vind dat het ministerie een minder prominente rol in deze hele versterkingsoperatie moet hebben en dat er veel meer regie bij de regio moet liggen. Niet

telkens voor elk wisselwonder de hele ambtelijke- en proceduremolen van Den Haag moeten doorlopen, maar veel sneller inwoners tegemoet kunnen komen als regionale bestuurders denken dat dat nodig is. Dat zou bijvoorbeeld een oplossing kunnen zijn om dit proces enigszins vlot te trekken. Ik verwacht dan ook van dit college dat ze zich daar maximaal voor inspant.

04:55:34

De heer Bushoff: Voorzitter, ik verwacht daarnaast dus ook dat ze naast de inwoners gaat staan. De PvdA heeft herhaaldelijk op dat punt gehamerd en is ook van mening dat, ondanks de verbeterde aandacht hiervoor in het NPG, dit nog beter geborgd kan en moet worden. Het voorbeeld dat ik net aangaf onderstreept dit. Voorzitter, dit lokale plan van aanpak – het is al even gezegd – is al uitvoerig besproken en op zich is de Partij van de Arbeid heel blij met € 60.000.000 voor fysieke en sociale wijk- en dorpsvernieuwing. Op het gebied van opknappen van buurten en wijken, nieuwe werkgelegenheid in duurzame energiesectoren creëren en jongeren betere kansen geven door middel van een verlengde schooldag, heeft dat echt de potentie om structurele vooruitgang te realiseren.

04:56:13

Voorzitter: Toch, voordat u verder gaat, is er nog wel een vraag van de heer Van Zoelen. Die mag u nog beantwoorden en dan hoop ik dat u tot een afronding van uw betoog komt.

04:56:21

De heer Van Zoelen: Dank. U roept het college op om zich in te spannen om dat stroperige proces vlot te trekken. Dat ben ik helemaal met u eens. Heeft u daar al concrete denkrichtingen in wat het college kan gaan doen?

04:56:33

De heer Bushoff: Volgens mij zit het er in - daar heb ik wel vertrouwen in dat dit college dat ook doet en dat niet alleen dit college dat doet, maar dat hoor ik ook veel meer bestuurders doen - dat het zou helpen als er iets minder bureaucratie van Den Haag bij komt kijken op het moment dat wij hier graag huizen willen gaan versterken en de handen uit de mouwen willen steken. Want nu zie je heel vaak dat ons niet zozeer het geld parten speelt, maar dat vaak de procedures, zoals ik net al aangaf en de bureaucratie van Den Haag ons parten speelt. En volgens mij kan dat beter en moet dat ook beter. Ik verwacht van het college dat ze dat ook telkens zullen inbrengen bij alle onderhandelingen met de minister. En af en toe een keer hard met de vuist op tafel slaan à la Max van den Berg om een miljard te eisen of om te eisen dat er bijvoorbeeld minder bureaucratie nodig is om een huis te versterken. Dat is wat ik verwacht van het college en dat zijn concrete ideeën. Ik moet mijn betoog afronden, dus ik heb nog een paar vragen aan het college.

04:57:23

De heer Bushoff: Allereerst was ik begonnen met de vraag te stellen wanneer wij een concreet plan kunnen verwachten omtrent de verlengde schooldag? Een belangrijk punt wat de PvdA betreft. Tot slot heb ik ook nog een aantal concrete vragen over de dorpsvernieuwing in Woltersum. Namelijk, wat is de stand van zaken rondom de sloop van de huidige school, de OBS De Huifkar, en rond de bouw van een nieuwe school in Woltersum? Indien er geen nieuwbouw van de school plaatsvindt kan het college dan toezeggen dat de huidige school blijft voortbestaan? Tot slot, zijn er inmiddels concrete

afspraken gemaakt met woningbouwcorporatie Wierden en Borgen over de start van de nieuwbouw van sociale huur- en of goedkope koopwoningen? Zo nee, waarom niet en wanneer verwacht het college wel zo ver te zijn? Dank u wel.

04:58:03

Voorzitter: Dank meneer Bushoff. U kunt, mevrouw Schoutens. U moet op de microfoon zelf induwen.

04:58:14

Mevrouw Schoutens: Bedankt voorzitter. Mijn fractie is blij dat het advies van de Beoordelingscommissie bijna volledig is opgevolgd en het programma daarop is aangepast. Integraliteit is nu beter verankerd in het programma. Het is ook goed om te lezen dat de monitoring en de doelen en ambities zijn verhelderd. Verder is mijn fractie blij dat onze wensen en bedenkingen en ook die van andere fracties nu zijn meegenomen in het programmaplan. Vorige keer dat we het lokaal programmaplan bespraken wees ik op het ontbreken van aandacht op kunst en cultuur in de uitwerking van de hoofdlijnen en pijlers. Voor ons draagt het niet alleen bij aan het betrekken van inwoners en aantrekkelijker maken van de leefomgeving, zoals nu in het programmaplan staat, maar kan het ook als middel dienen voor emotionele verwerking en gezamenlijke trots. Het staat nu mooi op papier en we hopen dat de uitvoering ook goed zal verlopen. We maken ons daarin wel een beetje zorgen over de traagheid en de problemen rondom de versterking. Daarin deel ik de visie van de ChristenUnie en de Partij van de Arbeid. Kan het college daar een visie opgeven? Bedankt.

04:59:22

Voorzitter: Dank u wel. Wie wil nu het woord? De heer De Greef.

04:59:26

De heer De Greef: Dank u wel. Een Nationaal Programma Groningen is wat de SP betreft onvoldoende compensatie voor de schade die in Groningen is aangericht en staat ook niet in verhouding van wat de staat en de NAM hebben verdiend aan het gas. Bij de besteding van dit geld wil de SP dat de nadruk erop gelegd wordt dat we met deze gelden zelf kunnen bouwen aan een toekomst, waarbij Groningers het heft in handen krijgen. Helaas ziet de SP wat dat betreft nog weinig concrete plannen op dit vlak. Hoewel onze kritische kanttekeningen over vakmanschap en beroepsonderwijs met bijpassende banen zijn overgenomen mist de uitwerking hiervan en blijft er weinig geld voor over.

05:00:04

De heer De Greef: Als de banen zijn overgenomen, mist de uitwerking hiervan en blijft er weinig geld voor over. De sociale projecten in onder andere Beijem en Leweborg zijn concreet. Maar de vraag is: is dat geld van het Nationaal Programma daar wel voor bedoeld? Zijn dit niet projecten die de gemeente graag wilde doen, maar waar ze geen geld voor had en waarvoor nu maar met NPG-geld wordt betaald? Verder wordt er tien miljoen geïnvesteerd in de openbare ruimte en de transitie van energie in die wijken. Hoe gaat dit samen met de bewoners in deze wijken tot stand komen?

05:00:36

Voorzitter: En dan heeft u nu een vraag van de heer Mellies.

05:00:38

De heer Mellies: Dank u wel, voorzitter. Hoe denkt de heer De Greef - want hij heeft het natuurlijk nu over de sociale aspecten van de plannen - hoe ziet hij dan het zonnepark in Dorkwerd als een goede invulling van het NPG?

05:00:51

De heer De Greef: Daar heb ik zo meteen ook kritische vragen over. Maar ik wou even het stuk Beijem-Lewenborg afmaken. Want hoe gaat de energietransitie samen met bewoners in Beijem en Lewenborg tot stand komen? Waar krijgen bewoners iets over te zeggen en over hoeveel geld gaat het? Wordt er bijvoorbeeld een energiecoöperatie opgezet in die wijken? Dat geldt ook voor de gelden die in Ten Boer en omgeving worden besteed. Zeven en een half miljoen voor het verbeteren van de leefomgeving en de zogenaamde recreatieve infrastructuur: hoe gaan de dorpsbewoners daarover beschikken? En als zij meer ondersteuning bij schadeherstel en versterking nodig hebben, mag dat dan ook, als zij daar het geld voor willen gebruiken? En dan, waar de heer Mellies ook over begon, de Zonnethermie in Dorkwerd. Wat ons betreft geldt daar ook de vraag: waarom moet het van het NPG-geld en daarbij ook: wie wil dit, omwonenden, belanghebbenden? Want met die omwonenden is nog niet gesproken, konden we in de stukken lezen. En wie zijn die belanghebbenden dan? Daarbij spiegelde het college brede cofinanciering voor, maar als ik de stukken goed lees, komt er als enige 5,6 miljoen uit Warmtestad. Hoe breed is dit volgens het college? En over cofinanciering in het algemeen: er wordt zo'n twintig, 25 procent cofinanciering voorgesteld bij allerlei plannen. College, moet het geld vooral van de gemeente komen, want daar kunnen we niks over vinden. Hebben wij die financiële ruimte? Kortom, het college heeft plannen met NPG-geld, maar over de beslissingsmacht van de bewoners is weinig concreet gemaakt. Daarbij worden ook geen plannen gepresenteerd met toekomstige bedrijvigheid in lokale productie, bijbehorende opleidingen en banen. En daarbij moet er volgens de SP veel meer van dit geld ingezet worden op stevige ondersteuning, emotioneel, fysiek, organisatorisch, bij schadeherstel en versterking. Wij denken dat bewoners daar ook behoefte aan hebben. Als laatste wou ik zeggen dat wij van mening zijn dat schadeherstel en versterking veel te traag verlopen en dat het college hier zich onvoldoende publiek over uit, te weinig samenwerking zoekt met gemeenten en provincie om de publieke druk op te voeren en daarmee Groningers onvoldoende vertegenwoordigt. Dank u wel.

05:03:16

Voorzitter: Dank. Wie kan ik het woord geven? De heer Van Kesteren van de PVV.

05:03:23

De heer Van Kesteren: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, het Nationaal Programma Groningen ligt bijna vast. Het zwaartepunt ligt op de aardbevingsgebieden: Ten Boer, Beijem, Lewenborg, enzovoort. Leidend zijn duurzaamheid, leefbaarheid, klimaat, energietransitie. Het is een stuk, een plan, een programma gemaakt door bestuurders, politici, maatschappelijke organisaties, ja, die zijn enthousiast. Maar voorzitter, de gedupeerden van de aardgaswinning zijn dat allerminst, want ze zien inmiddels het tweede miljard dat naar het noorden komt, aan hun neus voorbijgaan. En wat mij hier zo opvalt in dit gremium is dat partijen, volksvertegenwoordigers, alle begrip hebben voor de inwoners, dat ze in een ellendige situatie zitten, dat ze met lege handen blijven staan. Er wordt ingezet

op het verkorten en versnellen van procedure en er is een lobby op gang gekomen naar Den Haag voor geld voor de gedupeerden. Alleen hebben we een kans voorbij laten gaan doordat het tweede miljard weer aan het verdampen is, en ik vind het onterecht dat over de rug van gedupeerden van de aardgaswinning weer heel veel geld wordt uitgegeven aan allerlei projecten, leefbaarheid, enzovoort, wat normaal ook uitgegeven had moeten worden. Dan moet je daar niet de gedupeerden van de aardgaswinning voor gebruiken, je moet dat geld gebruiken voor gedupeerden van de aardgaswinning, waar iedereen hiervoor pleit. Vindt het college dat ook niet, dat dat zo zou moeten?

05:05:19

Voorzitter: Nu wil de heer Rebergen nog naar een paar minuten terug.

05:05:24

De heer Rebergen: Even terugspoelen... Ja, een vraag aan de heer Van Kesteren. De heer Van Kesteren zegt: dit miljard moet ook naar de gedupeerden van de aardgaswinning. Is volgens de heer Van Kesteren het geld dan het probleem in de huidige versterking en schadeafhandeling? Want volgens mij zijn dat - wat ook de heer Bushoff aangaf - vooral de procedures en niet zozeer het geld, want geld is er volgens mij wel.

05:05:49

De heer Van Kesteren: Nou, dat is nog maar de vraag, want er zijn juristen en consultants bezig die de boel vertragen en dat heeft natuurlijk alles met geld te maken. Je kunt wel zeggen: we moeten de procedures verkorten, maar uiteindelijk, als een procedure voltooid is, moet er toch met geld over de brug gekomen worden. Hoe je het wendt of keert, dit is een kwestie van geld, van heel veel geld.

05:06:10

Voorzitter: Voordat u uw betoog verder vervolgt, heeft de heer Mellies ook nog een vraag aan u.

05:06:16

De heer Mellies: Dank u wel, voorzitter, dit is weer een woordvoering die heel erg over de versterkingsopgave lijkt te gaan, terwijl we het hier volgens mij over het Nationaal Programma Groningen hebben. Is de heer van Kesteren zich wel bewust van het feit dat het Nationaal Programma Groningen gaat om het verbeteren van leefomgeving en over wat extraatjes of smartengeld voor de getroffen en niet zozeer over de versterkingsopgave?

05:06:35

De heer Van Kesteren: Nou, ik heb al vaker aangegeven dat je de gedupeerden van de gaswinning niet moet gebruiken, over hun rug heen, voor het van de grond tillen van allerlei projecten waar gedupeerden van de aardgaswinning helemaal niks aan hebben. Ik heb het z gezegd, iedere keer: als je allerlei projecten wilt die recht doen aan de leefbaarheid en aan de Groningse bevolking, die veel te lijden heeft gehad onder de aardgaswinning, dan moet je beginnen met het fundament en het fundament is veilige huizen, onbeschadigde huizen, compensatie voor waardevermindering en van daaruit kun je opbouwen, maar niet andersom.

05:07:11

Voorzitter: En dat roept ook nog een vraag op, dit betoog, van mevrouw Schoutens.

05:07:17

Mevrouw Schoutens: Ja bedankt. Voorzitter, de heer van Kesteren zegt dat het gaat over de ruggen van onze inwoners in het gebied. In het plan staat duidelijk omschreven dat het in samenspraak gaat met de inwoners, die initiatieven kunnen indienen en dat het ook de ruggengraat van het programma is, dat inwoners werkelijk iets kunnen bijdragen aan het programma. Hoe kijkt u daar dan tegen aan?

05:07:52

De heer Van Kesteren: Voorzitter, als je gedupeerden van de aardgaswinning vraagt wat voor hen de hoogste prioriteit heeft, is het dat ze weer in een veilig huis kunnen wonen, een waardevast huis en dat ze de schade fatsoenlijk afgehandeld krijgen. Dat heeft voor hen de hoogste prioriteit. Dus als je echt de gedupeerden van de aardgaswinning vraagt wat zij willen, dan is het dat en dan zeggen ze niet: maak het dorpshuis energieneutraal of dat soort dingen. Daar houden ze zich helemaal niet bezig. Ook niet om van het gas af te gaan, dat is voor hen van generlei waarde. Zij zijn alleen maar bezig met het grootste bezit wat gezinnen hebben en dat is hun huis, hun onderkomen.

05:08:36

Voorzitter: Heeft u nog een verder betoog, want er zijn nog wat vragen. Dan wil ik als eerste mevrouw Schoutens het woord geven, want zij heeft nog een vervolgvraag, waarschijnlijk, dan de heer Bushoff en dan mevrouw Jacobs.

05:08:45

Mevrouw Schoutens: Bedankt, voorzitter. Bij bewonersbijeenkomsten heb ik in ieder geval meegekregen dat heel veel bewoners juist wel behoefte hebben aan positiviteit in hun regio, dat ze ook mee kunnen denken: hoe nu verder en niet alleen willen blijven zitten in de ellende die er heerst. Ik vraag me af of de heer Van Kesteren misschien bij een ander type bewonersbijeenkomst is geweest dan ik.

05:09:13

De heer Van Kesteren: Ik ben bij heel veel bewonersbijeenkomsten geweest. Ik heb ook heel veel bewoners gesproken en er wordt daar ook geld beschikbaar gesteld voor bijvoorbeeld geestelijke verzorging. De minister en de gedeputeerden in Groningen gaan een heel circus optuigen van geestelijke verzorgers. Nou, ik kan u vertellen, dat is mosterd na de maaltijd en dat heeft helemaal geen zin, het is water naar de zee dragen. Je moet de huizen versterken, je moet de schade afhandelen en je moet de mensen compenseren voor de waardevermindering van hun huizen. Daar houden zij zich mee bezig en ik weet niet wie u spreekt, maar vast geen mensen die schade aan hun huis hebben. Mensen die schade aan hun huis hebben, die worden heel positief als dat opgelost wordt.

05:09:58

Voorzitter: De heer Bushoff.

05:10:02

De heer Bushoff: Allereerst denk ik dat iedereen in deze zaal deze mensen wel spreekt. Daar ben ik van overtuigd. Sterker nog, ik ben bij bijeenkomsten geweest waar ook mijn collega Schoutens zat, die mensen heeft gesproken, bijeenkomsten waar iedereen hier ongeveer aanwezig was, dus dat in de eerste plaats. In de tweede plaats denk ik dat het heel goed allebei mogelijk is, dat mensen als eerste een sterk huis willen hebben zonder schade, maar

dat ze ook heel veel behoefte hebben, dat hoor ik tenminste terug, aan toekomstperspectief, aan een dorps huis, aan een leefbaar dorp waar ze willen wonen. En stel dat u helemaal gelijk heeft, stel dat wij allemaal ongelijk hebben, dat die mensen dat allemaal niet meer willen...

05:10:36

Voorzitter: Meneer Bushoff, u doet nu hetzelfde als meneer Van Kesteren, namelijk een heel betoog houden, maar wat is de vraag?

05:10:39

De heer Bushoff: Daar kom ik nu. Stel dat de heer Van Kesteren helemaal gelijk zou hebben, stel dat die miljard helemaal besteed kan worden aan de schadeafhandeling en versterking, dan ben ik wel benieuwd hoe de heer Van Kesteren het voor zich ziet dat dat geregeld wordt. Want als we alleen die miljard hier in het midden zouden zetten, is er vervolgens nog geen huis versterkt en geen schade afgehandeld. Dan is er nog veel meer nodig dan alleen die miljard hier midden op tafel of een zak met geld in de huiskamer van iemand zetten. Daar is niemand mee geholpen.

05:11:06

Voorzitter: Waar was uw vraagteken dan? ... Heeft u een aanvullende vraag daarop? Dan mag mevrouw Jacobs vragen stellen en kunt u op beide reageren.

05:11:22

Mevrouw Jacobs: Misschien dat dat handig is. Ik denk dat meneer van Kesteren ten dele wel gelijk heeft, dat heel veel mensen zitten te wachten op het versterken van hun huis, en ik denk dat niemand dat ook ontkent. Maar laat daar nou juist het NPG niet voor zijn. Als we ons volledig moeten focussen op alleen maar versterken van de huizen, moeten we dan stoppen met het NPG, is dat dan uw pleidooi? Dat zou ik heel graag willen weten, want we kunnen het hebben over versterken. Ik denk dat meneer Bushoff daar een beetje gelijk in heeft - ik wil hem niet te veel gelijk geven natuurlijk - maar dat hij er een beetje gelijk in heeft dat daar ook wel procedures zitten. Maar we hebben het nu over het NPG en dat gaat over het brengen van duurzame welvaart in de getroffen regio voor de komende tien, vijftien jaar. Als u zegt, dat gaan we niet doen, we gaan alleen maar versterken, zullen we dan morgen naar Den Haag gaan met het 1,1 miljard? Dan gaan we dat samen uitleggen in de getroffen gebieden: we geven het geld terug.

05:12:10

De heer Van Kesteren: Voorzitter, we hebben allemaal een beetje gelijk, maar dat zeg ik dus niet, dat de ontwikkeling van het noorden maar achter moet blijven, dat het alleen daarom gaat. Als de Partij van de Arbeid zegt: het gaat niet om geld, het gaat om procedures, snellere procedures, dan ben ik het helemaal met hem eens, maar dat is wel een kwestie van geld. Mijn probleem is dat wat er nu gebeurt met het geld van het Nationaal Programma Groningen, dat zou er sowieso al moeten komen, vind ik, en dat je dat over de rug van gedupeerden van de aardgaswinning doet, gaat mij te ver. Als er dan miljarden naar Groningen komen, vind ik dat de hoogste prioriteit moet hebben: versterking, schadeafhandeling en compensatie voor waardevermindering, dat is het fundament waar het om gaat. En al dat andere, dat komt en dat moet ook en als compromis voor de VVD zeg ik dan: dat moet gelijk opgaan. Als je met het Nationaal Programma Groningen aan de gang

gaat en je verwaarloost de schadeafhandeling en de compensatie voor waardevermindering en de versterking...

05:13:15

Voorzitter: Meneer Van Kesteren...

05:13:17

De heer Van Kesteren: Ik wil mijn zin afmaken. Als je dat niet gelijk op laat gaan, dan mis je elk draagvlak in de samenleving, en dat is er nu aan de hand.

05:13:34

Voorzitter: Dat is een verhelderende discussie tussen verschillende partijen, maar welke partij wil nu een woordvoering houden? De heer Rustebiel.

05:13:42

De heer Rustebiel: Ja, dank u wel, voorzitter, dankzij de gelden van het NPG kunnen we een aantal projecten vlot trekken die we anders waarschijnlijk niet hadden kunnen financieren. En er zit natuurlijk wel een spanning op, dat voelen alle partijen hier wel, dat je dit soort projecten kunt gaan uitvoeren op het moment dat het meest belangrijke bezit van mensen, hun huis, nog niet versterkt is. En toch is dat wat we moeten doen, want daar is precies waar het geld voor bedoeld is, namelijk om de welvaart in onze gemeente duurzaam te versterken. En dat is volgens mij uiteindelijk iets waar de hele gemeenschap een belang bij heeft. En volgens mij zet het college en iedereen die erbij betrokken is zich er enorm voor in en ik denk dat woorden als over de rug van inwoners daar absoluut niet passend bij zijn. Dan even over de inhoud van het voorstel dat hier ligt. Wij zijn erg enthousiast over de thema's die gekozen zijn, de kansrijke start, de verlengde schooldag, energietransitie, wijk- en dorpsvernieuwing, dat zijn allemaal vraagstukken die wel degelijk heel veel Groningers raken. Maar we hebben nog twee punten en vragen voor het college. Ten eerste hadden we een brief verwacht over de klimaatop. D66 zou graag zien dat de projecten van onze klimaatagenda gekoppeld worden aan de klimaatop door te overwegen om een deel van het budget daarvoor te alloceren naar die projecten, want we hebben die klimaatagenda niet voor niks vastgesteld. Hoe kijkt het college hiernaar? Ten tweede zijn we erg benieuwd of het college ook wat kan vertellen over de planning van de provinciale doelen, projecten en gelden en de aansluiting daarvan bij onze ambities, want die raken elkaar natuurlijk.

05:15:09

Voorzitter: Dank u wel. Wie kan ik nu het woord geven? De heer Van der Laan.

05:15:16

De heer Van der Laan: Ja, dank u, voorzitter. Als we daarnaar kijken, zo'n nationaal programma, dan kijk ik daar met een wat dubbel gevoel naar. Het is natuurlijk mooi dat je zestig miljoen euro extra krijgt te besteden in een relatief groot gebied van onze gemeente, maar het voelt gewoon dubbel en dat zie je ook in deze discussie terugkomen, hier in dit huis. En wat dat betreft zijn wij redelijk neutraal, we denken: er moet wat gebeuren. We zien niet echt dingen waarvan we zeggen: was dat nou anders ook gebeurd of wordt dat hiermee naar voren gehaald, maar was het toch wel gebeurd. Als je stukken leest, plannen leest, wil je altijd het gevoel hebben: wat is nou echt speciaal en wat is nou echt nieuw? Nou, je leest iets over buddy's, je leest iets over wijkvernieuwing, je leest iets over dorpsvernieuwing, allemaal zaken die vroeg of laat toch wel zouden zijn gebeurd, even los van uit welk potje die

kosten betaald zouden worden. Misschien kan het college daar wat over zeggen. Het kan niet vaak genoeg gezegd worden: blijf dit onderwerp - en met name de versterking - herhalen, elke dag weer, want dat is gewoon heel erg nodig. Er werd al iets gezegd over Dorkwerd. Daar komt een zonneweide op een voormalig baggerdepot, heb ik begrepen. De bewoners die we daar gesproken hebben, voelen zich niet altijd gehoord. En dan beklijft toch weer het gevoel dat er een politieke agenda wordt uitgevoerd voor wat betreft duurzaamheid. Dat kan natuurlijk, maar dat zou eigenlijk niet moeten, want het moet uit de samenleving komen, vindt onze partij. Wij gaan hier niet in die zin politiek bedrijven. Tot zover, voorzitter.

05:17:29

Voorzitter: Dank u wel. Wie kan ik nu het woord geven? De heer Mellies.

05:17:34

De heer Mellies: Ik zal proberen om het kort houden, want we hebben het natuurlijk over het vaststellen van wat eerder een concept geweest is, en er is wezenlijk niet heel veel veranderd. Op zich is dat ook heel jammer. We hebben van het begin af aan bij het NPG al aangegeven dat we hartstikke blij zijn met de extra impuls die we in de omgeving kunnen verwachten in de breedste zin van het woord. Ook deze ontwikkeling van het lokale onderdeel zien wij voor een heel groot deel als iets positiefs. We zijn blij om te zien hoe het steeds concreter begint te worden. Alleen van begin af aan hadden wij al wat problemen voorzien bij het erbij halen van duurzaamheid, omdat we toch bang zijn dat dit geld gebruikt gaat worden om overheidsambities uit te gaan voeren in plaats van iets wat de inwoners zelf graag willen of iets waar een inwoner zelf iets van merkt. We zijn ook heel erg blij dat in het adviesrapport staat: "De commissie heeft behoefte aan meer inzicht in wat regulier beleid is en wat zonder Nationaal Programma Groningen niet mogelijk zou zijn. De additionaliteit van het programma blijft nu op sommige punten nog wat vaag." Dat herkennen wij, want inderdaad: in hoeverre was dit doorgegaan als er andere potjes beschikbaar waren geweest? En dat is dus voor ons een overweging. Het moet namelijk niet de bedoeling zijn dat wij gaan bezuinigen op andere zaken in de gemeente, op dingen die de gemeente sowieso als verantwoordelijkheid heeft, of dingen die wij als land of gemeenschap als verantwoordelijkheid hebben en dat wij vervolgens dit potje misbruiken om daar vaart achter te zetten, terwijl de inwoners er zelf niks van merken.

05:19:01

Voorzitter: U heeft nog een vraag van de heer Rustebiel.

05:19:03

De heer Rustebiel: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik had het ook aan een aantal andere partijen kunnen vragen. Het Zonnethermiepark, dat gaat namelijk over de toekomst van de energievoorziening, van in potentie duizenden Groningers, dat raakt toch aan de essentie van wonen en leven in deze gemeente?

05:19:18

De heer Mellies: Ik vind het grappig dat juist de heer Rustebiel dat aandraagt, na alle perikelen rondom de prijzen van WarmteStad, want we doen onze inwoners daar volgens mij helemaal geen plezier mee. Uiteindelijk is het wel een einddoel, de verduurzaming, het is belangrijk en dat onderstrepen wij van 100% Groningen ook. Alleen de vraag is welk potje

daarvoor aangesproken dient te worden. En wij denken niet dat - zoals we dat nog steeds noemen - het smartengeld voor de getroffen en in het aardbevingsgebied, het juiste potje is. Dat is juist datgene wat we heel sterk aan willen stippen. Dus wij kunnen ons voor een heel groot deel vinden in het programma zoals dat voorligt, ook in de peilers kunnen we ons best wel vinden. Als het gaat over het creëren van werkgelegenheid en kennis op het gebied van duurzaamheid denken we dat het een heel goede potentie heeft. Maar wanneer wij lukraak financiering zien voor een Zonnethermiepark in Dorkwerd, dan zien we dat de kaders van ons programma blijkbaar te veel dingen aan de verbeelding open laten. We hebben al navraag gedaan bij de ambtenaren om te kijken: hebben we het nou echt over het programma, hebben we het nou echt over de projecten die daaraan gekoppeld zitten? Dus nu is het niet het moment om discussie te voeren of Dorkwerd doorgaat of niet. Wat wij begrepen hebben, gaan we eerst het programma vaststellen en dan kunnen we het later nog hebben over Dorkwerd, maar ik hoop ook dat wanneer het zover is en we gaan het hebben over welke projecten meegenomen moeten worden, dan hoop ik op steun van andere partijen voor ons standpunt dat een Zonnethermiepark in Dorkwerd niet de juiste besteding is van NPG-gelden. Dank u wel.

05:20:46

Voorzitter: Dank voor uw oproep en wie kan ik nu het woord geven? Mevrouw Jacobs.

05:20:51

Mevrouw Jacobs: Dank u wel, voorzitter, ik zal proberen om wel in de hokjes te gaan denken en niet de versterking en de schadeafhandeling te vermengen met het NPG, wat helaas een aantal mensen wel doen, terwijl ik het wel met die mensen eens ben dat het de duurzame welvaart in de getroffen regio voor een groot deel bepaalt. Maar goed, uiteindelijk gaan we het NPG beoordelen op de plannen die we hebben om inderdaad een stukje welvaart terug te brengen, wat is afgenomen door de aardbeving. De lijn van de VVD is altijd geweest dat we moeten voorkomen dat we ontzettend lang praten en dat we vooral moeten gaan doen, dus dat we de plannen gaan uitvoeren en dat we voorkomen dat we ellenlange sessies houden en erg veel ambtelijke kwaliteiten inzetten, zodat we aan het eind van het jaar constateren dat er meer geld naar de ondersteuning is gegaan dan naar daadwerkelijk uitvoeren van plannen die duurzame welvaart in de getroffen regio brengen. In een vorige sessie hebben we gezegd dat we inderdaad – en dan kan ik een klein beetje meevoelen met meneer Mellies - de inwoners van Dorkwerd zouden kunnen vragen of zij denken dat er duurzame welvaart komt als er een Zonnethermiepark komt. Dezelfde vraag hebben wij ooit gesteld over geld wat naar Let's Gro gaat en de Klimaatbiënnale en de waterstofbussen. Maar goed, we zien ook een aantal heel goede punten in het plan staan. We zijn ook positief over de initiatieven zoals in Woltersum. Wij erkennen ook dat het programmaplan op punten wat verbeterd is. We maken ons net als de beoordelingscommissie toch zorgen over het gebrek aan integraliteit op sommige punten ten aanzien van de onderwerpen economie en werken en leren. En ik wil nogmaals de oproep herhalen en ik hoop ook dat wij met elkaar als raad daar ook scherp op zijn: laten we echt zorgen dat de NPG-gelden daar terecht komen bij die dingen die we zonder NPG niet gedaan hadden en niet voor het uitvoeren van een beetje beleid, waar we onvoldoende geld voor hadden vrijgemaakt, Het is immers niet bedoeld om regulier beleid uit te betalen. Dat stelt de heer De Greef ook, inderdaad, en de beoordelingscommissie merkt het ook op. Volgens mij gaan we hier nog

een aantal jaren over praten, dus wat mij betreft is dit een eerste proeve van bekwaamheid van dit college en er staan een hoop goede punten in. We hebben de vorige keer ook gesproken over de concreetheid van de aanpak en daar kunnen we volgens mij nog wel iets concreter zijn, dat we echt zeggen: wanneer is het nou geslaagd? Wanneer hebben we datgene bereikt? In andere organisaties hebben we het weleens over Kritische Prestatie Indicatoren, zogenaamde KPI 's, die ontbreken wat mijn fractie betreft toch in zeer grote mate en dan zouden we uiteindelijk niet kunnen zeggen of datgene wat we beoogd hadden ook is bereikt. Tot zover, voorzitter.

05:23:38

Voorzitter: Dank u wel, dan kijk ik even rond. De heer Ubbens heeft nog een vraag, zie ik.

05:23:43

De heer Ubbens: Ik heb nog een vraag over die indicatoren. Welke indicatoren zou u dan willen zien? Want ik heb wel een boel toegevoegde indicatoren gezien. Welke indicatoren mist u dan?

05:23:53

Mevrouw Jacobs: Als je het hebt bijvoorbeeld over de kansrijke start, staat erbij - even kijken - dat we bijvoorbeeld meer willen doorverwijzen, allemaal dat soort dingen: wat is de reguliere inzet? Wie willen we daarvoor bereiken? Maar wat is het doel dat je daarmee uiteindelijk wil bereiken, dat kan wat mij betreft concreter. Maar daarom zei ik: daar kunnen we de komende jaren vast in leren. En als dit dan de eerste proeve van bekwaamheid is, kunnen we in de toekomst daar misschien wat scherper in zijn, zodat we met elkaar kunnen beoordelen, wanneer we mensen hebben bereikt, of we ook een doel hebben bereikt, in plaats van dat we mensen hebben gevraagd of doorverwezen. De kansrijke start is er niet alleen om mensen erbij te betrekken, maar ook om uiteindelijk een doel te bereiken.

05:24:44

Voorzitter: Dank voor de beantwoording. Dan zijn er nog twee partijen, voor de kijkers links maar voor mij rechts. Ik ga naar de heer Ubbens van het CDA voor de woordvoering hierover.

05:24:51

De heer Ubbens: Ik kan het heel kort houden. We hebben het hier natuurlijk eerder over gehad. Toen hebben we een ook aantal kritiekpunten gegeven. Dat ging onder andere over de verbinding met andere documenten die in dit dossier eerder gemaakt zijn en met het programma van het hele gebied. Daar zijn al dingen in verbeterd. Ook een aantal doelstellingen is scherper. Het kan best zijn dat er nog meer doelstellingen scherper moeten worden gezet. Ook over Dorkwerd zijn we kritisch geweest, en dat ging toen over de vraag of je dat hier moet gaan financieren. Ik denk dat het college nog wel een stap erbij kan doen om aan te tonen dat dit project dan ook echt die duurzame, economische impuls kan zijn. Want ik denk dat dit project misschien meer voor het gebied kan betekenen dan alleen het vlot trekken van WarmteStad. Dit zou misschien best een voorbeeld kunnen zijn van toepassing van zonthermie voor elders, en dan moet je daar wat van gaan maken. En dan kan het misschien best een project zijn. Maar als het alleen maar gebeurt omdat WarmteStad anders het geld niet rond kan krijgen, dan krijg ik je die discussie dat dit eigenlijk een project is wat met geld vlot getrokken kan worden. En Dorkwerd, het

Zonnethermiepark, ligt helemaal aan de rand van het gebied, niet in de kern van het bevangingsgebied. Daar wil ik het graag bij laten.

05:26:18

Voorzitter: Dank u wel. En dan als laatste de heer Van Zoelen.

05:26:20

De heer Van Zoelen: Ik zal het ook kort houden, want we hebben dit besproken en we hebben ingebracht, in april, dat voor ons belangrijk is dat de ecologie centraal staat. Een kritiekpunt is dat voor de natuur, als die wordt genoemd, vaak mensgerichte oplossingen of plannen worden voorgesteld. We zijn blij met de aandacht die is opgenomen voor de maakindustrie en we zijn ook zeer blij met de investeringen in de wijken Beijem en Lewenburg, ik denk dat dat een goede impuls is. Ik wil me aansluiten bij de opmerkingen van de heer Bushoff en van de ChristenUnie over de vertraging. Dat zijn goede opmerkingen. Ik denk dat als de heer Van Kesteren zijn betoog aan de NAM en de Shell had gericht, dat ik voor een groot deel bij zijn betoog had kunnen aansluiten. En ik wil eigenlijk die vraag die ik aan de heer Bushoff heb gesteld, hoe gaat het college zich inspannen, ook aan de wethouder stellen. Welke concrete ideeën heeft u daar nu bij? Wat kunt u doen, met die vuist, in Den Haag om die stroperige bureaucratie los te trekken?

05:27:27

Voorzitter: Voordat u verder gaat, u heeft een vraag opgeroepen bij de heer Van Kesteren.

05:27:30

De heer Van Kesteren: Ja, ik wil de heer Van Zoelen, voorzitter, geruststellen. Ik heb gesprekken gevoerd met de NAM waarin ik ook de vertraging in de schadeafhandeling ter sprake heb gebracht, en toen werd mij daar verteld dat met name de linkse politiek heel erg inzet op verduurzaming, op van het gas af en allerlei klimaatmaatregelen die eigenlijk niets te maken hebben met de afhandeling van de schade voor gedupeerden, dat dat meespeelde. Dus de politiek moet ook zelf in de spiegel kijken, omdat zij er mede de oorzaak van is - dat is ook al eerder opgemerkt door een aantal partijen - dat een bepaalde politieke agenda, de klimaatagenda, wordt uitgevoerd over de rug, zeg ik weer, van gedupeerden van de aardgaswinning.

05:28:23

Voorzitter: Dat punt heeft u helder gemaakt, maar dat was geen vraag voor de heer Van Zoelen, dit is voortzetting van het betoog.

05:28:28

De heer Van Zoelen: Nee, dit is inderdaad geen vraag, want ik snap de vraag ook niet eens, want je veroorzaakt schade...

05:28:33

Voorzitter: Het was ook geen vraag, stel ik als voorzitter vast, dus u kunt gewoon verdergaan.

05:28:36

De heer Van Zoelen: Ja, nou ja, ik wil er wel op reageren dat als je schade veroorzaakt bij personen, dan vergoed je dat. Daar gaat het om. Dus geld voor de versterkingsopgave, al het geld, moet vergoed worden door de veroorzakers en – ik denk dat ik daar dan met de heer

Van Kesteren over van mening verschil – schade die veroorzaakt is door een multinational en de hele problematiek daarachter, die nu door het college en rijk moet worden opgelost, daarvan moet de rekening komen te liggen bij de veroorzakers. Mooi, dan zijn we het daarover eens en dan ben ik ook eigenlijk bij het eind van mijn betoog komen.

05:29:10

Voorzitter: Het is mooi dat uiteindelijk twee partijen het toch nog helemaal eens met elkaar worden. In ieder geval zijn de meningen over het programma gedeeld, meningen die iets verdergingen dan het programma, omdat het ook raakt aan een problematiek die door velen als zwaar wordt ervaren. En ik heb ook van heel wat partijen vragen gehoord aan het college, dus ik kijk even links voor de kijkers, rechts van mij, aan wie van het college ik het eerste het woord kan geven. De burgemeester.

05:29:44

Burgemeester Schuiling: Dank voorzitter, dank ook aan de commissie. Ik denk dat niemand hier in deze zaal, zeker niet achter deze tafel, iets afdoet aan de kritiek die ook weer in deze commissie is geuit op de snelheid en de bureaucratie waar we af en toe mee worden geconfronteerd. Dat wij er mee worden geconfronteerd, is niet zo erg. Dat is ons vak, daar hebben we voor gekozen, maar er zijn heel veel mensen in de gemeente Groningen, in het aardbevingsgebied, die hier totaal niet voor gekozen hebben. En met u deelt het college de opvatting dat het allemaal wel wat sneller kan en sneller moet en dat is ook precies de insteek van ons college, om al datgene wat wij daaraan kunnen doen, om dat ook te doen. Nu hebben we het niet allemaal zelf in de hand, een deel loopt natuurlijk via het NCG, en die wordt door ons regelmatig bevestigd, ook op concrete casuïstiek die ons bereikt. En dan gaan we zelf, de wethouder en ik, naar bijeenkomsten toe om met mensen te praten en te horen wat er gebeurt, zoals ook afgelopen week weer. En we bevorderen ook dat het NCG, als die een brief geeft aan de mensen, dat niet per post doet, maar persoonlijk overhandigt, een toelichting geeft en dan kunnen we ook de recensies op die overhandiging weer doorgeven aan het NCG. Dat is precies wat wij doen. Dat is de ene kant en aan de andere kant hebben wij natuurlijk onze eigen organisatie. Daar moeten ook dingen gebeuren. Het is volstrekt helder dat als er een ingrijpende verandering plaatsvindt, bijvoorbeeld in Ten Post, dat er goed gekeken moet worden hoe het één zich tot het andere verhoudt en hoe de werkzaamheden worden gepland en of het voldoet aan de vereisten van welstand. Nou, dat kun je je allemaal achter elkaar schakelen, en dan gaat het veel langer duren. Je kunt het ook allemaal parallel proberen te organiseren en dat is wat we doen. Dus we zijn goed naar ons zelf aan het kijken met als insteek dat ons nooit het verwijt kan worden gemaakt, als gemeente Groningen, dat er vertraging is opgetreden. En het zal best een keer gebeuren, maar dan is het gewoon een fout. We proberen het zo te doen dat we op zoveel mogelijk borden tegelijkertijd schaken. Ik ben vol hulde over het geduld van onze inwoners. Want als je af en toe de verhalen hoort – en daar zijn we dan zelf bij - dan moet ik eerlijk gezegd toegeven dat de veters je af en toe uit de schoenen springen. Maar, en dat is ook een retorische vraag aan een aantal van u - helpt het dan als wij voortdurend termen gaan gebruiken als over de ruggen van en ten koste van en dat soort termen? Ik vind dat eerlijk gezegd niet helemaal bijdragen aan de sfeer waarin we nu bezig moeten zijn, te meer niet als schadevergoeding, versterking en vergoeding voor de immateriële schade die mensen hebben ondervonden, losstaan van het onderwerp wat nu op de agenda staat, en dat is het

Nationaal Programma. Dat zijn gescheiden dingen en dat moeten we goed uit elkaar houden, want rekt u er maar op dat er mensen zijn die het heel erg interessant zouden vinden als wij dat allemaal in een potje gaan doen en de 1,3 miljard die in het NPG zit, gaan vermengen met schadevergoeding of bijstand voor mensen in hun onderzoek aan hun huizen en dat uit het NPG gaan betalen. Dat soort discussies blijft tot op de dag van vandaag letterlijk doorlopen. Zelfs op ministerieel niveau is het af en toe even niet helemaal helder hoe de compartimenten zijn. En ik denk dat wij heel scherp in de gaten moet houden dat schadevergoeding, versterking en vergoeding van immateriële schade iets anders is dan het Nationaal Programma. Het Nationaal Programma is bedoeld om zaken in deze regio teweeg te brengen die van nationale betekenis zouden kunnen zijn, met andere woorden dat wij hier dingen doen in deze regio, waarvan in de rest van het land, of misschien wel in Europa, wordt gezegd: dat is hartstikke interessant, heel erg belangrijk, daar kunnen wij ook iets van leren, hoe hebben jullie dat eigenlijk voor elkaar gebokst? Maar tegelijkertijd heeft dat inderdaad - dat gevoel deel ik wel met een aantal van u - het gevaar in zich dat allerlei mensen dingen gaan verzinnen waarvan je inderdaad af kunt vragen: wat heeft de inwoner van Groningen, of van het aardbevingsgebied meer in het bijzonder, daaraan? Vandaar dus dat er een heel groot deel is afgezonderd voor het programma Toukomst. Dat zit er ook in. Dat zijn allemaal ideeën die uit onze samenleving komen, die worden nu gebundeld. Dat zijn heel leuke en verrassende en interessante ideeën. En eigenlijk is het vooral zaak om daar dingen uit te selecteren waarvan je zegt: daar hebben zoveel mogelijk mensen ontzettend veel profijt van. Dus ik verzet me ook tegen het idee dat het NPG weer iets is wat op gaat aan allerlei consultants, enzovoort, waar de gewone inwoner van onze provincie of het aardbevingsgebied helemaal niks aan zou hebben, want dan zouden we onszelf in het bestuur ernstig tekort doen.

05:35:31

Voorzitter: Er is nog een vraag van de heer De Greef over een punt iets eerder.

05:35:36

De heer De Greef: Dank u wel, voor zover wij hebben begrepen, bestaat dat Toukomstprogramma uit een miljoen, waar mensen een project voor tienduizend euro kunnen aanvragen, dus er kunnen honderd projecten van worden gedaan. Maar we hebben het hier over zestig miljoen die we gaan verdelen. Op welke projecten van die zestig miljoen krijgen bewoners dan ook daadwerkelijk invloed? Dat is maar zeer minimaal. De meeste plannen zijn al voor een groot deel door de gemeente geschreven of zullen door de gemeente worden geschreven. Dus hoe gaan we Groningers het heft in handen geven en met deze middelen een toekomst opbouwen die misschien wel internationale aandacht trekt?

05:36:24

Burgemeester Schuiling: Even een reactie daarop. Het programma en de middelen ervoor zijn aanzienlijk groter dan dat. Bovendien moet u bedenken dat het over heel veel jaren gaat. Met andere woorden, we praten nu over een stukje, dan heeft u het over zestig miljoen, maar het totaalbudget, dat gaat over tien jaar, dat is 1,3 miljard en het programma voor Toukomst is een veelvoud van die ene miljoen waar u het over heeft. Dat gaat over veel meer geld, en daar komen we nog met voorstellen uw kant op. Dus u moet het wel integraal bekijken. De wethouder zal zo ingaan op de projecten die meer in het bijzonder in de

gemeente Groningen neerdalen. Maar ook hij zal aantonen dat heel veel projecten al in hoge mate uit de inspraak en behoeften van onze eigen inwoners zijn voortgekomen en daarop zijn geschreven. En dat blijkt ook als één van u het woord leefbaarheid in de mond neemt en dat eigenlijk gebruikt ter adstructie van: zie je dan wel dat het allemaal hoog over en bureaucratisch is. Maar dat is een beetje een wonderlijk iets, want het is toch leefbaarheid en volgens mij doe je leefbaarheid voor onze inwoners, van deze gemeente en van het aardbevingsgebied. Dan zijn er tot slot nog twee heel concrete vragen gesteld. De Rustebiel heeft de vraag gesteld: wanneer horen we iets meer over de klimaatop? De verwachting is dat we eind september daarover met een brief naar u komen, dus dan kunt u dat horen. En heel terecht heeft mevrouw Jacobs gezegd: let nou wel op dat je de plannen aan concrete doelstellingen verbindt. En dat is ook precies wat de taak is van het dagelijks bestuur. Ik durf - omdat ik heel andere associaties heb met een heel ander dossier - het woord dashboard eigenlijk niet in de mond te nemen, want daar hoort een emoji bij en die ziet er niet al te fraai uit langzamerhand, maar het moet maar even. Er komt een dashboard en aan de hand daarvan kunnen we precies zien: hoe lopen de concrete doelstellingen en zijn we tevreden over wat er gebeurt? Voorzitter, de allerlaatste vraag van de Rustebiel betrof de verhouding tussen de thema's die de provincie heeft aangereikt en de gemeentelijke inpassing daarin. Dat is ook precies de bedoeling van ons, dat datgene wat er aan thema's is geformuleerd door de provincies, in hoge mate gevoed wordt vanuit de gemeente, zodat er geen licht kan ontstaan tussen de thema's van het NPG en de provinciale vertaling daarvan en de gemeentelijke vertaling daarvan. En dat licht is er ook niet, met andere woorden, ik zou moeten zeggen, het is één en al licht zelfs, want er zit geen licht tussen. Denk daar maar even over na en dan gaat de wethouder volgens mij op een paar heel concrete dingen met Dorkwerd in.

05:39:46

Voorzitter: De heer Rustebiel heeft nog een klein vraagje over het licht, denk ik.

05:39:49

De heer Rustebiel: Ja, nog een vervolgvraag. Heldere uitleg, dank u wel, maar de provincie heeft zelf natuurlijk ook budget- en programmajnen en onze gemeente ligt ook in de provincie, dus een deel van die plannen en projecten zal op een gegeven moment ook weer over onze gemeente gaan. Dus ik vroeg me af wanneer daar meer bekend over wordt.

05:40:09

Burgemeester Schuiling: Je kunt zien dat ook in de Provinciale Staten gesproken wordt over het Nationaal Programma, en als je dan kijkt naar de ambities van de provincie op een aantal terreinen en u past vervolgens de gemeentelijke plannen daarin, dan zult u zien dat wat de provincie wilt en wat de gemeente wilt, wat de gemeentelijke vertaling daarvan is, dat dat één op één is. Vervolgens is er inderdaad een aantal zaken gemeente-overstijgend. Nou, dat is ook prima. Dat is wel gekomen vanuit de gemeenten in het aardbevingsgebied. Dus eigenlijk hebben we een heel goede samenwerking.

05:40:48

Voorzitter: Wethouder?

05:40:49

De heer Van der Schaaf: Ja, dank u wel, voorzitter, dan ga ik nog in op een aantal andere

thema's, maar om te beginnen nog een paar zaken die te maken hebben met opmerkingen die zijn gemaakt over de versterking. Vanmiddag bij het vragenuur is daar naar aanleiding van vragen van de SP ook al het één en ander over gezegd, dat wij, de burgemeester en ik de afgelopen weken, maanden, naar aanleiding van signalen in Woltersum, Ten Boer of Ten Post, zeer intensief daarbij betrokken zijn, daarvoor natuurlijk ook, maar de afgelopen weken nog meer. In onze eigen organisatiestructuur hebben wij inderdaad ook een aantal stappen gezet. De burgemeester heeft er nog iets over gezegd. Ook is er de komst van gebiedsregisseurs in het gebied die echt naast de inwoners staan, die proberen om die ministeriële bureaucratie, die stroop die in het proces zit, zoveel mogelijk weg te nemen. En er vindt op dit moment ook op bestuurlijk niveau overleg plaats met de betrokken ministers naar aanleiding van de nieuwe NPR en de discussie die dat weer heeft uitgelokt, zoals u ook in de media heeft kunnen lezen, over hoe wij een aantal zaken in de versterking zowel in financiële als in organisatorische zin kunnen verbeteren. Dan over het NPG zelf. Ik sluit uiteraard aan bij de opmerking van de burgemeester dat we moeten oppassen dat er een soort tegenstelling zou kunnen ontstaan tussen overheidsprojecten en bewonersprojecten. Alle projecten die vanuit deze programma's, vanuit de diverse gemeenten - in dit geval gaat het om ons eigen lokale programma, dat geldt ook voor de regionale programma's die gemaakt worden - worden natuurlijk vanuit de overtuiging gemaakt dat die een structurele verbetering moeten brengen in de economie en werkgelegenheid en de leefbaarheid van onze provincie. Het moet echt gaan om iets wat het totale gebied verder helpt. En inderdaad gaat het dan vooral om projecten die niet door zijn gegaan of in ieder geval veel later zouden zijn uitgevoerd wanneer het NPG er niet was geweest. Het moet echt van additionele waarde zijn. Het is niet voor niks dat er een uitgebreide en soms daardoor wel wat langdurige toets op al die programma's is, die wij maken om te kijken of die ook daadwerkelijk voldoen aan die vastgestelde criteria. En dat geldt dus ook voor een project - hoe goed wij ook beseffen dat dat natuurlijk in de omgeving op weerstand stuit, dat weten we ook allemaal - voor een project als zonnethermie voor het gebied noordwest. Daar wordt duurzame warmte gemaakt voor noordwest, dat is een bijdrage die ervoor zorgt dat de opgewekte warmte die daar gecreëerd wordt, ook in de winter kan worden gebruikt en zo op een duurzame wijze de huizen in Noordwest-Groningen kan verwarmen. Van groot belang voor onze inwoners, maar niet alleen dat. En ik ben het helemaal eens met de heer Ubbens die zegt: het kan natuurlijk niet zo zijn dat alleen maar dat het enige doel is van zo'n project. Nee, we gaan er ook voor zorgen dat er een provinciaal kenniscentrum komt, waarmee de kennis die we dat op dat gebied op zonnethermie ontwikkelen, ook provinciaal ingezet kan worden. Dus op die manier zorgen we er ook voordat de uitkomsten van een grotere waarde kunnen zijn dan alleen voor de verwarming van de huizen in Noordwest.

05:43:44

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Mellies.

05:43:47

De heer Mellies: Dank u wel, voorzitter, ja, ik hoorde de wethouder zeggen: warm water is natuurlijk geweldig voor Noordwest. Ik denk dat warm water voor iedereen geweldig is, maar ik heb misschien iets gemist hoor. Want op welk punt is besloten dat inwoners graag duurzaam warm water willen hebben?

05:44:06

De heer Van der Schaaf: Ja, het gaat niet om het warme water wat uit de kraan komt, maar de warmte die gebruikt wordt om de huizen te verwarmen. Het is onderdeel van de verwarming van de warmtetransitie WarmteStad waar we volgens mij meerdere keren over gesproken hebben in deze gemeenteraad. En ik denk dat de bewoners op termijn, niet alleen de bewoners van Noordwest, maar in het algemeen, er groot belang bij hebben dat wij op een duurzame wijze onze huizen gaan verwarmen. De projecten in Beijem en Lewenborg en het geld sluiten aan bij de integrale wijk vernieuwing die we in Beijem al zijn gestart, en die zijn, die worden bij uitstek - want het houdt niet op op het moment dat je een programma maakt - samen met bewoners gemaakt. Er zijn diverse sessies geweest waarbij we op hebben gehaald wat er leeft in die wijk. We hebben via het gebiedsgericht werk permanent onze voelsprietten als overheid in die wijken en dat is eigenlijk een permanent participatieproces, dus die projecten zijn niet zomaar uit de lucht komen vallen. En bijvoorbeeld als je kijkt naar de dorpsvernieuwing in de voormalige gemeente Ten Boer: al in 2018 is de voormalige gemeente Ten Boer begonnen met zeer uitgebreide dorpstafels, dorpsvernieuwingsprojecten en op basis daarvan hebben wij de programma's die er nu zijn, geschreven en blijven we die ook voortdurend in overleg met onze inwoners aanpassen en vaststellen.

05:45:21

Voorzitter: En dan heeft u nog een vraag van de heer De Greef.

05:45:23

De heer De Greef: Ja, dat is natuurlijk heel mooi om te horen wat er allemaal staat. Alleen in april zei de wethouder zelf dat het bij het Nationaal Programma erg van belang is dat deelname van de bewoners goed van tevoren wordt geborgd en hoe dat vorm krijgt in deze projecten is natuurlijk nog niet zo concreet in deze plannen terug te lezen. U vertelt wat er gebeurt op dit moment, maar ik kan hier niet lezen: op deze manieren, op deze punten in het project zorgen we dat de bewoners in de stad daar hun licht over kunnen laten schijnen.

05:46:09

De heer Van der Schaaf: Ik snap uw vraag, als je hem helemaal afpelt, maar ik ben het niet met u eens. Kijk, dit programma is tot stand gekomen op basis van een permanent gesprek dat wij hebben met onze inwoners. Op het moment dat er uit die programma's concrete projecten komen, dat hebben we heel duidelijk aangegeven, is bij elk project daar waar het kan en daar waar het moet, participatie het uitgangspunt. Dus je kunt ervan uitgaan - en dat is ook controleerbaar - dat we bij al die projecten die we gaan doen, daar waar het kan bewoners een positie geven. Sterker nog, het is ons uitgangspunt in al deze plannen. Sterker nog, een proces als dorpsvernieuwing en wijkvernieuwing zou volledig mank gaan wanneer bij bewoners onvoldoende draagvlak is. Dat is hier niet anders en dat geldt ook voor Ten Boer en Ten Post en Woltersum, waar de dorpsvernieuwingsprocessen al een paar jaar lopen en die ook geleid hebben tot een gemeenschappelijke agenda. Daar heeft de heer Bushoff nog specifieke vragen over gesteld. Ik kan u in het algemeen zeggen dat wij in november met de voortgangsbrief over de dorpsvernieuwing komen. Specifiek over de school in Woltersum kan ik zeggen dat daar nu hard aan gewerkt wordt, het programma van eisen is er al, is bijna klaar en rond één januari verwachten we besluitvorming aan u te kunnen voorleggen over een grondexploitatie waarin zowel de nieuwe woningbouw als een

school een plek krijgt. De heer Bushoff heeft ook nog een vraag gesteld over de bewoners aan de Washuizerweg. Ik kan u vertellen dat daar met een aantal bewoners al contact is geweest, al voor de zomer, en we zullen opnieuw, ook op basis van uw verzoek, het contact gaan leggen om de zorgen bij de mensen op te nemen, om te kijken hoe we hen kunnen bijstaan in de contacten die ze hebben, of onvoldoende hebben, blijkbaar, met de NCG. De heer Rebergen maakte nog een opmerking over de economie en werkgelegenheid in het kader van het lokale programma. Natuurlijk gaat het regionale programma voor economie natuurlijk ook over Ten Boer, maar het is ook andersom: we geven juist in die dorpsvernieuwingsprocessen ook aandacht aan de betekenis van regionale economie en werkgelegenheid. Recreatief ondernemerschap bijvoorbeeld is echt een drager van de dorpsvernieuwingsplannen zoals we die in de komende tijd met de bevolking willen ontwikkelen. De heer Bushoff vroeg ook nog naar het plan voor de verlengde schooldag. We werken daar aan een soort regionale aanpak, omdat het idee van die verlengde schooldag niet alleen hier in de gemeente Groningen leeft, maar ook bijvoorbeeld in de regiodeal Oost-Groningen een plek heeft gekregen, dus we verwachten in het begin van volgend jaar met een regionaal voorstel te komen, wat ook hier besproken zal worden en mijn collega, wethouder Bloemhoff, is daar intensief bij betrokken. Mevrouw Schoutens had cultuur even aangestipt, ik denk terecht. Het is echt een wezenlijk onderdeel wat ons betreft van het dorpsvernieuwingsproces en ook het wijkvernieuwingsproces in onze wijken. De heer de Greve heeft nog een vraag gesteld over de cofinanciering eis, hoe gaan we daar daarmee om. De cofinanciering eis geldt niet voor het lokale programma. Het is wel zo dat wij het natuurlijk hebben aangegeven daar waar dat aan de orde is, maar die co-financieringseis gaat met name over de regionale programma's en die komen nog.

05:49:15

Voorzitter: Dan was dit de beantwoording. De heer de Greef had nog een vraag, de heer Bushoff had nog een vraag en de heer Mellies. En de heer Ubbens. We lopen iets uit met de tijd, maar ik denk dat het wel goed is dat we even alle vragen - er waren ook wel wat vragen - die nog gesteld worden, dat die beantwoord worden. De volgorde die we houden: de heer Bushoff, de heer de Greef, de heer en Mellies en de heer Ubbens.

05:49:36

De heer Bushoff: Ja, dank u wel. Voorzitter, ik was nog even benieuwd. De wethouder heeft zojuist gezegd: we gaan opnieuw in gesprek met die mensen waarbij het allemaal niet vlot loopt, het proces met de NCG. Dat is hartstikke goed, denk ik, maar wat ik de laatste tijd wel vaker hoor van mensen uit het gebied is dat dit niet één voorbeeld is, dat op zichzelf staat, maar dat het heel vaak voorkomt dat mensen het gevoel hebben dat het erg moeilijk en stroperig loopt. Het zou kunnen helpen als bijvoorbeeld zo'n gebiedsmanager die mensen bijstaat om een beetje wegwijs te worden in het oerwoud van alle processen en instanties waar ze mee te maken hebben. Dus eerder heeft de PvdA ook al het punt gemaakt: zou het niet een idee zijn als er echt actief uitvraag wordt gedaan, voor mijn part door zo'n gebiedsmanager, aan alle mensen of ze dat soort praktische ondersteuning kunnen gebruiken? En als dat zo is, dat ze die praktische ondersteuning ook krijgen? En ik vind dat wel een punt wat bijvoorbeeld zou kunnen passen binnen het Nationaal Programma Groningen.

05:50:32

Voorzitter: Ik wou eerst even de vragen afgaan, want dat is wat makkelijker voor de beantwoording. De heer De Greef.

05:50:38

De heer Bushoff: Ja, dank u wel. Ondanks dat de cofinanciering dan voor lokale projecten in de gemeente niet noodzakelijk zou zijn, hebben we wel bijna vijf miljoen bijvoorbeeld voor het project in Beijem en Lewenborg aan cofinanciering ingeboekt. Mijn vraag was, met name, moet dit ook van de gemeente komen en kunnen we dat aan? En los daarvan nog de vraag over Dorkwerd. Het college zou brede cofinanciering zoeken. Nu is er één bron van cofinanciering gevonden. Waarom is dit alleen bij WarmteStad terechtgekomen? En ja, wat voor ideeën had u daar nog meer bij? Is er iets niet gelukt, wellicht?

05:51:23

Voorzitter: Dank. De heer Mellies.

05:51:25

De heer Mellies: Dank u wel, voorzitter. Allereerst bedankt voor de uitgebreide beantwoording tot dusver. Eén vraag die wel belangrijk is bij hoe de verdere procedure gaat. Uit mijn eigen navraag is gebleken dat de projecten niet worden goedgekeurd aan de hand van dit plan zoals het nu voorligt. Dus als we dit vaststellen, dan zou dat geen invloed moeten hebben op de plannen. Ik wil toch even verifiëren, de plannen die zo meteen voorgelegd worden, gaan we daar inderdaad later op terugkomen, kan de raad er dan uitspraak over doen, eventueel amenderen, en kan dat dan zonder dat er vaart achter gezet wordt of druk achter gezet wordt?

05:52:03

Voorzitter: Als laatste de heer Ubbens.

05:52:05

De heer Mellies: Ja, ik heb nog een vraag over hoe we nou omgaan met die indicatoren, ook als het gaat bijvoorbeeld over initiatieven van bewoners en vanuit de wijk zelf. Uiteindelijk zijn die indicatoren en het halen van die doelstellingen toch wel belangrijk. En als we dan tussendoor gaan evalueren en er gebeurt niks met die indicatoren, ze gaan niet omhoog, dan neem ik aan dat dat een reden zou zijn om plannen aan te passen of zeggen we: dit zijn nou eenmaal de plannen waar de buurt mee is gekomen, dus daar gaan we maar mee door? Ik ben aan het zoeken naar hoe we daar straks mee omgaan. Overigens zijn er nog steeds een aantal indicatoren, ik zocht er net even naar, één van de indicatoren is initiatieven van bewoners. Ik vraag me af, als het een initiatief is van een bewoner, dan is het dus goed? Het gaat er toch om dat we uiteindelijk met al die plannen, dingen die we gaan doen, de hogere doelen van het NPG gaan bereiken? En als daar dus binnen een paar jaar niks mee gebeurt, dan zal je toch weer wat anders moeten gaan doen.

05:53:04

Voorzitter: College.

05:53:06

De heer Van der Schaaf: Ja, dank u wel. Om te beginnen met de vraag van de heer Bushoff over de gebiedsregisseurs. Wat wij natuurlijk bewust gedaan hebben in dat hele versterkingsproces is dat we die gebiedsregisseurs hebben geïntroduceerd. Dat hebben we

nog niet zo lang geleden gedaan, een aantal van hen zijn nu druk bezig. En één van de doelen daarbij is om op een actieve manier, natuurlijk wanneer er signalen zijn, maar zelf ook, samen met onze afdeling Gebiedszaken in Ten Boer, actief te opereren. Wij zitten nu zelfs in het dorp Ten Post letterlijk met het team in een oude school. Er wordt daar gewerkt, zichtbaar, om op die manier een actievare rol te spelen in het vinden van mensen met problemen. Dus denken wij dat wij op dit moment daarin voorzien, en we zijn het wel principieel in die zin met u oneens dat dat soort activiteiten eigenlijk met NPG-geld betaald zouden moeten worden. Dat zijn bij uitstek zaken die horen bij de versterking. Er zijn ook zaken die vallen in de sociale ondersteuning van mensen. Die horen ook echt daaruit betaald te worden. Maar goed, het maakt u denk ik, niet zo heel veel uit waar het uit betaald wordt, als het maar gebeurt. En ik zeg u toe dat die gebiedsregisseurs die rol zeker zullen oppakken. Tweede punt is van de heer de Greef over de cofinanciering. Als het gaat om de wijkvernieuwing, bestaat de cofinanciering uit middelen die we zelf al in het kader van de wijkvernieuwing hebben gealloceerd. Dus het is niet zo dat dat een extra last betekent voor onze gemeentebegroting en als het gaat om zonnethermie komt de cofinanciering uit de business case van WarmteStad, uit WarmteStad zelf. Op zich ook niet zo raar, dat WarmteStad op die manier een bijdrage levert, want het levert WarmteStad natuurlijk ook weer wat op. Op dit moment hebben we geen andere co-financiers, maar als die er zouden zijn, zouden we er zeker voor open staan. Maar dat zou dan misschien meer in de sfeer moeten zijn van de kennisuitwisseling die wij willen doen, die we ook naar de provincie willen brengen. Daar blijven we natuurlijk aan werken. En dan is het zo dat alle plannen, al die projecten, waar de raad een bevoegdheid in heeft als het gaat om het vaststellen van kredieten of andere zaken waar echt een raadsbesluit voor nodig is, weer bij u langskomen. En natuurlijk zullen we dan ook met u het debat kunnen voeren als u ontevreden bent over de uitvoering. En tot slot: de opmerking van de heer Ubbens is denk ik een terechte. Indicatoren hebben helemaal geen zin als we er niks mee doen. Elk jaar zullen we in principe dit programma ook weer aan u voorleggen, in die zin dat we gaan actualiseren. En dan kunnen we ook kijken: heeft het gewerkt, geven die indicatoren aanleiding om het programma fundamenteel te herzien? En als het gaat om bewonersbetrokkenheid: ja, het is een indicator, een belangrijke indicator, maar het is één van de indicatoren. Het kan een teken zijn dat het project goed draait, omdat bewonersbetrokkenheid op zich ook een doel is, maar het is nooit voldoende voor elk project.

05:55:49

Voorzitter: Dank u wel. Dan zijn de meningen gevormd, de vragen gesteld, de vragen beantwoord en dan is de vraag: wat wilt u hiermee richting de raad? Conform of... Oké, dan dank ik u hartelijk voor uw aanwezigheid, dan wens ik mevrouw Schoutens vanaf hier een mooie dag volgende week en ik hoop dat ze gezond blijft. En de veters zullen niet uit de schoenen knappen, want ik heb gezien dat het college geen veters in de schoenen heeft, dus dat is ook mooi als afsluiting en dan wens ik iedereen wel thuis en voor de kijkers: ik hoop dat u een duidelijk beeld heeft gekregen.